

SLUŽBENE NOVINE

FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Izdanje na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku

СЛУЖБЕНЕ НОВИНЕ

ФЕДЕРАЦИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Издање на босанском, хрватском и српском језику

Godina XXIX - Broj 38

Petak, 20. 5. 2022. godine
S A R A J E V O

ISSN 1512-7079

PARLAMENT FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

871

Temeljem članka IV.B.7. a)(IV) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, donosim

UKAZ O PROGLAŠENJU ZAKONA O KONTROLI I OGRAĐENOJ UPORABI DUHANA, DUHANSKIH I OSTALIH PROIZVODA ZA PUŠENJE

Proglašava se Zakon o kontroli i ograničenoj uporabi duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje, koji je usvojio Parlament Federacije Bosne i Hercegovine na sjednici Zastupničkog doma od 27.4.2022. godine i na sjednici Doma naroda od 24.3.2022. godine.

Broj 01-02-1-246-01/22

18. svibnja 2022. godine
Sarajevo

Predsjednik
Marinko Čavara, v. r.

ZAKON O KONTROLI I OGRAĐENOJ UPORABI DUHANA, DUHANSKIH I OSTALIH PROIZVODA ZA PUŠENJE POGLAVLJE I. - TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.
(Predmet)

Ovim zakonom, u cilju zaštite i unaprjeđenja zdravlja stanovništva, uređuju se mјere za zabranu i ograničenje uporabe duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje, zabranu njihovog oglašavanja, promidžbe i sponzoriranja, sprječavanje pristupa maloljetnim osobama tim proizvodima, sastav duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje, obvezne oznake na pakiranjima, suzbijanje štetnih posljedica, preventivne mјere, osnivanje Federalnog povjerenstva za kontrolu uporabe duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje i nadzor nad provedbom zakona.

Članak 2.
(Definicije)

U smislu ovog zakona:

- 1) *Duhan* je kultivirana biljka vrste *Nicotiana tabacum L* u svim oblicima i stupnjevima uzgoja i u svim fazama obrade i pakiranja koji ne služi krajnjoj potrošnji (neobrađeni duhan);
- 2) *Duhan za samostalno motanje* je duhan koji se može upotrebljavati za izradu cigareta koju obavljaju sami potrošači ili maloprodajna mjesta;
- 3) *Duhan za oralnu uporabu* je svaki duhanski proizvod za oralnu uporabu, osim onog namijenjenog za šmrkanje (uporabu putem nosa) ili žvakanje, izrađen u potpunosti ili dijelom od duhana, u obliku praha ili čestica ili u bilo kakvoj kombinaciji tih oblika, posebno one u vrećicama ili u poroznim vrećicama;
- 4) *Duhan za lulu* je duhan koji se može upotrebljavati putem postupka izgaranja i koji je namijenjen isključivo za korištenje u luli;
- 5) *Vodena lula* je naprava za pušenje kod koje dim prolazi kroz posudu sa vodom i hlađi se prije udisanja kroz savitljivo crijevo. Vodena lula podrazumijeva nargilu, hookah, šišu;
- 6) *Duhan za vodenu lulu* je duhanski proizvod koji se može upotrebljavati putem vodenе lule i smatra se duhanskim proizvodom za pušenje;
- 7) *Duhan za žvakanje* je bezdimni duhanski proizvod posebno namijenjen za žvakanje;
- 8) *Duhan za šmrkanje* je bezdimni duhanski proizvod koji se može upotrebljavati putem nosa;
- 9) *Novi duhanski proizvod* je duhanski proizvod koji ne pripada nijednoj od sljedećih kategorija:
 - cigarete,
 - duhan za samostalno motanje,
 - duhan za lule,
 - duhan za vodene lule,
 - cigare,
 - cigarilos,
 - duhan za žvakanje,
 - duhan za šmrkanje ili duhan za oralnu potrošnju, i stavljen je na tržište nakon stupanja na snagu ovog zakona.

- 10) **Cigaret** je smotuljak duhana sa vanjskim omotom od papira koji se može upotrebljavati postupkom njegovog izgaranja;
- 11) **Cigara** je smotuljak duhana sa vanjskim omotom od prirodnog duhana, teži od tri grama, i koji se može upotrebljavati postupkom njegovog izgaranja;
- 12) **Cigarilos** je cigara najveće težine do tri grama po komadu;
- 13) **Aditiv** je tvar, osim duhana, koja je dodana duhanskom proizvodu, pojedinačnom pakiranju ili bilo kakvom vanjskom pakiranju;
- 14) **Biljni proizvod za pušenje** je proizvod na bazi biljaka, trava ili voća koji ne sadrži duhan, a može se upotrebljavati putem postupka izgaranja;
- 15) **Električka cigareta**, u smislu ovog zakona, je proizvod koji se može koristiti za pušenje uporabom pare koja sadrži nikotin putem usnika ili bilo koji sastavni dio tog proizvoda, uključujući uložak, posudu za ponovno punjenje i uređaj bez uloška ili posude. Električne cigarete mogu biti potrošne ili ponovno punjive putem posude za ponovno punjenje ili ponovno punjive pomoću uložaka za jednokratnu uporabu;
- 16) **Posuda za ponovno punjenje** je posuda koja sadrži tekućinu s nikotinom, a koja se može koristiti za ponovno punjenje električne cigarete;
- 17) **Duhanski proizvod** je proizvod koji je u cijelosti ili djelomično napravljen od duhana koji jest ili nije genetički modificirani i proizведен je za njegovu uporabu putem pušenja, ušmrkavanja, usisavanja, žvakanja, ili bilo koje druge vrste uporabe;
- 18) **Duhanski dim** je dim koji se oslobođa iz zapaljenog duhanskog proizvoda namijenjenog pušenju i dim koji se oslobođa iz pluća prilikom pušenja;
- 19) **Bezdimni duhanski proizvod** je duhanski proizvod čija uporaba ne uključuje postupak izgaranja, uključujući duhan za žvakanje, duhan za šmrkanje i duhan za oralnu uporabu;
- 20) **Ostali duhanski proizvod** je svaki proizvod napravljen u cijelosti ili djelomično od duhana, a nije obuhvaćen definicijom duhanskog proizvoda;
- 21) **Emisije** su tvari koje se otpuštaju prilikom namjenske uporabe duhanskog ili srodnog proizvoda, kao što su tvari iz dima ili tvari koje se otpuštaju u procesu uporabe bezdimnih duhanskih proizvoda;
- 22) **Javni zatvoreni prostor** je svaki prostor, koji ima krov ili tavanicu (pokretnu ili nepokretnu) i potpuno zatvoreno više od polovine površine pripadajućih stijena, javno dostupan i namijenjen individualnom ili zajedničkom korištenju, bez obzira na pravo vlasništva ili prava pristupa, a između ostalih, obuhvaća zajedničke prostore u stambenim zgradama, sve prostore u građevinama u kojima su smještene javne institucije, ustanove i poduzeća te sve prostore u građevinama u kojima se obavljaju djelatnosti iz područja javnog prijevoza, zdravstva, socijalne skrbi, odgoja i obrazovanja, trgovine, trgovачki centri, prostori namijenjeni obavljanju uslužnih djelatnosti, sporta i rekreativne, ugostiteljstva, smještaja i turizma, kulture, umjetnosti i znanosti, sajmova i izložbi, te prostore iz djelatnosti medija, igara na sreću, vjerskog, političkog i građanskog okupljanja, kao i svaki povezani i drugi pripadajući zatvoreni prostor, kao što su hodnici, dizala, stubišta, predvorja, zajedničke prostorije, toaleti, čekaonice, blagovaone, pomoćni objekti, skladišta, podrumi, garaže;
- 23) **Mjesto rada** je svaki prostor koji služi za obavljanje poslova i može biti natkriven, polunatkriven, u potpunosti ili djelomično ograden, bez obzira na vrstu materijala od kojeg je sagrađen kao i svaki povezani i drugi pripadajući javni zatvoreni prostor (hodnici, dizala, stubišta, zajednički prostori, kafeterije, blagovaone, toaleti i sl.). Mjesto rada uključuje i poslovna vozila pod kontrolom poslodavca, a koja služe za obavljanje poslova i usluga;
- 24) **Sredstvo javnog prijevoza** je svako prijevozno sredstvo bez obzira na oblik vlasništva kojim se uz naplatu ili drugu vrstu naknade obavlja cestovni, željeznički, zračni i vodenim prijevoz putnika, uključujući žičare;
- 25) **Sredstvo privatnog prijevoza** je svako prijevozno sredstvo u privatnom vlasništvu kojim se obavlja cestovni i vodenim prijevoz;
- 26) **Katran** je suhi, bezvodni, beznikotinski kondenzat dima;
- 27) **Nikotin** je nikotinski alkaloid koji se nalazi u duhanu;
- 28) **Ugljični monoksid** je produkt koji nastaje sagorijevanjem duhana;
- 29) **Sastojak** je duhan, aditiv, kao i svaka tvar ili element prisutan u finaliziranom duhanskom ili ostalom proizvodu, uključujući papir, filter, tintu, kapsule i ljepila;
- 30) **Svojstvena aroma** je jasno zamjetljiv miris ili okus, osim duhanskog, koji je rezultat aditiva ili kombinacije aditiva, uključujući, ali ne ograničavajući se na aromu voća, začina, bilja, alkohola, slatkiša, mentola ili vanilije, koja je zamjetljiva prije ili tijekom konzumacije duhanskog proizvoda;
- 31) **Pušenje** je radnja koja dovodi do sagorijevanja duhanskih proizvoda i ostalih proizvoda za pušenje, kojom se stvara dim koji se oslobođa izravno u zrak i udiše ga osoba koja izvršava ove radnje;
- 32) **Posredno ili pasivno pušenje** je izloženost dimu koji dolazi iz gorućeg kraja cigarete ili nekog drugog proizvoda za pušenje, najčešće u kombinaciji sa dimom koji izdahne pušač;
- 33) **Štetna posljedica pušenja** je znanstveno dokazana pojava oštećenja zdravlja i bolesti koje skraćuju život pušača i nepušača;
- 34) **Uporaba** je pušenje i svi ostali načini i vrste korištenja duhana, duhanskih proizvoda i ostalih proizvoda za pušenje;
- 35) **Sukob interesa** je sukob između službenih dužnosti i privatnih interesa osobe koja nosi javni položaj, ili kandidata za javni položaj, koji ima odgovornost za kontrolu duhana i koji se može povezati sa njegovim interesima ili interesima njegovih srodnika;
- 36) **Zdravstveno upozorenje** je upozorenje koje ukazuje na štetne učinke duhanskih proizvoda po zdravje ljudi ili na druge nepoželjne posljedice njihove uporabe, uključujući tekstualna upozorenja, kombinirana zdravstvena upozorenja, opća upozorenja i informativne poruke;
- 37) **Kombinirano zdravstveno upozorenje** je zdravstveno upozorenje koje se sastoji od kombinacije teksta upozorenja i pripadajuće fotografije ili ilustracije;
- 38) **Vanjsko pakiranje** je bilo koje pakiranje u kojem su duhanski ili srodnici proizvodi za pušenje stavljeni u promet i koje obuhvaća jednu ili više zapakiranih jedinica s tim da se prozirni omoti ne smatraju vanjskim pakiranjem;

- 39) **Pojedinačno pakiranje** je najmanje samostalno pakiranje duhanskog ili srodnog proizvoda za pušenje koje se stavlja na tržište;
- 40) **Osoba** je svaka fizička, pravna osoba, kao i svi poslovni subjekti;
- 41) **Nositelj javnog položaja** je službena osoba, službeni predstavnik, savjetnik, inspektor, policijski zvaničnik, carinski zvaničnik ili vladin službenik izabran na centralnoj ili lokalnoj razini upravljanja;
- 42) **Prodavač** je svaka osoba koje prodaje na malo, veliko, izvozi i uvozi duhanske i ostale proizvode za pušenje;
- 43) **Oglašavanje i promidžba duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje** je svaka aktivnost s ciljem, učinkom ili vjerojatnim učinkom promidžbe duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje ili uporabe tih proizvoda na izravan ili neizravan način;
- 44) **Izravna promidžba duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje** je promidžba pojedinačnih pakiranja cigareta i ostalih proizvoda za pušenje na prodajnim mjestima na način da su isti istaknuti na posebnim svjetlećim podlogama i u svjetlećim okvirima sa naznakom logotipa proizvođača duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje;
- 45) **Neizravna promidžba duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje** je:
- organizacija događaja na kojima se ističu naziv, logotip ili druge vizualne karakteristike koje podsjećaju na pojedine duhanske i ostale proizvode za pušenje;
 - prikazivanje logotipa i drugih znakova za označavanje tih proizvoda na predmetima koji u smislu ovoga zakona nisu duhanski proizvodi;
 - besplatna ponuda duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje u javnim prostorima;
- 46) **Sponzorstvo** je svaki oblik doprinosa pravne ili fizičke osobe događaju, aktivnosti ili pojedincu čiji je cilj ili izravni ili neizravni učinak promidžbe duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje;
- 47) **Donacije od strane duhanske industrije** – svaki oblik finansijske ili materijalne podrške javnim ustanovama, organizacijama, sredstvima medija ili pojedincima čiji je cilj ili izravni ili neizravni učinak promidžbe duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje;
- 48) **Industrija duhana** su proizvođač, prodavači na veliko i uvoznici duhanskih proizvoda.
- 49) **Duhanski proizvodi za pušenje** su svi duhanski proizvodi, osim bezdimnih duhanskih proizvoda.
- 50) **Nesagorijevajući duhan** je bezdimni duhanski proizvod koji se upotrebljava putem udisanja aerosola od zagrijanog duhana, bez sagorijevanja.

Članak 3.

(Načela zakona)

- (1) Za ostvarenje cilja iz članka 1. ovog zakona organi i institucije državne uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Federacija) rukovode se međunarodnim propisima o kontroli duhana, duhanskim proizvodima i ostalim proizvodima za pušenje, i to sljedećim načelima:
- a) pravo svakog građanina na zdravlje;
 - b) prirodno pravo svakog građanina u Federaciji na čist zrak jer svi, a osobito djeca i mlini, imaju pravo da se zaštite od utjecaja posrednog udisanja duhanskog dima;
 - c) zaštita životne sredine i prava građana na zdravu životnu sredinu;
 - d) opredjeljenja nadležnih organa i institucija u Federaciji da se kroz multisektorsku suradnju utvrdi strategija i

- mjere radi promoviranja i podrške prestanku i smanjenju potrošnje duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje;
- e) sinkronizirana implementacija mjera usmjerenih na smanjenje potražnje za duhanom i ponude duhana putem informiranja, edukacije i jačanja javne svijesti o štetnosti duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje;
- f) odgovornost nadležnih organa i institucija u Federaciji da se osigura dovoljno finansijskih sredstava za aktivnosti kontrole duhana u cilju kontinuiranog smanjenja broja pušača i izloženosti duhanskom dimu i opredjeljenja nadležnih organa i institucija u Federaciji da se odnosi sa duhanskom industrijom reguliraju na potpuno transparentan način u cilju zaštite politika javnog zdravlja i sprečavanja privilegiranog tretmana duhanske industrije.
- (2) Ovaj zakon se primjenjuje na duhan, duhanske i ostale proizvode za pušenje, uključujući elektroničke cigarete, bezdimne duhanske proizvode i biljne proizvode za pušenje.

Članak 4.

(Zabrana diskriminacije)

- (1) Zabranjuje se svaki vid diskriminacije na temelju rase, boje kože, spola, jezika, religije ili vjerovanja, političkih i drugih uvjerenja, nacionalnog i socijalnog podrijetla, prilikom obavljanja radnji temeljem ovog zakona i propisa donesenih na temelju ovog zakona.
- (2) Izrazi koji imaju rodno značenje, a koji se koriste u ovom zakonu i propisima koji se donose temeljem ovog zakona, obuhvaćaju na jednak način muški i ženski rod, bez obzira jesu li korišteni u muškom ili ženskom rodu.

POGLAVLJE II. - ZABRANA PUŠENJA U JAVnim PROSTORIMA**Članak 5.**

(Zabrana pušenja)

- (1) Pušenje se zabranjuje u svim zatvorenim javnim prostorima, mjestu rada i u javnom prijevozu.
- (2) Zabranjuje se uporaba duhanskih proizvoda za pušenje u privatnim sredstvima prijevoza u kojim se nalaze maloljetne osobe.

Članak 6.

(Osiguranje provedbe zabrane pušenja)

- (1) Provedbu zabrane pušenja obvezni su osigurati vlasnik i korisnik prostora, odnosno mjesta iz članka 5. ovog zakona u kojem je pušenje zabranjeno (u dalnjem tekstu zakona: vlasnik i korisnik prostora, odnosno mjesta).
- (2) U prostorima i mjestima iz članka 5. ovog zakona gdje je pušenje zabranjeno (u dalnjem tekstu: prostori i mesta gdje je pušenje zabranjeno) mora biti postavljen grafički znak zabrane pušenja i tekst koji glasi: "Zabranjeno pušenje".
- (3) U prostorima i mjestima gdje je pušenje zabranjeno, ne smiju biti postavljene pepeljare ili druge posude koje mogu služiti za odlaganje pepela.
- (4) U slučaju da osoba ne poštuje zabranu pušenja, vlasnik, odnosno korisnik prostora ili mesta u kojem je pušenje zabranjeno dužan je osobu:
- a) opomenuti;
 - b) uskratiti uslugu;
 - c) zatražiti od osobe da napusti prostor.
- (5) U slučaju da osoba iz stavka (4) ovog članka ne ispoštuje zabranu pušenja i nakon što vlasnik, odnosno korisnik prostora ili mesta u kojem je pušenje zabranjeno postupi po ovlaštenju iz stavka (4) toč. od a) do c) ovog članka, vlasnik odnosno korisnik prostora ili mesta u kojem je pušenje zabranjeno dužan je kontaktirati nadležni organ.

- (6) U ugostiteljskim objektima, osim vlasnika i korisnika prostora, provedbu zabrane pušenja obvezna je osigurati i osoba zadužena za poslovanje objekta, a po odredbama st. (1) do (5) ovog članka. U slučaju iz stavka (5) ovog članka, vlasnik, odnosno osoba zadužena za poslovanje objekta dužni su kontaktirati nadležni organ – sanitarnu inspekciju. Svaki ugostiteljski objekat donosi odluku o zabrani pušenja, u kojoj se navodi ime i prezime vlasnika, odnosno osobe zadužene za poslovanje objekta, kao odgovorne osobe za provedbu navedene odluke.

POGLAVLJE III. - IZUZEĆA OD ZABRANE PUŠENJA U JAVNIM PROSTORIMA

Članak 7.

(Izuzeća od zabrane pušenja)

- (1) Pušenje je dozvoljeno za korisnike usluga u službama i odjelima za zaštitu mentalnog zdravlja u zdravstvenim ustanovama, u drugim ustanovama koje pružaju psihosocijalnu rehabilitaciju osobama sa duševnim smetnjama, u ustanovama za palijativnu njegu, ustanovama za njegu starih osoba, kao i u ustanovama namijenjenim za izdržavanje kazne, ako i kada mogu biti uspostavljene posebne prostorije za pušenje odvojene od nepušačke zone.
- (2) Pušenje je dozvoljeno u zračnoj luci, i to u posebnom prostoru za pušenje.
- (3) Pušenje je dozvoljeno u posebnim, za pušače određenim prostorima za smještaj gostiju u skladu sa propisima o ugostiteljskoj djelatnosti, o čemu u takvim prostorima mora biti istaknuta oznaka o dozvoli pušenja. U objektu u kojem se isključivo poslužuje piće, vlasnik odnosno korisnik objekta može prostor za posluživanje odrediti pušačkim prostorom, o čemu u tom prostoru mora biti istaknuta oznaka o dozvoli pušenja.
- (4) Odluku o dozvoli pušenja u smislu st. (1), (2) i (3) ovog članka donosi vlasnik, direktor ili druga odgovorna osoba ugostiteljskog objekta, ustanove, odnosno zračne luke. Prilikom donošenja odluke moraju se uzeti u obzir interesi i zdravstvene potrebe nepušača.
- (5) U posebno određenim prostorijama ili ogradienim prostorima za pušenje u prostorima iz st. (1), (2) i (3) ovog članka mora biti osigurana zaštita nepušača od izloženosti duhanskom dimu, putem osiguranja potpune fizičke odvojenosti prostora za pušenje i uz adekvatne ventilacijske sustave. Površina prostora i prostorije za pušenje u odnosu na veličinu objekta, određuje se pravilnikom ugostiteljskog objekta, ustanove, odnosno zračne luke. U ovim prostorijama zabranjeno je služiti hranu.
- (6) U prostorijama i prostorima za pušenje iz st. (1), (2) i (3) ovog članka moraju biti postavljena jasno vidljiva upozorenja koja se sastoje od grafičkog znaka dozvole pušenja i teksta koji glasi: "Prostor za pušenje. Pušenje je štetno za vaše zdravље".
- (7) Federalni ministar zdravstva (u dalnjem tekstu: ministar) donosi podzakonski akt kojim se propisuju uvjeti za posebne prostore za pušenje u smislu izuzetaka od zabrane pušenja utvrđenih ovim člankom.

POGLAVLJE IV. - TESTIRANJE I IZVJEŠĆIVANJE O DUHANSKIM PROIZVODIMA

Članak 8.

(Zabrana prometa)

- (1) Zabranjeno je stavljanje u promet duhanskih proizvoda koji sadrže sljedeće aditive:
- a) vitamine i druge aditive koji stvaraju dojam da duhanski proizvod koristi zdravlju ili da je manje opasan za zdravlje;

- b) kofein, taurin i druge aditive i stimulanse koji se povezuju s energijom i vitalnošću;
- c) aditive koji imaju bojiva svojstva za emisije;
- d) kod duhanskih proizvoda za pušenje, aditive koji olakšavaju udisanje nikotina na usta ili nos;
- e) aditive koji imaju CMR (kancerogena, mutagena i reprotoksična) svojstva u nezapaljenom stanju.
- (2) Zabranjeno je stavljanje u promet duhanskih proizvoda:
- a) koji sadrže arome u bilo kojem od svojih sastavnih dijelova kao što su filtri, papiri, pakiranja, kapsule ili
- b) koji sadrže bilo koja druga tehnička obilježja koja omogućuju izmjenu mirisa ili okusa dotičnog duhanskog proizvoda ili jačine njihova dima.
- (3) Filtri, papiri i kapsule ne smiju sadržavati duhan ni nikotin.
- (4) Duhanski proizvodi, osim cigareta i duhana za samostalno motanje, izuzimaju se od zabrana utvrđenih u st. (1) do (3) ovog članka.
- (5) Ovaj članak se ne primjenjuje na duhan za oralnu uporabu.

Članak 9.

(Laboratorijsko ispitivanje cigareta)

- (1) Cigarete koje se stavljuju u promet na teritoriju Federacije podliježu obveznom laboratorijskom ispitivanju emisije katrana, nikotina i ugljen-monoksida.
- (2) Laboratorijsko ispitivanje iz stavka (1) ovog članka obavlja se u akreditiranim laboratorijama u Bosni i Hercegovini ili inozemstvu.
- (3) Laboratorijsko ispitivanje iz stavka (2) ovog članka obavlja se prilikom svakog prvog stavljanja u promet cigareta i najmanje jednom godišnje u svakoj vrsti cigareta.
- (4) Akreditirani laboratorijski iz stavka (2) ovog članka ne smiju biti u vlasništvu duhanske industrije ili pod izravnim ili neizravnim upravljanjem duhanske industrije.
- (5) Laboratorijsko ispitivanje katrana, nikotina i ugljen-monoksida obavlja se na osnovu ISO standarda:
- a) za katan ISO 4387,
- b) za nikotin ISO 10315,
- c) za ugljen monoksid ISO 8454.
- (6) Točnost mjerjenja na svakom pojedinačnom pakiranju cigareta određuje se za katan i nikotin sukladno ISO standardu 8243.
- (7) Proizvodač ili uvoznik cigareta snosi troškove laboratorijskog ispitivanja cigareta pri stavljanju u promet tih proizvoda na teritoriju Federacije, kao i troškove obveznog godišnjeg laboratorijskog ispitivanja u cilju provjere emisije katrana, nikotina i ugljen-monoksida u cigaretama.
- (8) Proizvodač ili uvoznik cigareta dužan je podnosi Federalnom ministarstvu zdravstva (u dalnjem tekstu: Ministarstvo) obavijest o promjeni sastava cigareta koje namjerava staviti u promet na teritoriju Federacije.
- (9) Ministarstvo i nadležni inspektor ovlašteni su da od proizvodača ili uvoznika cigareta, o njihovom trošku, traže i dodatna laboratorijska ispitivanja radi utvrđivanja i ocjene prisustva ili emisije drugih sastojaka koji nisu obuhvaćeni stavkom (1) ovog članka, a čije se korištenje zabranjuje ovim zakonom.

Članak 10.

(Dostavljanje podataka o duhanskim proizvodima)

- (1) Proizvodači i uvoznici duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje obvezni su najkasnije do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu Ministarstvu dostaviti spisak svih sastojaka i njihovih količina po vrsti i tipu koji se koriste u proizvodnji duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje.
- (2) Spisak iz stavka (1) ovog članka obvezno sadrži obrazloženje o uključivanju sastojaka u duhanskim proizvodima i kategoriju sastojaka.

- (3) Uz spisak iz stavka (1) ovog članka obvezno se prilaže toksikološki podaci od proizvođača ili uvoznika za sastojke duhanskih proizvoda u zapaljenom i nezapaljenom stanju, pozivajući se na njihove učinke po zdravlje i osobine koje prouzrokuju ovisnost.
- (4) Spisak svih sastojaka po količini, vrsti i tipu dostavlja se za svaki duhanski proizvod koji iz proizvodnje izlazi kao samostalni duhanski proizvod namijenjen tržištu kao i za svaki duhanski proizvod koji se uveze na tržište Federacije, uključujući električne cigarete, bezdimni duhanski proizvod i biljni proizvod za pušenje.
- (5) Ministarstvo, u suradnji sa Zavodom za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federalni zavod za javno zdravstvo), jednom godišnje, putem interneta stranice, informira javnost o podatcima iz st. (1) do (3) ovog članka uz obvezu zaštite podataka koji predstavljaju poslovnu tajnu.
- (6) Ministar, na prijedlog Federalnog povjerenstva za kontrolu uporabe duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje, donosi podzakonski akt kojim se propisuje sadržaj podataka i način izvješćivanja o duhanskim, novim i ostalim proizvodima za pušenje.

Članak 11.

(Obavijest o novim duhanskim proizvodima)

- (1) Proizvođači i uvoznici novih duhanskih i ostalih proizvoda obvezni su podnijeti Ministarstvu obavijest o novim proizvodima koje namjeravaju staviti na tržište.
- (2) Obavijest iz stavka (1) ovog članka podnosi se u električnom i pisanom obliku, najmanje šest mjeseci prije namjeravanog stavljanja na tržište.

Članak 12.

(Sadržaj obavijesti)

- (1) Obavijest iz članka 11. ovog zakona obvezno sadrži:
 - a) detaljan opis novog proizvoda;
 - b) uputu za njegovu uporabu;
 - c) podatke o sastojcima i emisijama.
- (2) Uz obavijest iz članka 11. ovog zakona, proizvođači i uvoznici obvezno dostavljaju:
 - a) dostupne znanstvene studije o toksičnosti, stvaranju ovisnosti i privlačnosti novog duhanskog proizvoda, posebno s obzirom na njegove sastojke i emisije;
 - b) dostupne studije, njihove sažetke i istraživanje tržišta o preferencijama različitih potrošačkih skupina, uključujući i mlade osobe i trenutne pušače;
 - c) druge dostupne i relevantne podatke, uključujući analizu rizika/koristi od proizvoda, njegove očekivane učinke na prestanak uporabe duhana, te očekivane učinke na započinjanje uporabe duhana i predviđena shvaćanja potrošača.
- (3) Proizvođači i uvoznici novih duhanskih i ostalih proizvoda obvezni su o svim novim ili ažuriranim informacijama o studijama, istraživanju i drugim informacijama iz stavka (2) ovog članka obavijestiti Ministarstvo.
- (4) Novi duhanski proizvodi i ostali proizvodi za pušenje stavljeni na tržište moraju u potpunosti ispunjavati uvjete iz ovoga zakona.

POGLAVLJE V. - PAKIRANJE I OZNAČAVANJE DUHANSKIH PROIZVODA

Članak 13.

(Podatci na pojedinačnim pakiranjima)

- (1) Svako pojedinačno pakiranje duhanskog proizvoda koje se nalazi u prometu i prodaje na tržištu Federacije mora sadržavati sljedeće podatke:
 - a) naziv i adresu proizvođača i uvoznika;

- b) broj jedinica u pojedinačnim pakiranjima duhanskih proizvoda, te
- c) naziv i adresu onoga ko obavlja pakiranje, u slučajevima kada proizvođači nisu obavili sami pakiranje.

- (2) Označavanje duhana i duhanskih proizvoda obavljuju proizvođači, odnosno uvoznici duhanskih proizvoda.

Članak 14.

(Zdravstvena upozorenja na pakiranjima duhanskih proizvoda)

- (1) Sva pakiranja duhanskih proizvoda, pojedinačno i vanjsko, moraju sadržavati zdravstvena upozorenja na jezicima u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini.
- (2) Zdravstvena upozorenja kojim se ukazuje na štetnost uporabe duhanskih proizvoda iz stavka (1) ovog članka uključuju:
 - a) opća upozorenja;
 - b) kombinirana upozorenja; i
 - c) informativne poruke.
- (3) Ministar donosi podzakonski akt o označavanju pakiranja duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje, a što podrazumijeva sadržaj i izgled zdravstvenih upozorenja, tekst i dimenzije zdravstvenih upozorenja, uporabu fotografija ili odgovarajućih ilustracija i način njihovog tiskanja, termini za rotaciju navedenih oznaka na svim vrstama duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje, bezdimnih duhanskih proizvoda i električnih cigareta, te druge podatke neophodne za sigurno označavanje.

Članak 15.

(Predstavljanje proizvoda)

- (1) Označavanje pojedinačnih pakiranja, vanjskih pakiranja, kao ni sam duhanski proizvod ne smiju sadržavati nikakav element ni obilježja koja:
 - a) promoviraju duhanski proizvod ili potiču na njegovu uporabu stvaranjem pogrešnog dojma o njegovim svojstvima, učincima na zdravlje, opasnostima ili emisijama; oznake ne smiju sadržavati nikakve podatke o sadržaju nikotina, katrana ni ugljičnog monoksidu u duhanskom proizvodu;
 - b) sugeriraju da je određeni duhanski proizvod manje štetan od drugih ili da nastoji smanjiti učinak nekih štetnih sastojaka dima ili da djeluje vitalizirajuće, energetski, ozdravljajuće, pomlađujuće ili ima prirodna ili organska svojstva ili da ima druge zdravstvene ili životne koristi;
 - c) upućuju na okus, miris, bilo kakve arome ili druge aditive ili njihovu odsutnost;
 - d) nalikuje na hranu ili kozmetički proizvod;
 - e) sugeriraju da određeni duhanski proizvod ima poboljšanu biorazgradivost ili druge prednosti za okoliš.
- (2) Na vanjskim i pojedinačnim pakiranjima duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje zabranjeno je korištenje termina:
 - a) "light";
 - b) "super light";
 - c) "ultra light";
 - d) "slim";
 - e) "full flavour";
 - f) "extra";
 - g) "ultra"
 i sličnih termina.
- (3) Pojedinačna pakiranja kao ni vanjska pakiranja ne smiju sugerirati ekonomske prednosti uključivanjem tiskanih kupона, ponuda za popuste, upućivanja na besplatnu distribuciju, ponuda "dva za jedan" ili drugih sličnih ponuda.

- (4) Zabranjeni elementi i obilježja iz st. (1) i (2) ovog članka podrazumijevaju tekstove, simbole, imena, zaštitne znakove, figurativne i druge oznake, ali nisu ograničeni na njih.

Članak 16.

(Izgled i sadržaj pojedinačnih pakiranja)

- (1) Pojedinačna pakiranja cigareta moraju biti u obliku kvadra i sadržavati najmanje 20 cigareta. Oblik kvadra podrazumijeva oštре rubove. Zaobljeni i ukošeni rubovi kvadra prihvatljivi su pod uvjetom da zdravstveno upozorenje obuhvaća površinu istovjetnu onoj na pojedinačnom pakiranju bez takvih rubova.
- (2) Pojedinačna pakiranja duhana za samostalno motanje moraju biti u obliku kvadra ili u cilindričnom obliku ili u obliku vrećice i sadržavati najmanje 30 grama duhana.
- (3) Pojedinačno pakiranje cigareta može biti od kartona ili mekog materijala i ne smije imati otvor koji se može ponovno zatvoriti ili započetiti nakon što je jednom otvoren, osim preklopog poklopca i kutije sa zglobošnjim poklopcom. Kod pakiranja s preklopnim poklopcom ili zglobošnjim poklopcom, poklopac može biti pričvršćen samo za zadnju stranu pojedinačnog pakiranja.

POGLAVLJE VI. - ELEKTRONIČKE CIGARETE, BEZDIMNI PROIZVODI ZA PUŠENJE I BILJNI PROIZVODI ZA PUŠENJE

Članak 17.

(Stavljanje u promet elektroničkih cigareta)

- (1) Proizvođači i uvoznici elektroničkih cigareta i posuda za ponovno punjenje, obvezni su, najkasnije do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu, Ministarstvu dostaviti izvješće o svim elektroničkim cigaretama i posudama za ponovno punjenje na tržištu Federacije.
- (2) Proizvođači i uvoznici elektroničkih cigareta i posuda za ponovno punjenje podnose obavijest Ministarstvu o svim takvim proizvodima, kao i o svim značajnijim izmjenama takvih proizvoda, koje namjeravaju staviti na tržište.
- (3) Obavijest iz stavka (2) ovog članka se podnosi u elektroničkom i pisanim obliku šest mjeseci prije namjeravanog stavljanja na tržište i sadrži:
 - a) ime i podatke za kontakt proizvođača, odgovorne osobe, odnosno uvoznika;
 - b) popis svih sastojaka sadržanih u proizvodu i emisija koje nastaju korištenjem proizvoda, po robnoj marki i tipu, uključujući i njihove količine;
 - c) toksikološke podatke o sastojcima i emisijama tog proizvoda, uključujući zagrijani proizvod, a koji se osobito odnose na njihove učinke na zdravljie potrošača kad se udišu i na sve učinke stvaranja ovisnosti;
 - d) opis sastavnih dijelova proizvoda uključujući, gdje je to primjenjivo, mehanizme za otvaranje i punjenje elektroničke cigarete ili posudu za punjenje;
 - e) informacije o dozi i unosu nikotina prilikom uporabe u uobičajenim ili razumno predvidivim uvjetima;
 - f) izjavu da proizvođač, odnosno uvoznik snose punu odgovornost za količinu i sigurnost proizvoda kod stavljanja na tržište i korištenja u uobičajenim okolnostima ili relativno predvidivim uvjetima.
- (4) Uvjeti za stavljanje elektroničkih cigareta i posuda za ponovno punjenje na tržište su:
 - a) tekućina koja sadrži nikotin stavlja se na tržište isključivo u za to namijenjenim posudama za ponovno punjenje koji nemaju zapremINU veću od 10 ml, u potrošnim elektroničkim cigaretama ili u ulošcima za jednokratnu uporabu, i da ulošci ili tankovi ne premašuju zapreminu od 2 ml;

- b) tekućina koja sadrži nikotin ne smije sadržavati više od 20 mg/ml nikotina;
- c) tekućina koja sadrži nikotin ne smije sadržavati aditive navedene u članku 8. stavak (1) ovog zakona;
- d) za proizvodnju tekućine koja sadrži nikotin smiju se koristiti samo sastojci visoke čistoće. Tvari koje nisu navedene među sastojcima iz stavka (3) točka b) ovog članka prisutne su u tekućini koja sadrži nikotin samo u tragovima ako te tragove prilikom proizvodnje tehnički nije moguće izbjegći;
- e) osim nikotina, jedini sastojci koji se koriste u tekućini koja sadrži nikotin ne predstavljaju opasnost za ljudsko zdravlje u zagrijanom ili nezagrijanom obliku;
- f) elektroničke cigarete moraju oslobadati doze nikotina u ujednačenim razinama;
- g) elektroničke cigarete i posude za ponovno punjenje takvi su da djeca njima ne mogu rukovati i da na njima nisu moguće neovlaštene izmjene, zaštićeni su od lomljenja i curenja te imaju mehanizam koji osigurava ponovno punjenje bez curenja.
- (5) Ispunjene uvjeta iz stavka (4) ovog članka kontrolira akreditirani laboratorij u Bosni i Hercegovini ili inozemstvu.
- (6) Troškove obvezne laboratorijske kontrole za elektroničke cigarete koje se stavljuju na tržište snosi proizvođač, odnosno uvoznik proizvoda.

Članak 18.

(Označavanje pakiranja elektroničkih cigareta i posuda za ponovno punjenje)

- (1) Svako pojedinačno pakiranje elektroničkih cigareta i posuda za ponovno punjenje mora sadržavati letak sa sljedećim podatcima:
 - a) uputa za korištenje i pohranjivanje proizvoda, uključujući i obavijest da se uporaba proizvoda ne preporučuje mladim osobama i nepušačima;
 - b) kontraindikacije;
 - c) upozorenje za posebne rizične skupine;
 - d) moguće štetne učinke;
 - e) podatke o stvaranju ovisnosti i toksičnosti, kao i podatke za kontakt proizvođača ili uvoznika i pravne ili fizičke osobe za kontakt.
- (2) Pojedinačno pakiranje i vanjsko pakiranje elektroničkih cigareta i posuda za ponovno punjenje:
 - a) uključuje spisak svih sastojaka sadržanih u proizvodu u padajućem redoslijedu po masi, te podatak o sadržaju nikotina u proizvodu i oslobađanje po dozi, serijski broj i preporuku da se proizvod drži izvan dohvata djece;
 - b) ne dovodeći u pitanje točku a) ovog stavka, ne uključuje elemente niti obilježja iz članka 15. ovog zakona, uz izuzeće točke a) i c) članka 15. ovog zakona u svezi s podatkom o sadržaju nikotina i o aromama i nose jedno od sljedećih zdravstvenih upozorenja: "Ovaj proizvod sadrži nikotin koji izaziva snažnu ovisnost. Ne preporučuje se za uporabu nepušačima." ili "Ovaj proizvod sadrži nikotin koji izaziva snažnu ovisnost."
 - c) Zdravstvena upozorenja iz točke c) stavka (2) ovog članka trebaju se nalaziti na dvjema najvećim površinama pojedinačnog pakiranja i svih vanjskih pakiranja i pokrивati 35% površine pojedinačnog pakiranja i svih vanjskih pakiranja.
 - (4) Ministarstvo može od proizvođača, odnosno uvoznika, zatražiti i dodatne informacije o sigurnosti i aspektima kvalitete ili o bilo kakvim štetnim učincima elektroničkih cigareta i posuda za punjenje tih proizvoda.

Članak 19.

(Označavanje bezdimnih duhanskih proizvoda)

- (1) Svako pojedinačno pakiranje i sva vanjska pakiranja bezdimnih duhanskih proizvoda moraju sadržavati sljedeće zdravstveno upozorenje: "Ovaj duhanski proizvod šteti Vašem zdravlju i stvara ovisnost."
- (2) Zdravstveno upozorenje iz stavka (1) ovog članka:
- treba da se nalazi na djijema najvećim površinama pojedinačnog pakiranja i svih vanjskih pakiranja, i
 - pokriva 35% površine pojedinačnog pakiranja i svih vanjskih pakiranja.

Članak 20.

(Označavanje biljnih proizvoda za pušenje)

- (1) Svako pojedinačno pakiranje i sva vanjska pakiranja biljnih proizvoda za pušenje moraju sadržavati sljedeće zdravstveno upozorenje: "Pušenje ovog proizvoda škodi Vašem zdravlju."
- (2) Zdravstveno upozorenje iz stavka (1) ovog članka:
- treba da se nalazi na prednjoj i zadnjoj površini pojedinačnog pakiranja i svih vanjskih pakiranja, i
 - pokriva 35% pripadajuće površine pojedinačnog pakiranja i svih vanjskih pakiranja.

POGLAVLJE VII. - ZABRANA OGLAŠAVANJA, PROMIDŽBE I SPONZORIRANJA DUHANSKIH I OSTALIH PROIZVODA ZA PUŠENJE

Članak 21.

(Zabrana oglašavanja)

Zabranjeno je:

- izravno ili neizravno oglašavati, sponzorirati i na bilo koji način promovirati duhan, duhanske proizvode i ostale proizvode za pušenje, uključujući elektroničke cigarete;
- sponzorirati događaje i aktivnosti skupina ili pojedinaca s ciljem ili mogućim učinkom izravne ili neizravne promidžbe duhanskog proizvoda, uporabe duhana i ostalih proizvoda za pušenje;
- pružanje finansijske ili druge pomoći od duhanske industrije događajima, aktivnostima, pojedincima ili skupinama (kao što su sportski ili umjetnički događaji, individualni sportaši ili timovi, individualni umjetnici ili umjetničke skupine, organizacije za socijalnu skrb, vladine i nevladine organizacije i institucije, političari, političke stranke);
- isticati logotipe duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje, bilo da se radi o audio, vizualnim ili audio-vizualnim materijalima, što uključuje, ali se ne ograničava na zabranu oglašavanja i promoviranja:
 - u printanim medijima (novine, katalozi, časopisi, letci, brošure, pisma, reklamni panoci, svjetleće reklame, stalci za prodaju, plakati, znakovi);
 - u zemaljskim i satelitskim audio-vizualnim medijima/elektroničkim medijima;
 - u predstavama, filmovima, DVD, CD, računarskim igrama, video-igramama, mobilnim aplikacijama, te na drugim digitalnim komunikacijskim platformama (uključujući internet i mobitel);
 - na robama i materijalima, uključujući čaše, pepeljare, suncobrane, stolice, upaljače, dijelove odjeće i slično;
 - na fasadama stambenih objekata;
 - na vozilima, osim vozila u vlasništvu proizvođača;
- pružanje finansijske ili druge pomoći od duhanske industrije ugostiteljskim objektima u zamjenu za

izgradnju ili adaptaciju prostora za promidžbu duhanskih i drugih proizvoda za pušenje, uključujući opremanje ugostiteljskih objekata tendama, suncobranima i sličnim promotivnim materijalom; prodavati duhanske proizvode i ostale proizvode za pušenje u setu s drugom robom i uslugama;

- besplatno distribuirati duhan, duhanske proizvode i ostale proizvode za pušenje tijekom istraživanja tržišta i degustacije;
- obavljati razmjenu duhana, duhanskih proizvoda i ostalih proizvoda za pušenje za drugi duhanski proizvod ili drugu robu, radove i usluge;
- s ciljem pripreavljanja robe, radova i usluga upotrebljavati duhan, duhanske proizvode i ostale proizvode za pušenje;
- nuditi ili davati bonus, premiju, poklon, novac ili nuditi povrat novca za kupovinu ili uporabu duhana, duhanskih proizvoda i ostalih proizvoda za pušenje, te davati popust na cijenu duhana, duhanskih proizvoda i ostalih proizvoda na bilo koji način, uključujući izdavanje kupona i bonova;
- omogućavati sudjelovanje u nagradnoj igri, lutriji, takmičenju ili događaju, koji su izravno ili neizravno vezani za duhan, duhanske proizvode i ostale proizvode za pušenje, koja se uvjetuju kupovinom ili uporabom duhana, duhanskih proizvoda i ostalih proizvoda za pušenje;
- oglavarati proizvode koji svojim oblikom, nazivom ili namjenom neposredno podstiču potrošnju proizvoda za pušenje, a koji se ne smatraju duhanskim i ostalim proizvodima za pušenje;
- distribuirati duhan, duhanske proizvode i ostale proizvode za pušenje bez naknade, uključujući poklone od subjekata koji ih proizvode, uvoze ili njima trguju, kao i od drugih subjekata duhanske industrije;
- upotrebljavati duhanske i ostale proizvode za pušenje prilikom javnih nastupa i prikazivati osobe koje puše na televiziji, s izuzećem filmskog programa i umjetničkih djela i
- oglavarati duhan, duhanske proizvode i ostale proizvode za pušenje putem interneta.

Članak 22.

(Obavijesti koje ne predstavljaju oglašavanje)

Iznimno od odredbi članka 21. ovog zakona oglašavanje ne obuhvaća:

- obavijesti za dobivene nagrade i druga javna priznanja za kvalitetu proizvoda, koji su postignuti tijekom proizvodnje duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje, ali bez navođenja naziva proizvoda od proizvođača i uvoznika tih proizvoda putem medija;
- obavijesti tijekom održavanja specijaliziranih sajmova i izložbi u prostoru sajma ili izložbe, u vrijeme prezentacije novih proizvoda, koji se organiziraju u zatvorenim prostorima;
- obavijesti o kvaliteti i druge karakteristike duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje objavljene u stručnim knjigama, časopisima i drugim stručnim izdanjima koja su posebno namijenjena za proizvođače i uvoznike ovih proizvoda;
- isticanje riječi i izvedenica od riječi "duhan, duhanski proizvod i ostali proizvod za pušenje" u nazivu proizvođača i distributera duhana, duhanskih proizvoda i ostalih proizvoda za pušenje.

POGLAVLJE VIII. - ZABRANA PRODAJE DUHANSKIH I OSTALIH PROIZVODA ZA PUŠENJE

Članak 23.

(Mjesta prodaje duhanskih proizvoda i ostalih proizvoda za pušenje)

- (1) Duhansi proizvodi i ostali proizvodi za pušenje mogu biti postavljeni ili biti vidljivi u trgovinskim objektima, ali ne smiju biti izloženi u komercijalnu svrhu niti na jednom drugom mjestu niti se smiju prodavati na način da kupci mogu slobodno uzeti robu.
- (2) Duhansi proizvodi i ostali proizvodi za pušenje mogu se prodavati samo u zatvoreni pakiranjima.
- (3) Zabranjena je prodaja duhanskih proizvoda i ostalih proizvoda za pušenje koji nisu u originalnom pakiranju proizvođača ili uvoznika.
- (4) Zabranjeno je:
 - a) prodavati duhanske proizvode i ostale proizvode za pušenje putem automata za prodaju cigareta, sa polica supermarketa, samoposluži i sličnih prodavnica u kojim kupci mogu slobodno uzeti robu;
 - b) prodavati duhanske proizvode i ostale proizvode za pušenje putem interneta;
 - c) prodavati duhanske proizvode i ostale proizvode za pušenje u objektima i dvorištima zdravstvenih objekata i dvorišta za sportske i kulturne aktivnosti;
 - d) prodavati duhanske proizvode i ostale proizvode za pušenje u objektima koji su od ulaznih vrata predškolskih ustanova, osnovnih i srednjih škola, te visokoškolskih ustanova udaljeni u radijusu manjem od 100 m;
 - e) prodavati duhanske proizvode i ostale proizvode za pušenje na tržnicama i drugim improviziranim nelegalnim mjestima prodaje.
- (5) Zabranjeno je instalirati, postavljati ili koristiti automate za prodaju duhanskih proizvoda i ostalih proizvoda za pušenje na javnim mjestima.

Članak 24.

(Zabrana prodaje duhana, duhanskih proizvoda i ostalih proizvoda za pušenje)

- (1) Zabranjeno je prodavati ili poklanjati u komercijalne svrhe cigarete pojedinačno ili u pakiranjima sa manje od 20 komada ili u rinfuzi.
- (2) Zabranjeno je prodavati duhan ili duhanske proizvode u kombinaciji/setu s drugim proizvodima.
- (3) Duhan, duhanski proizvodi i ostali proizvodi za pušenje se ne smiju razmjenjivati ili poklanjati u aranžmanu u kojem su kombinirani ili nisu vizualno odvojeni od ostalih proizvoda.
- (4) Zabranjena je prodaja proizvoda koji nisu duhansi, ali imaju naziv bilo koje vrste duhana ili znak raspoznavanja, amblem, ili sličan znak koji asocira na duhanski proizvod.
- (5) Zabranjena je prodaja duhana za oralnu uporabu i njegovo stavljanje na tržiste.
- (6) Na duhanske proizvode sa svojstvenom aromom zabrane propisane člankom 6. ovog zakona primjenjivat će se od roka koji će predložiti Federalno povjerenstvo za kontrolu upotrebe duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje, a prema propisima Europske unije. Prijedlog se dostavlja Vladi Federacije radi prihvatanja, a Parlamentu Federacije radi davanja suglasnosti.

POGLAVLJE IX. - SPRJEČAVANJE PRISTUPA MALOLJETNIM OSOBAMA DUHANSKIM PROIZVODIMA I OSTALIM PROIZVODIMA ZA PUŠENJE

Članak 25.

(Sprječavanje pristupa maloljetnim osobama duhanskim proizvodima i ostalim proizvodima za pušenje)

- (1) Zabranjeno je prodavati i poklanjati duhanske proizvode i ostale proizvode za pušenje osobama mlađim od 18 godina.
- (2) Na svim mjestima na kojima se prodaju duhan i duhansi proizvodi mora biti vidno istaknuta oznaka o zabrani prodaje duhanskih proizvoda i ostalih proizvoda za pušenje osobama mlađim od 18 godina, koja se sastoji od grafičkog znaka zabrane prodaje i teksta: "Zabranjena prodaja duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje osobama mlađim od 18 godina."
- (3) Prodavač može zatražiti da osoba, za koju smatra da je mlađa od 18 godina, odgovarajućom ispravom dokaže punoljetnost. Ako osoba odbije dokazati punoljetstvo odgovarajućom ispravom, prodavač je obvezan uskratiti prodaju traženog duhanskog ili drugog proizvoda za pušenje.
- (4) Osobama mlađim od 18 godina zabranjeno je da prodaju ili poklanjaju duhan, duhanske proizvode, kao i ostale proizvode za pušenje koji ih mogu potaknuti na pušenje.
- (5) Zabranjena je prodaja slatkisa, igračaka i drugih proizvoda namijenjenih djeci, a koji imaju oblik bilo koje vrste duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje ili slikovno (crežem) upućuju na pušenje.
- (6) U cilju sprječavanja pristupa maloljetnih osoba duhanskim i ostalim proizvodima za pušenje Ministarstvo može poduzimati i dodatne regulatorne mjere.
- (7) Ministar donosi podzakonski akt o obliku i sadržaju oznaka o zabrani prodaje i zabrani pušenja.

POGLAVLJE X. - EDUKACIJA, INFORMIRANJE I JAČANJE JAVNE SVIJESTI

Članak 26.

(Aktivnosti u odgojno-obrazovnim ustanovama)

- (1) Nadležna kantonala ministarstva obrazovanja, u suradnji sa kantonalnim zavodima za javno zdravstvo u Federaciji (u daljem tekstu: kantonalni zavodi za javno zdravstvo), obvezna su u nastavne programe za osnovnu i srednju školu uključiti temu o štetnosti pušenja za zdravlje.
- (2) Sve odgojno-obrazovne ustanove obvezne su na vidno mjesto istaknuti postere i druge promidžbene materijale i vizualne grafikone sa tekstom i slikom koji ukazuju na zabranu uporabe duhana, duhanskih proizvoda i ostalih proizvoda za pušenje osobama mlađim od 18 godina i upozorenje o štetnosti tih proizvoda za zdravlje.

Članak 27.

(Jačanje javne svijesti i informiranje)

- (1) Federalni zavod za javno zdravstvo i kantonalni zavodi za javno zdravstvo su obvezni poduzeti potrebne aktivnosti s ciljem kreiranja i provođenja programa koji na stručan način educiraju javnost o štetnosti pušenja i istodobno ohrabruju na prekid konzumiranja duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje.
- (2) Javne radio-televizijske stanice, u dogovoru sa nadležnim tijelima iz stavka (1) ovog članka, emitiraju utvrđeni sadržaj programa.

POGLAVLJE XI. - PROGRAM ZA KONTROLU UPORABE DUHANA, DUHANSKIH I OSTALIH PROIZVODA ZA PUŠENJE

Članak 28.

(Program za kontrolu uporabe duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje)

- (1) Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Vlada Federacije) donosi odluku kojom se usvaja multisektorski Program za kontrolu uporabe duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje (u dalnjem tekstu: Program), u cilju jačanja društvene brige za zdravlje stanovništva u Federaciji, očuvanja i unaprjeđenja zdravlja, otkrivanja i suzbijanja čimbenika rizika za nastanak oboljenja, te stjecanja znanja i navika o zdravom načinu života.
- (2) Program iz stavka (1) ovog članka predlaže Federalno povjerenstvo za kontrolu uporabe duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje, putem Ministarstva.
- (3) Nositelji implementacije Programa su nadležna ministarstva Vlade Federacije i druge institucije, zavodi, ustanove i organizacije.
- (4) Sredstva za provedbu Programa osiguravaju se iz proračuna Vlade Federacije, odnosno proračuna nadležnih ministarstava, kao i drugih izvora shodno nositeljima aktivnosti definiranim u Programu, a sukladno programskim potrebama i ovisno od finansijskih mogućnosti nositelja aktivnosti.

POGLAVLJE XII. - FEDERALNO POVJERENSTVO ZA KONTROLU UPORABE DUHANA, DUHANSKIH I OSTALIH PROIZVODA ZA PUŠENJE

Članak 29.

(Federalno povjerenstvo za kontrolu uporabe duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje)

- (1) Vlada Federacije rješenjem imenuje Federalno povjerenstvo za kontrolu uporabe duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje (u dalnjem tekstu: Federalno povjerenstvo).
- (2) Federalno povjerenstvo iz stavka (1) ovog članka ima 11 članova, i sastoji se od predstavnika:
 - a) Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta,
 - b) Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva,
 - c) Federalnog ministarstva okoliša i turizma,
 - d) Federalnog ministarstva trgovine,
 - e) Federalnog ministarstva obrazovanja i znanosti,
 - f) Federalnog ministarstva unutarnjih poslova,
 - g) Federalnog ministarstva financija,
 - h) Federalne uprave za inspekcijske poslove,
 - i) Federalnog ministarstva zdravstva,
 - j) predstavnika sektora civilnog društva, i to iz nevladinih organizacija koje se bave oblašću prevencije zaštite od pušenja i uporabe duhana, duhanskih proizvoda i ostalih proizvoda za pušenje i
 - k) federalni koordinator za kontrolu duhana.
- (3) Prilikom imenovanja Federalnog povjerenstva vodi se računa o ravnopravnoj zastupljenosti oba spola.
- (4) Postupak izbora i imenovanja novih članova Federalnog povjerenstva, zbog zamjene ili ostavke dotadašnjih članova, istovjetan je postupku i načinu izbora i imenovanja članova koji se zamjenjuju.
- (5) Stalni član Federalnog povjerenstva za kontrolu duhana je, po funkciji koju obavlja, federalni koordinator za kontrolu duhana, koji se bira temeljem propisa o zdravstvenoj zaštiti, te ne podliježe procesu imenovanja propisanom za ostale članove Federalnog povjerenstva.

- (6) Federalno povjerenstvo može u svoj rad uključivati, po potrebi, predstavnike institucija, kao i nevladinih organizacija, te stručne osobe iz akademske i istraživačke zajednice iz oblasti koje su od značaja za kontrolu uporabe duhana, duhanskih proizvoda i ostalih proizvoda za pušenje.
- (7) Mandat članova Federalnog povjerenstva traje četiri godine.
- (8) Federalno povjerenstvo donosi Poslovnik o radu i za svoj rad odgovara Vladi Federacije.
- (9) Federalno povjerenstvo podnosi Vladi Federacije svoje izvješće o radu jednom godišnje, i to najkasnije do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu.

Članak 30.

(Nadležnosti Federalnog povjerenstva)

Federalno povjerenstvo nadležno je da:

- a) prati pojavnost pušenja, proučava i zajedno sa drugim nadležnim tijelima predlaže mјere i aktivnosti za smanjenje uporabe duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje, uključujući i programe odvikavanja od pušenja;
- b) predlaže i organizira izdavanje publikacija radi promidžbe zdravog načina života;
- c) predlaže programe odvikavanja od pušenja;
- d) predlaže i prati provedbu Programa;
- e) prati globalne, regionalne i lokalne trendove vezano za smjernice i politike prevencije i odvikavanja od pušenja;
- f) surađuje s međunarodnim tijelima koja prate problematiku kontrole duhana;
- g) sudjeluje u pripremi izvješća o učestalosti navika pušenja i rezultatima trajnih preventivnih akcija;
- h) surađuje s vladinim i nevladinim organizacijama i udrugama i
- i) obavlja i druge poslove sukladno ovom zakonu i drugim povezanim propisima koji se odnose na osnovne zadatke Federalnog povjerenstva.

POGLAVLJE XIII. - REGULIRANJE ODNOSA IZMEĐU VLADE FEDERACIJE, OSTALIH ORGANA I INSTITUCIJA DRŽAVNE UPRAVE I INDUSTRIJE DUHANA

Članak 31.

(Odnosi Vlade Federacije, ostalih organa i institucija državne uprave i industrije duhana)

- (1) Odnosi između Vlade Federacije i ostalih organa i institucija državne uprave i industrije duhana ograničeni su samo na one odnose potrebne za učinkovito reguliranje industrije duhana i njenih proizvoda.
- (2) Prilikom uspostave odnosa sa industrijom duhana Vlada Federacije je dužna osigurati potpunu transparentnost i informirati javnost o prirodi i razlozima tih odnosa.
- (3) Fabrike za proizvodnju duhana i duhanskih proizvoda, kao i tvrtke za uvoz koje su u vlasništvu Vlade Federacije moraju poslovati pod uvjetima i ograničenjima kako je propisano ovim zakonom.
- (4) Vladi Federacije, organima i institucijama državne uprave, te javnim institucijama i političkim strankama, nije dozvoljeno:
 - a) da prime dobrovoljni doprinos bilo koje vrste od predstavnika duhanske industrije, osim ako on ne proizilazi iz zakonske obveze;
 - b) da sudjeluje u podršci, prilagodavanju ili prihvatanju sporazuma, memoranduma o razumijevanju, angažmana sa predstvincima industrije duhana koji bi bili u suprotnosti legalno primjenjujućim mjerama kontrole duhana;

- c) da putem izravnog ili neizravnog angažmana uključe ili budu uključeni u inicijative, kampanje ili programe koje finansira duhanska industrija, uključujući i programe u svezi s kontrolom duhana ili promidžbom javnog zdravlja;
 - d) da pruže podršku ili privilegiju osobi ili kompaniji koja se bavi bilo kojom fazom uvoza ili prodaje duhanskih proizvoda i ostalih proizvoda za pušenje.
- (5) Nositelju javnog položaja i kandidatu za obnašanje javne funkcije nije dozvoljeno i smatra se da je u sukobu interesa ako:
- a) prima doprinose, poklone ili privilegije od predstavnika duhanske industrije ili je
 - b) na drugi način uključen u rad takvih društava.

POGLAVLJE XIV. - NADZOR NAD PROVEDBOM ZAKONA

Članak 32.

(Organji nadzora nad provedbom Zakona)

- (1) Nadzor nad primjenom ovog zakona obavljaju Federalna uprava za inspekcijske poslove putem nadležnih federalnih inspektora i kantonalni organi za inspekcijske poslove, putem nadležnih kantonalnih inspektora, i to:
 - a) kantonalni sanitarni inspektor nad primjenom članka 5. stavak (1) ovog zakona i članka 6. st. (4) do (6) ovog zakona;
 - b) federalni i kantonalni inspektor rada nad primjenom članka 5. stavak (1) ovog zakona kod subjekata nadzora, kako je to razgraničenje nadležnosti utvrđeno propisima o radu, a koje se odnosi na mjesta rada;
 - c) federalni i kantonalni zdravstveni inspektor nad primjenom članka 7. st. (4) i (5) ovog zakona;
 - d) federalni i kantonalni tržišni inspektor nad primjenom članka 8. ovog zakona, članka 9. st. (1), (5) do (8) ovog zakona i nad primjenom čl. 13. do 25. ovog zakona;
 - e) kantonalni prosvjetni inspektor nad primjenom članka 26. ovog zakona.
- (2) Nadležna ministarstva unutarnjih poslova obavljaju nadzor nad primjenom članka 5. stavak (2) ovog zakona.
- (3) Organji iz st. (1) i (2) ovog članka međusobno suraduju, dostavljaju obavijesti o poduzetim mjerama, pružaju neposrednu pomoć jedni drugima i poduzimaju zajedničke mjere i aktivnosti neophodne za provođenje nadzora nad provedbom zakona.

Članak 33.

(Ovlasti inspektora)

- (1) U obavljanju inspekcijskog nadzora iz članka 32. ovog zakona, u okviru svog djelokruga, svaki inspektor je ovlašten kako slijedi:
 - a) kantonalni sanitarni inspektor:
 - da zabrani uporabu duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje u zatvorenim javnim prostorima, sukladno odredbama ovog zakona;
 - da zabrani određivanje posebne prostorije za pušenje suprotno ovom zakonu i propisima donesenim na temelju ovog zakona.
 - b) federalni i kantonalni inspektor rada:
 - da naloži zabranu pušenja na mjestima rada, sukladno odredbama ovog zakona;
 - da naloži postavljanje oznaka o zabrani pušenja u javnim zatvorenim prostorima - mjestima rada.
 - c) federalni i kantonalni zdravstveni inspektor:
 - da zabrani uporabu duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje u zdravstvenim ustanovama, sukladno odredbama ovog zakona;

- d) federalni i kantonalni tržišni inspektor:
 - da zabrani određivanje posebne prostorije za pušenje suprotno ovom zakonu i propisima donesenim temeljem ovog zakona;
 - da naredi određivanje posebne prostorije za pušenje u zdravstvenim ustanovama, u kojima je to dozvoljeno shodno odredbama ovog zakona i podzakonskim aktima donesenim temeljem ovog zakona.
- federalni i kantonalni tržišni inspektor:
 - da zabrani uvoz duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje, koji ne ispunjavaju uvjete propisane ovim zakonom i podzakonskim aktima donesenim temeljem ovog zakona;
 - da zabrani promet i naredi uništavanje duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje, čiji sastav, pakiranje i oznake ne odgovaraju zahtjevima propisanim ovim zakonom i podzakonskim aktima donesenim temeljem ovog zakona;
 - da zabrani oglašavanje, promidžbu, sponzoriranje i poklanjanje u komercijalne svrhe duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje i prikazivanje na televiziji osoba koje upotrebljavaju duhanske proizvode;
 - da zabrani prodaju duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje putem interneta, u objektima i dvorištima zdravstvenih i odgojno-obrazovnih ustanova, objektima i dvorištima za sportske aktivnosti, rekreaciju i kulturu, na uličnim i pijačnim tezgama;
 - da zabrani postavljanje automata za prodaju duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje;
 - da zabrani prodaju duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje koji nisu u originalnom i zatvorenom pakiranju;
 - da zabrani prodaju i poklanjanje duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje u setu s drugim proizvodima;
 - da zabrani proizvodnju i promet duhana za oralnu uporabu, te naloži njegovo uništavanje;
 - da zabrani angažiranje osoba mlađih od 18 godina za prodaju duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje;
 - da zabrani prodaju i poklanjanje duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje osobama mlađim od 18 godina;
 - da na prodajnim mjestima, naloži postavljanje upozorenja o zabrani prodaje duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje osobama mlađim od 18 godina;
 - da zabrani prodaju i naredi uništavanje slatkiša, igračaka i drugih proizvoda namijenjenih djeci, koji svojim oblikom podsjećaju na duhanske i ostale proizvode za pušenje;
 - da zabrani proizvodnju i promet i naloži uništavanje drugih proizvoda koji nose naziv ili logo proizvođača, odnosno naziv, logo ili drugu oznaku i oblik koji podsjeća na duhan, duhanske i ostale proizvode za pušenje;
 - da naloži laboratorijsko ispitivanje duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje u akreditiranom laboratoriju sukladno ISO standardima;
 - da naloži proizvođaču i uvozniku obvezno godišnje laboratorijsko ispitivanje u cilju

- provjere emisije katrana, nikotina i ugljen-monoksida u cigaretama;
- da naloži proizvođaču i uvozniku cigareta dostavljanje spiska svih sastojaka i njihovih količina po vrsti i tipu cigareta, sa toksikološkim podatcima o sastojcima i obavijesti o svakoj promjeni sastava;
 - da naloži proizvođaču i uvozniku duhanskih proizvoda dostavljanje izvješća Ministarstvu o duhanskim, novim i ostalim proizvodima za pušenje sukladno članku 18. ovog zakona i podzakonskim aktima donesenim temeljem ovog zakona.
- e) kantonalni prosvjetni inspektor:
- da naredi odgojno-obrazovnim ustanovama da se na vidna mesta postave posteri i drugi promidžbeni materijali i vizualni grafikoni s tekstrom i slikom koji ukazuju na zabranu uporabe duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje osobama mlađim od 18 godina i upozorenje o štetnosti tih proizvoda za zdravlje.
- (2) Inspektori iz stavka (1) ovog članka mogu da zabrane ili nalože poduzimanje i drugih mjera sukladno ovom zakonu i podzakonskim aktima donesenim temeljem ovog zakona, kao i propisu o inspekcijsama u Federaciji.
- (3) Oduzimanje i uništavanje duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje, na temelju ovlasti inspektora utvrđenih u ovom članku, provodi se sukladno propisima o postupku raspolažanja, čuvanja, prodaje ili uništenja prijevremeno oduzete robe u inspekcijskom nadzoru.

Članak 34.

(Primjena relevantnih propisa)

Na rad nadležnih inspekcija Federalne i kantonalne uprave za inspekcijske poslove glede vođenja inspekcijskog nadzora, shodno se primjenjuju odredbe propisa o inspekcijsama u Federaciji i propisa o upravnom postupku.

POGLAVLJE XV. - KAZNENE ODREDBE

Članak 35.

(Novčane kazne za prekršaj iz čl. 5., 6. i 7. ovog zakona)

- (1) Novčanom kaznom od 2.000 KM do 5.000 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja ne zabrani uporabu duhanskih proizvoda sukladno članku 5. stavak (1) ovog zakona.
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 300 KM do 1.000 KM za prekršaj iz stavka (1) ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi.
- (3) Novčanom kaznom u iznosu od 500 KM do 2.500 KM kaznit će se vlasnik i korisnik prostora, odnosno mesta u kojem je pušenje zabranjeno, kao i osoba zadužena za poslovanje ugostiteljskog objekta, koji propusti izvršiti radnje propisane člankom 6. st. (4) i (5), kao i stavkom (6) istoga članka ovog zakona.
- (4) Novčanom kaznom u iznosu od 1.500 KM do 5.000 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja, suprotno članku 7. st. (3) i (4) ovog zakona, ne odredi posebnu prostoriju za pušenje.
- (5) Novčanom kaznom u iznosu od 300 KM do 1.000 KM za prekršaj iz stavka (4) ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 36.

(Novčane kazne za prekršaj iz čl. 8. i 9., kao i čl. od 13. do 21. ovog zakona)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000 KM do 15.000 KM kaznit će se za prekršaj gospodarsko društvo i druga pravna osoba koje se bavi proizvodnjom, uvozom i prometom duhanskih proizvoda ako ne istakne podatke, odnosno

prodaje duhanske proizvode suprotno čl. 8. i 9. ovog zakona, kao i čl. od 13. do 20. ovog zakona i krši odredbe članka 21. ovog zakona.

- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 500 KM do 3.000 KM za prekršaj iz stavka (1) ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi.
- (3) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 3.000 KM za prekršaj iz stavka (1) ovog članka kaznit će se fizička osoba registrirana kod nadležnog organa za obavljanje samostalne djelatnosti.

Članak 37.

(Novčane kazne za prekršaj iz članka 23. ovog zakona)

- (1) Novčanom kaznom od 2.500 KM do 10.000 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja prodaje duhanske proizvode suprotno odredbama članka 23. ovog zakona.
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 250 KM do 1.000 KM za prekršaj iz stavka (1) ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi.
- (3) Novčanom kaznom u iznosu od 500 KM do 1.500 KM za prekršaj iz stavka (1) ovog članka kaznit će se fizička osoba registrirana kod nadležnog organa za obavljanje samostalne djelatnosti.
- (4) Novčanom kaznom u iznosu od 100 KM do 1.000 KM kaznit će se fizička osoba za prekršaj iz stavka (1) ovog članka.

Članak 38.

(Kazne za prekršaj iz čl. 24., 25. i 26. ovog zakona)

- (1) Novčanom kaznom od 2.000 KM do 5.000 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja postupi suprotno odredbama čl. 24. i 25., kao i članka 26. stavak (2) ovog zakona.
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 250 KM do 1.000 KM za prekršaj iz stavka (1) ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi.
- (3) Novčanom kaznom u iznosu od 500 KM do 1.000 KM za prekršaj iz stavka (1) ovog članka kaznit će se fizička osoba registrirana kod nadležnog organa za obavljanje samostalne djelatnosti.

Članak 39.

(Ostale kazne)

- (1) Novčanom kaznom od 100 KM kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja:
 - a) upotrebljava duhan, duhanske proizvode i ostale proizvode za pušenje, osim duhana za žvakanje i duhana za šmrkanje, u zatvorenim javnim prostorima, mjestima rada i u javnom prijevozu, suprotno članku 5. ovog zakona;
 - b) besplatno nudi duhan, duhanske proizvode i ostale proizvode za pušenje na javnom zatvorenom mjestu u svrhu oglašavanja i promidžbe;
 - c) upotrebljava duhan, duhanske proizvode i ostale proizvode za pušenje, osim duhana za žvakanje i duhana za šmrkanje, u privatnim sredstvima prijevoza u kojem se nalazi maloljetna osoba ili više njih.
- (2) Novčanu kaznu iz stavka (1) toč. a) i b) ovog članka, u formi prekršajnog naloga, izriče nadležni inspektor, a novčanu kaznu iz stavka (1) točka c) ovog članka izriče policijski službenik koji obavlja nadzor.

Članak 40.

(Prekršajni nalog)

U slučaju da nadležni inspektor utvrdi da se duhan i ostali proizvodi za pušenje prodaju i poklanjam su protinodredbama čl. 23. do 25. ovog zakona, izdaje prekršajni nalog kojim će, osim novčane kazne sukladno ovom zakonu i Zakonu o prekršajima, izreći i zaštitnu mjeru oduzimanja predmeta i zaštitnu mjeru zabrane obavljanja poziva, djelatnosti ili dužnosti.

POGLAVLJE XVI. - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 41.

(Početak primjene propisa)

- (1) Obveze za fizičke osobe nastupaju sa danom početka primjene ovog zakona.
- (2) Ustanove, poduzeća i druge pravne osobe dužne su svoja akta uskladiti s odredbama ovog zakona u roku od šest mjeseci od početka primjene ovog zakona.
- (3) Industrija duhana obvezna je svoj rad i poslovanje uskladiti s odredbama ovoga zakona u roku od 18 mjeseci od početka primjene ovog zakona, odnosno od dana stupanja na snagu podzakonskih akata donesenih temeljem ovog zakona. Iznimno od rokova navedenih u ovoj točki, Poglavlje V. – Pakiranje i označavanje duhanskih proizvoda, članak 18. (Označavanje pakiranja električnih cigareta i posuda za ponovno punjenje), članak 19. (Označavanje bezdimnih duhanskih proizvoda) te članka 20. (Označavanje biljnih proizvoda za pušenje) počet će se primjenjivati na dan početka primjene sadržajno istovrsnog propisa na teritoriju entiteta Republika Srpska i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ukoliko početak primjene takvog propisa na teritoriju entiteta Republika Srpska i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine bude kasniji u odnosu na rokove propisane ovim stavkom.
- (4) Pravne osobe, u čijim objektima postoje izuzeća od zabrane pušenja sukladno ovom zakonu, bilo da su u njihovom vlasništvu ili su im dati na korištenje, dužni su uskladiti svoj rad s odredbama ovog zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu podzakonskog propisa koji se donosi temeljem članka 7. ovog zakona.
- (5) Kazne za osobe iz st. (1) do (4) ovog članka propisane ovim zakonom počet će se naplaćivati nakon proteka 12 mjeseci od početka primjene ovog zakona, odnosno od dana stupanja na snagu podzakonskih akata donesenih temeljem ovog zakona.

Članak 42.

(Donošenje podzakonskih akata)

- (1) U roku od 12 mjeseci od početka primjene ovog zakona ministar će donijeti provedbene propise temeljem ovog zakona kojima se regulira sljedeće:
 - a) uvjeti za posebne prostorije za pušenje u smislu izuzeća od zabrane pušenja, iz članka 7. ovog zakona,
 - b) označavanje pakiranja duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje, iz članka 15. ovog zakona.
- (2) Do donošenja podzakonskog akta iz točke b) stavka (1) ovog članka primjenjivat će se Pravilnik o označavanju pakiranja duhanskih prerađevina ("Službene novine Federacije BiH", broj 57/11).

Članak 43.

(Imenovanje Federalnog povjerenstva)

Vlada Federacije imenuje Federalno povjerenstvo u roku od šest mjeseci od dana početka primjene ovog zakona.

Članak 44.

(Prestanak važenja propisa)

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o ograničenoj uporabi duhanskih prerađevina ("Službene novine Federacije BiH", br. 6/98, 35/98, 11/99 i 50/11).

Članak 45.

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH", a počinje se primjenjivati godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Predsjedatelj
Zastupničkog doma
Parlamenta Federacije BiH
Mirsad Zaimović, v. r.

Predsjedatelj
Doma naroda
Parlamenta Federacije BiH
Tomislav Martinović, v. r.

На основу члана IV.B.7. a)(IV) Устава Федерације Босне и Херцеговине, доносим

УКАЗ

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О КОНТРОЛИ И ОГРАНИЧЕНОЈ УПОТРЕБИ ДУВАНА, ДУВАНСКИХ И ОСТАЛИХ ПРОИЗВОДА ЗА ПУШЕЊЕ

Проглашава се Закон о контроли и ограниченој употреби дувана, дуванских и осталих производа за пушење, који је усвојио Парламент Федерације Босне и Херцеговине на сједници Представничког дома од 27.04.2022. године и на сједници Дома народа од 24.03.2022. године.

Број 01-02-1-246-01/22

18. маја 2022. године
Сарајево

Предсједник
Маринко Чавара, c. p.

ЗАКОН

О КОНТРОЛИ И ОГРАНИЧЕНОЈ УПОТРЕБИ ДУВАНА, ДУВАНСКИХ И ОСТАЛИХ ПРОИЗВОДА ЗА ПУШЕЊЕ

ПОГЛАВЉЕ I - ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(Предмет)

Овим законом, у циљу заштите и унапређења здравља становништва, уређују се мјере за забрану и ограничење употребе дувана, дуванских и осталих производа за пушење, забрану њиховог рекламирања, промоције и спонзорисања, спречавање приступа малолетњим лица тим производима, састав дуванских и осталих производа за пушење, обавезне ознаке на паковањима, сузбијање штетних посљедица, превентивне мјере, оснивање Федералне комисије за контролу употребе дувана, дуванских и осталих производа за пушење и надзор над провођењем закона.

Члан 2.

(Дефиниције)

У смислу овог закона:

- 1) **Дуван** је култивисана биљка врсте *Nicotiana tabacum L* у свим облицима и степенima узгоја и у свим фазама обраде и паковања који не служи крајњој потрошњи (необрађени дуван);
- 2) **Дуван за самостално мотање** је дуван који се може употребљавати за израду цигарета коју обављају сами потрошачи или малопродајна мјеста;

- 3) **Дуван за оралну употребу** је сваки дувански производ за оралну употребу, осим оног намијењеног за шмркање (употребу путем носа) или жвакање, израђен у потпуности или дијелом од дувана, у облику праха или честица или у било каквој комбинацији тих облика, посебно one у врећицама или у порозним врећицама;
- 4) **Дуван за лулу** је дуван који се може употребљавати путем поступка изгарања и који је намијењен искључиво за кориштење у лули;
- 5) **Водена лула** је направа за пушење код које дим пролази кроз посуду са водом и хлади се прије удисања кроз савитљиво цријево. Водена лула подразумијева нарギлу, hookah, шишу;
- 6) **Дуван за водену лулу** је дувански производ који се може употребљавати путем водене луле и сматра се дуванским производом за пушење;
- 7) **Дуван за жвакање** је бездимни дувански производ посебно намијењен за жвакање;
- 8) **Дуван за шмркање** је бездимни дувански производ који се може употребљавати путем носа;
- 9) **Нови дувански производ** је дувански производ који не припада ниједној од следећих категорија:
- цигарете,
 - дуван за самостално мотање,
 - дуван за луле,
 - дуван за водене луле,
 - цигаре,
 - цигарилоси,
 - дуван за жвакање,
 - дуван за шмркање или дуван за оралну потрошњу, и стављен је на тржиште након ступања на снагу овог закона.
- 10) **Цигарета** је смотуљак дувана са вањским омотом од папира који се може употребљавати поступком његовог изгарања;
- 11) **Цигара** је смотуљак дувана са вањским омотом од природног дувана, тежи од три грама, и који се може употребљавати поступком његовог изгарања;
- 12) **Цигарилос** је цигара највеће тежине до три грама по комаду;
- 13) **Адитив** је твар, осим дувана, која је додана дуванском производу, појединачном паковању или било каквом вањском паковању;
- 14) **Биљни производ за пушење** је производ на бази биљака, трава или воћа који не садржи дуван, а може се употребљавати путем поступка изгарања;
- 15) **Електронска цигарета**, у смислу овог закона, је производ који се може користити за пушење употребом паре паре која садржи никотин путем усника или било који саставни дио тог производа, укључујући уложак, посуду за поновно пушење и уређај без улошка или посуде. Електронске цигарете могу бити потрошне или поновно пуњиве путем посуде за поновно пушење или поновно пуњиве помоћу уложака за једнократну употребу;
- 16) **Посуда за поновно пушење** је посуда која садржи текућину с никотином, а која се може користити за поновно пушење електронске цигарете;
- 17) **Дувански производ** је производ који је у цијелисти или дјелимично направљен од дувана, који јест или није генетички модификован, и произведен је за његову употребу путем пушења, ушмркања, усисавања, жвакања, или било које друге врсте употребе;
- 18) **Дувански дим** је дим који се ослобађа из запаљеног дуванског производа намијењеног пушењу и дим који се ослобађа из плућа приликом пушења;
- 19) **Бездимни дувански производ** је дувански производ чија употреба не укључује поступак изгарања, укључујући дуван за жвакање, дуван за шмркање и дуван за оралну употребу;
- 20) **Остали дувански производ** је сваки производ направљен у цијелисти или дјелимично од дувана, а није обухваћен дефиницијом дуванског производа;
- 21) **Емисије** су твари које се отпуштају приликом намјенске употребе дуванског или сродног производа, као што су твари из дима или твари које се отпуштају у процесу употребе бездимних дуванских производа;
- 22) **Јавни затворени простор** је сваки простор, који има кров или таваницу (покретну или непокретну) и потпуно затворено више од половине површине припадајућих стијена, јавно доступан и намијењен индивидуалном или заједничком кориштењу, без обзира на право власништва или право приступа, а између осталих, обухваћа заједничке просторе у стамбеним зградама, све просторе у грађевинама у којима су смјештене јавне институције, установе и предузећа те све просторе у грађевинама у којима се обављају дјелатности из области јавног превоза, здравства, социјалне заштите, васпитања и образовања, трговине, трговачки центри, простори намијењени обављајући услужних дјелатности, спорта и рекреације, угоститељства, смјештаја и туризма, културе, уметности и науке, сајмова и изложби, те просторе из дјелатности медија, игара на срећу, вјерског, политичког и грађанској окупљања, као и сваки повезани и други припадајући јавни затворени простор (ходници, лифтови, степенице, заједнички простори, кафетерије, кантине, тоалети и сл.). Мјесто рада укључује и пословна возила под контролом послодавца, а која служе за обављање послова и услуга;
- 23) **Мјесто рада** је сваки простор који служи за обављање послова и може бити наткривен, полунаткривен, у потпуности или дјелимично ограђен, без обзира на врсту материјала од којег је саграђен као и сваки повезани и други припадајући јавни затворени простор (ходници, лифтови, степенице, заједнички простори, кафетерије, кантине, тоалети и сл.). Мјесто рада укључује и пословна возила под контролом послодавца, а која служе за обављање послова и услуга;
- 24) **Средство јавног превоза** је свако превозно средство без обзира на облик власништва којим се уз наплату или другу врсту накнаде обавља цестовни, жељезнички, зрачни и водени превоз путника, укључујући жичаре;
- 25) **Средство приватног превоза** је свако превозно средство у приватном власништву којим се обавља цестовни и водени превоз;
- 26) **Катран** је сухи, безводни, безникотински кондензат дима;
- 27) **Никотин** је никотински алкалоид који се налази у дувану;
- 28) **Уљични моноксид** је продукт који настаје сагоријевањем дувана;

- 29) **Састојак** је дуван, адитив, као и свака твар или елемент присутан у финализираном дуванској или осталом производу, укључујући папир, филтер, тинту, капсуле и лепила;
- 30) **Својствена арома** је јасно замјетљив мирис или осим дуванској, који је резултат адитива или комбинације адитива, укључујући, али не ограничавајући се на арому воћа, зачина, биља, алкохола, слаткиша, ментола или ванилије, која је замјетљива прије или током конзумације дуванској производа;
- 31) **Пушење** је радња која доводи до сагоријевања дуванских производа и осталих производа за пушење, којом се ствара дим који се ослобађа директно у ваздух и удише га лице које извршава ове радње;
- 32) **Посредно или пасивно пушење** је изложеност диму који долази из горућег краја цигарете или неког другог производа за пушење, најчешће у комбинацији са димом који издахне пушач;
- 33) **Штетна последица пушења** је научно доказана појава оштећења здравља и болести које скраћују живот пушача и непушача;
- 34) **Употреба** је пушење и сви остали начини и врсте кориштења дувана, дуванских производа и осталих производа за пушење;
- 35) **Сукоб интереса** је сукоб између службених дужности и приватних интереса лица које носи јавни положај, или кандидата за јавни положај, који има одговорност за контролу дувана и који се може повезати са његовим интересима или интересима његових сродника;
- 36) **Здравствено упозорење** је упозорење које указује на штетне ефekte дуванских производа по здравље људи или на друге непожељне последице њихове употребе, укључујући текстуална упозорења, комбинована здравствена упозорења, општа упозорења и информативне поруке;
- 37) **Комбиновано здравствено упозорење** је здравствено упозорење које се састоји од комбинације текста упозорења и припадајуће фотографије или илустрације;
- 38) **Вањско паковање** је било које паковање у којем су дувански или сродни производи за пушење стављени у промет и које обухвата једну или више запакованих јединица с тим да се прозирни омоти не сматрају вањским паковањем;
- 39) **Појединачно паковање** је најмање самостално паковање дуванској или сродног производа за пушење које се ставља на тржиште;
- 40) **Лице** је свако физичко, правно лице, као и сви пословни субјекти;
- 41) **Носилац јавног положаја** је службено лице, службени представник, савјетник, инспектор, полијскизваничник, царинскизваничник или владин службеник изабран на централном или локалном нивоу управљања;
- 42) **Продавац** је свако лице које продаје на мало, велико, извози и увози дуванске и остале производе за пушење;
- 43) **Рекламирање и промоција дувана, дуванских и осталих производа за пушење** је свака активност с циљем, ефектом или вјероватним ефектом промоције дуванских и осталих производа за пушење или употребе тих производа на директан или индиректан начин;
- 44) **Директна промоција дувана, дуванских и осталих производа за пушење** је промоција појединачних паковања цигарета и осталих производа за пушење на продајним мјестима на начин да су исти истакнути на посебним свијетлећим подлогама и у свјетлећим оквирима са назнаком логотипа производија дувана, дуванских и осталих производа за пушење;
- 45) **Индиректна промоција дувана, дуванских и осталих производа за пушење** је:
- организација догађаја на којима се истичу назив, логотип или друге визуелне карактеристике које подсећају на појединачне дуванске и остале производе за пушење;
 - приказивање логотипа и других знакова за означавање тих производа на предметима који у смислу овога закона нису дувански производи;
 - бесплатна понуда дуванских и осталих производа за пушење у јавним просторима;
- 46) **Спонзорство** је сваки облик доприноса правног или физичког лица догађају, активности или појединачниција чији је циљ или директни или индиректни учинак промоције дувана, дуванских и осталих производа за пушење;
- 47) **Донације од стране дуванске индустрије** – сваки облик финансијске или материјалне подршке јавним установама, организацијама, средствима медија или појединачницима чији је циљ или директни или индиректни учинак промоције дувана, дуванских и осталих производа за пушење;
- 48) **Индустрија дувана** су производија, продавци на велико и увозници дуванских производа.
- 49) **Духански производи** за пушење су сви духански производи, осим бездимних духанских производа.
- 50) **Несагоријевајући духан** је бездимни духански производ који се употребљава путем удисања аеросола од загријаног духана, без сагоријевања.

Члан 3.

(Принципи закона)

- (1) За остварење циља из члана 1. овог закона органи и институције државне управе у Федерацији Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Федерација) руководе се међународним прописима о контроли дувана, дуванским производима и осталим производима за пушење, и то следећим принципима:
- a) право сваког грађанина на здравље;
 - b) природно право сваког грађанина у Федерацији на чист ваздух јер сви, а посебно дјеца и млади, имају право да се заштите од утицаја посредног удисања дуванског дима;
 - c) заштита животне средине и права грађана на здраву животну средину;
 - d) опредјељења надлежних органа и институција у Федерацији да се кроз мултисекторску сарадњу утврди стратегија и мјере ради промовирања и подршке престанку и смањењу потрошње дуванских и осталих производа за пушење;
 - e) синхронизована имплементација мјера усмјерених на смањење потражње за дуваном и понуде дувана путем информисања, едукације и јачања јавне свијести о штетности дуванских и осталих производа за пушење;
 - f) одговорност надлежних органа и институција у Федерацији да се обезбеди довољно финансијских средстава за активности контроле дувана у циљу

- континуираног смањења броја пушача и изложености дуванском диму и
- g) опредељења надлежних органа и институција у Федерацији да се односи са дуванској индустријом регулишу на потпуно транспарентан начин у циљу заштите политика јавног здравља и спречавања привилегованог третмана дуванске индустрије.
- (2) Овај закон се примјењује на дуван, дуванске и остале производе за пушење, укључујући електронске цигарете, бездимне духанске производе и биљне производе за пушење.

Члан 4.

(Забрана дискриминације)

- (1) Забрањује се сваки вид дискриминације на основу расе, боје коже, пола, језика, религије или вјеровања, политичких и других увјерења, националног и социјалног поријекла, приликом обављања радњи на основу овог закона и прописа донесених на основу овог закона.
- (2) Изрази који имају родно значење, а који се користе у овом закону и прописима који се доносе на основу овог закона, обухватају на једнак начин мушки и женски род, без обзира јесу ли кориштени у мушким или женским роду.

ПОГЛАВЉЕ II - ЗАБРАНА ПУШЕЊА У ЈАВНИМ ПРОСТОРИМА

Члан 5.

(Забрана пушења)

- (1) Пушење се забрањује у свим затвореним јавним просторима, мјесту рада и у јавном превозу.
- (2) Забрањује се употреба дуванских производа за пушење у приватним средствима превоза у којим се налазе малолетно лице.

Члан 6.

(Обезбеђење провођења забране пушења)

- (1) Провођење забране пушења обавезни су обезбедити власник и корисник простора, односно мјеста из члана 5. овог закона у којем је пушење забрањено (у даљем тексту: власник и корисник простора, односно мјеста).
- (2) У просторима и мјестима из члана 5. овог закона где је пушење забрањено (у даљем тексту: простори и мјеста где је пушење забрањено) мора бити постављен графички знак забране пушења и текст који гласи: "Забрањено пушење".
- (3) У просторима и мјестима где је пушење забрањено, не смију бити постављене пепељаре или друге посуде које могу служити за одлагање пепела.
- (4) У случају да лице не поштује забрану пушења, власник, односно корисник простора или мјеста у којем је пушење забрањено дужан је лице:
- апоменути;
 - ускратити услугу;
 - затражити од лица да напусти простор.
- (5) У случају да лице из става (4) овог члана не испоштује забрану пушења и након што власник, односно корисник простора или мјеста у којем је пушење забрањено поступи по овлаштењу из става (4) тач. од а) до ц) овог члана, власник односно корисник простора или мјеста у којем је пушење забрањено дужан је контактирати надлежни орган.
- (6) У угоститељским објектима, осим власника и корисника простора, провођење забране пушења обавезно је обезбедити и лице задужено за пословање објекта, а по

одредбама ст. (1) до (5) овог члана. У случају из става (5) овог члана, власник, односно лице задужено за пословање објекта дужни су контактирати надлежни орган – санитарну инспекцију. Сваки угоститељски објекат доноси одлуку о забрани пушења, у којој се наводи име и презиме власника, односно лица задуженог за пословање објекта, као одговорно лице за провођење наведене одлуке.

ПОГЛАВЉЕ III - ИЗУЗЕЦИ ОД ЗАБРАНЕ ПУШЕЊА У ЈАВНИМ ПРОСТОРИМА

Члан 7.

(Изузети од забране пушења)

- (1) Пушење је дозвољено за кориснике услуга у службама и одјелима за заштиту менталног здравља у здравственим установама, у другим установама које пружају психосоцијалну рехабилитацију лицима са душевним сметњама, у установама за палијативну његу, установама за његу старијих лица, као и у установама намирењеним за издржавање казне, ако и када могу бити успостављене посебне просторије за пушење одвојене од непушачке зоне.
- (2) Пушење је дозвољено на аеродрому, и то у посебном простору за пушење.
- (3) Пушење је дозвољено у посебним, за пушаче одређеним просторима за смјештај гостију у складу са прописима о угоститељској дјелатности, о чему у таквим просторима мора бити истакнута ознака о дозволи пушења. У објекту у којему се искључиво послужује пиће, власник односно корисник објекта може простор за послуживање одредити пушачким простором, о чему у том простору мора бити истакнута ознака о дозволи пушења.
- (4) Одлуку о дозволи пушења у смислу ст. (1), (2) и (3) овог члана доноси власник, директор или друго одговорно лице угоститељског објекта, установе, односно аеродрома. Приликом доношења одлуке морају се узети у обзир интереси и здравствене потребе непушача.
- (5) У посебно одређеним просторијама или ограђеним просторима за пушење у просторима из ст. (1), (2) и (3) овог члана мора бити осигурана заштита непушача од изложености дуванском диму, путем осигуруња потпуне физичке одвојености простора за пушење и уз адекватне вентилационе системе. Површина простора и просторије за пушење у односу на величину објекта, одређује се правилником угоститељског објекта, установе, односно аеродрома. У овим просторијама забрањено је служити храну.
- (6) У просторијама и просторима за пушење из ст. (1), (2) и (3) овог члана морају бити постављена јасно видљива упозорења која се састоје од графичког знака дозволе пушења и текста који гласи: "Простор за пушење. Пушење је штетно за ваше здравље".
- (7) Федерални министар здравства (у даљем тексту: министар) доноси подзаконски акт којим се прописују увјети за посебне просторе за пушење у смислу изузетака од забране пушења утврђених овим чланом.

ПОГЛАВЉЕ IV - ТЕСТИРАЊЕ И ИЗВЈЕШТАВАЊЕ О ДУВАНСКИМ ПРОИЗВОДИМА

Члан 8.

(Забрана промета)

- (1) Забрањено је стављање у промет дуванских производа који садрже сљедеће адитиве:
- витамине и друге адитиве који стварају дојам да дувански производ користи здрављу или да је мање опасан за здравље;

- b) кофеин, таурин и друге адитиве и стимулансе који се повезују с енергијом и виталношћу;
 - c) адитиве који имају бојива својства за емисије;
 - d) код дуванских производа за пушчење, адитиве који олакшавају удисање никотина на уста или нос;
 - e) адитиве који имају CMR (канцерогена, мутагена и репротоксична) својства у незапаљеном стању.
- (2) Забрањено је стављање у промет дуванских производа:
- a) који садрже ароме у било којем од својих саставних дијелова као што су филтери, папира, паковања, капсуле или
 - b) који садрже било која друга техничка обиљежја која омогућују измјену мириса или окуса дотичног дуванског производа или јачине њихова дима.
- (3) Филтери, папiri и капсуле не смију садржавати дуван ни никотин.
- (4) Дувански производи, осим цигарета и дувана за самостално мотање, изузимају се од забрана утврђених у ст. (1) до (3) овог члана.
- (5) Овај члан се не примјењује на дуван за оралну употребу.

Члан 9.

(Лабораторијско испитивање цигарета)

- (1) Цигарете које се стављају у промет на територији Федерације подлијежу обавезном лабораторијском испитивању емисије катрана, никотина и угљен-моноксида.
- (2) Лабораторијско испитивање из става (1) овог члана врши се у акредитованим лабораторијама у Босни и Херцеговини или иностранству.
- (3) Лабораторијско испитивање из става (2) овог члана врши се приликом сваког првог стављања у промет цигарета и најмање једном годишње у свакој врсти цигарета.
- (4) Акредитовани лабораторији из става (2) овог члана не смију бити у власништву дуванске индустрије или под директним или индиректним управљањем дуванске индустрије.
- (5) Лабораторијско испитивање катрана, никотина и угљен-моноксида обавља се на основу ISO стандарда:
 - a) за катран ISO 4387,
 - b) за никотин ISO 10315,
 - c) за угљен моноксид ISO 8454.
- (6) Тачност мјерења на сваком појединачном паковању цигарета одређује се за катран и никотин у складу са ISO стандардом 8243.
- (7) Произвођач или увозник цигарета сноси трошкове лабораторијског испитивања цигарета при стављању у промет тих производа на територији Федерације, као и трошкове обавезног годишњег лабораторијског испитивања у циљу проверје емисије катрана, никотина и угљен-моноксида у цигаретама.
- (8) Произвођач или увозник цигарета дужан је подносити Федералном министарству здравства (у даљем тексту: Министарство) обавјештење о промјени састава цигарета које намјерава ставити у промет на територији Федерације.
- (9) Министарство и надлежни инспектор овлаштени су да од производа или увозника цигарета, о њиховом трошку, траже и додатна лабораторијска испитивања ради утврђивања и оцјене присуства или емисије других састојака који нису обухваћени ставом (1) овог члана, а чије се кориштење забрањује овим законом.

Члан 10.

(Достављање података о дуванским производима)

- (1) Произвођачи и увозници дуванских и осталих производа за пушчење обавезни су најкасније до 31. марта текуће године за претходну годину Министарству доставити списак свих састојака и њихових количина по врсти и типу који се користе у производњи дуванских и осталих производа за пушчење.
- (2) Списак из става (1) овог члана обавезно садржи образложење о укључивању састојака у дуванским производима и категорију састојака.
- (3) Уз списак из става (1) овог члана обавезно се прилажу токсиколошки подаци од производија или увозника за састојке дуванских производа у запаљеном и незапаљеном стању, позивајући се на њихове ефekte по здравље и особине које преузрокују зависност.
- (4) Списак свих састојака по количини, врсти и типу доставља се за сваки дувански производ који из производње излази као самостални дувански производ намијењен тржишту као и за сваки дувански производ који се увезе на тржиште Федерације, укључујући електронске цигарете, бездимни дувански производ и билој производ за пушчење.
- (5) Министарство, у сарадњи са Заводом за јавно здравство Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Федерални завод за јавно здравство), једном годишње, путем интернет странице, информише јавност о подацима из ст. (1) до (3) овог члана уз обавезу заштите података који представљају пословну тајну.
- (6) Министар, на приједлог Федералне комисије за контролу употребе дувана, дуванских и осталих производа за пушчење, доноси подзаконски акт којим се прописује садржај података и начин изјављивања о дуванским, новим и осталим производима за пушчење.

Члан 11.

(Обавјештење о новим дуванским производима)

- (1) Произвођачи и увозници нових дуванских и осталих производа обавезни су поднijети Министарству обавјештење о новим производима које намјеравају ставити на тржиште.
- (2) Обавјештење из става (1) овог члана подноси се у електронском и писаном облику, најмање шест мјесеци прије намјераваног стављања на тржиште.

Члан 12.

(Садржај обавјештења)

- (1) Обавјештење из члана 11. овог закона обавезно садржи:
 - a) детаљан опис новог производа;
 - b) упутство за његову употребу;
 - c) податке о састојцима и емисијама.
- (2) Уз обавјештење из члана 11. овог закона, производи и увозници обавезно достављају:
 - a) доступне научне студије о токсичности, стварању овисности и привлачности новог дуванског производа, посебно с обзиром на његове састојке и емисије;
 - b) доступне студије, њихове сакетке и истраживање тржишта о преференцијама различитих потрошачких група, укључујући и младе особе и тренутне пушаче;
 - c) друге доступне и релевантне податке, укључујући анализу ризика/користи од производа, његове очекivanе ефekte на престанак употребе дувана, те очекivanе ефekte на започињање употребе дувана и предвиђена схваћања потрошача.

- (3) Произвођачи и увозници нових дуванских и осталих производа обавезни су о свим новим или ажурираним информацијама о студијама, истраживању и другим информацијама из става (2) овог члана обавијестити Министарство.
- (4) Нови дувански производи и остали производи за пушење стављени на тржиште морају у потпуности испуњавати увјете из овога закона.

ПОГЛАВЉЕ V - ПАКОВАЊЕ И ОЗНАЧАВАЊЕ ДУВАНСКИХ ПРОИЗВОДА

Члан 13.

(Подаци на појединачним паковањима)

- (1) Свако појединачно паковање дуванског производа које се налази у промету и продаје на тржишту Федерације мора садржавати следеће податке:
 - a) назив и адресу производа и увозника;
 - b) број јединица у појединачним паковањима дуванских производа, те
 - c) назив и адресу онога ко врши паковање, у случајевима када производијачи нису извршили сами паковање.
- (2) Означавање дувана и дуванских производа врше производијачи, односно увозници дуванских производа.

Члан 14.

(Здравствена упозорења на паковањима дуванских производа)

- (1) Сва паковања дуванских производа, појединачно и вањско, морају садржавати здравствена упозорења на језицима у службеној употреби у Босни и Херцеговини.
- (2) Здравствена упозорења којим се указује на штетност употребе дуванских производа из става (1) овог члана укључују:
 - a) општа упозорења;
 - b) комбинована упозорења; и
 - c) информативне поруке.
- (3) Министар доноси подзаконски акт о означавању паковања дуванских и осталих производа за пушење, а што подразумијева садржај и изглед здравствених упозорења, текст и димензије здравствених упозорења, употребу фотографија или одговарајућих илustrација и начин њиховог штампања, термине за ротацију наведених ознака на свим врстама дуванских и осталих производа за пушење, бездимних дуванских производа и електронских цигарета, те друге податке неопходне за сигурно означавање.

Члан 15.

(Представљање производа)

- (1) Означавање појединачних паковања, вањских паковања, као ни сам дувански производ не смију садржавати никакав елемент ни обиљежја која:
 - a) промовишу дувански производ или потичу на његову употребу стварањем погрешног дојма о његовим својствима, учинцима на здравље, опасностима или емисијама; ознаке не смију садржати никакве податке о садржају никотина, катрана ни угљичног моноксида у дуванском производу;
 - b) сугеришу да је одређени дувански производ мање штетан од других или да настоји смањити учинак неких штетних састојака дима или да дјелује витализирајуће, енергетски, оздрављујуће, помлађујуће или има природна или органска својства или да има друге здравствене или животне користи;

- c) упућују на окус, мирис, било какве ароме или друге адитиве или њихову одсуност;
- d) наликује на храну или козметички производ;
- e) сугеришу да одређени дувански производ има побољшану биоразградивост или друге предности за околиш.

- (2) На вањским и појединачним паковањима дуванских и осталих производа за пушење забрањено је кориштење термина:

- a) "light";
- b) "super light";
- c) "ultra light";
- d) "slim";
- e) "full flavour";
- f) "extra";
- g) "ultra"

и сличних термина.

- (3) Појединачна паковања као ни вањска паковања не смију сугерирати економске предности укључивањем штампаних купона, понуда за попусте, упућивања на бесплатну дистрибуцију, понуда "два за један" или других сличних понуда.

- (4) Забрањени елементи и обиљежја из ст. (1) и (2) овог члана подразумијевају текстове, симbole, имена, заштитне знакове, фигуративне и друге ознаке, али нису ограничени на њих.

Члан 16.

(Изглед и садржај појединачних паковања)

- (1) Појединачна паковања цигарета морају бити у облику квадра и садржавати најмање 20 цигарета. Облик квадра подразумијева оштре рубове. Заобљени и укошени рубови квадра прихватљиви су под условом да здравствено упозорење обухвата површину истовјетну оној на појединачном паковању без таквих рубова.
- (2) Појединачна паковања дувана за самостално мотање морају бити у облику квадра или у цилиндричном облику или у облику врећице и садржавати најмање 30 грама дувана.
- (3) Појединачно паковање цигарета може бити од картона или меког материјала и не смије имати отвор који се може поновно затворити или запечатити након што је једном отворен, осим преклопног поклопца и кутије са зглобним поклопцем. Код паковања с преклопним поклопцем или зглобним поклопцем, поклопац може бити причвршен само за задњу страну појединачног паковања.

ПОГЛАВЉЕ VI - ЕЛЕКТРОНСКЕ ЦИГАРЕТЕ, БЕЗДИМНИ ПРОИЗВОДИ ЗА ПУШЕЊЕ И БИЉНИ ПРОИЗВОДИ ЗА ПУШЕЊЕ

Члан 17.

(Стављање у промет електронских цигарета)

- (1) Произвођачи и увозници електронских цигарета и посуда за поновно пушење, обавезни су, најкасније до 31. марта текуће године за претходну годину, Министарству доставити извјештај о свим електронским цигаретама и посудама за поновно пушење на тржишту Федерације.
- (2) Произвођачи и увозници електронских цигарета и посуда за поновно пушење подносе обавјештење Министарству о свим таквим производима, као и о свим значајнијим изменама таквих производа, које намјеравају ставити на тржиште.
- (3) Обавјештење из става (2) овог члана се подноси у електронском и писаном облику шест мјесеци прије намјераваног стављања на тржиште и садржи:

- a) име и податке за контакт произвођача, одговорног лица, односно увозника;
 - b) попис свих састојака садржаних у производу и емисија које настају кориштењем производа, по робној марки и типу, укључујући и њихове количине;
 - c) токсиколошке податке о састојцима и емисијама тог производа, укључујући загријани производ, а који се посебно односе на њихове ефекте на здравље потрошача кад се удишу и на све ефекте стварања зависности;
 - d) опис саставних дијелова производа укључујући, где је то примјењиво, механизме за отварање и пуњење електронске цигарете или посуде за пуњење;
 - e) информације о дози и уносу никотина приликом употребе у уобичајеним или разумно предвидивим условима;
 - f) изјаву да произвођач, односно увозник сносе пуну одговорност за количину и сигурност производа код стављања на тржиште и кориштења у уобичајеним околnostima или релативно предвидивим условима.
- (4) Услови за стављање електронских цигарета и посуда за поновно пуњење на тржиште су:
- a) текућина која садржи никотин ставља се на тржиште искључиво у за то намирењеним посудама за поновно пуњење који немају запремину већу од 10 ml, у потрошним електронским цигаретама или у улощима за једнократну употребу, и да улощи или танкови не премашују запремину од 2 ml;
 - b) текућина која садржи никотин не смије садржавати више од 20 mg/ml никотина;
 - c) текућина која садржи никотин не смије садржавати адитиве наведене у члану 8. став (1) овог закона;
 - d) за производњу текућине која садржи никотин смију се користити само састојци високе чистоће. Твари које нису наведене међу састојцима из става (3) тачка б) овог члана присутне су у текућини која садржи никотин само у траговима ако те трагове приликом производње технички није могуће избећи;
 - e) осим никотина, једини састојци који се користе у текућини која садржи никотин не представљају опасност за људско здравље у загријаном или незагријаном облику;
 - f) електронске цигарете морају ослобађати дозе никотина у једначеним нивоима;
 - g) електронске цигарете и посуде за поновно пуњење такви су да дјеца њима не могу рукovати и да на њима нису могуће неовлашћене измене, заштићени су од ломљења и цурења те имају механизам који обезбеђује поновно пуњење без цурења.
- (5) Испуњење услова из става (4) овог члана контролише акредитована лабораторија у Босни и Херцеговини или иностранству.
- (6) Трошкове обавезне лабораторијске контроле за електронске цигарете које се стављају на тржиште сноси произвођач, односно увозник производа.

Члан 18.

(Означавање паковања електронских цигарета и посуда за поновно пуњење)

- (1) Свако појединачно паковање електронских цигарета и посуда за поновно пуњење мора садржавати летак са следећим подацима:
 - a) упутство за кориштење и похранјивање производа, укључујући и обавијест да се употреба производа не препоручује младим особама и непушачима;
 - b) контраиндицијације;
 - c) упозорење за посебне ризичне групе;
 - d) могуће штетне ефекте;
 - e) податке о стварању зависности и токсичности, као и
 - f) податке за контакт производа или увозника и правног или физичког лица за контакт.
- (2) Појединачно паковање и вањско паковање електронских цигарета и посуда за поновно пуњење:
 - a) укључује списак свих састојака садржаних у производу у падајућем редослијedu по маси, те податак о садржају никотина у производу и ослобађање по дози, серијски број и препоруку да се производ држи изван дохвата дјеце;
 - b) не доводећи у питање тачку а) овог става, не укључује елементе нити обиљежја из члана 15. овог закона, уз изузетак тач. а) и ц) члана 15. овог закона у вези са податком о садржају никотина и о аромама и
 - c) носе једно од следећих здравствених упозорења: "Овај производ садржи никотин који изазива снажну зависност. Не препоручује се за употребу непушачима." или "Овај производ садржи никотин који изазива снажну зависност."
- (3) Здравствена упозорења из тачке ц) става (2) овог члана требају се налазити на двјема највећим површинама појединачног паковања и свих вањских паковања и покривати 35% површине појединачног паковања и свих вањских паковања.
- (4) Министарство може од произвођача, односно увозника, затражити и додатне информације о безбједности и аспектима квалитета или о било каквим штетним ефектима електронских цигарета и посуда за пуњење тих производа.

Члан 19.

(Означавање бездимних дуванских производа)

- (1) Свако појединачно паковање и сва вањска паковања бездимних дуванских производа морају садржавати следеће здравствено упозорење: "Овај дувански производ штети Вашем здрављу и ствара зависност."
- (2) Здравствено упозорење из става (1) овог члана:
 - a) треба да се налази на двјема највећим површинама појединачног паковања и свих вањских паковања и покрива 35% површине појединачног паковања и свих вањских паковања.

Члан 20.

(Означавање биљних производа за пушење)

- (1) Свако појединачно паковање и сва вањска паковања биљних производа за пушење морају садржавати следеће здравствено упозорење: "Пушење овог производа шкоди Вашем здрављу."
- (2) Здравствено упозорење из става (1) овог члана:
 - a) треба да се налази на предњој и задњој површини појединачног паковања и свих вањских паковања и покрива 35% припадајуће површине појединачног паковања и свих вањских паковања.

ПОГЛАВЉЕ VII - ЗАБРАНА РЕКЛАМИРАЊА, ПРОМОЦИЈЕ И СПОНЗОРИСАЊА ДУВАНСКИХ И ОСТАЛИХ ПРОИЗВОДА ЗА ПУШЕЊЕ

Члан 21.

(Забрана рекламирања)

Забрањено је:

- a) директно или индиректно рекламирати, спонзорисати и на било кој начин промовисати дуван, дуванске производе и остале производе за пушење, укључујући електронске цигарете;
- b) спонзорисати догађаје и активности група или појединца с циљем или могућим ефектом директне или индиректне промоције дуванској производи, употребе дувана и осталих производа за пушење;
- c) пружање финансијске или друге помоћи од дуванске индустрије догађајима, активностима, појединцима или групама (као што су спортски или умјетнички догађаји, индивидуални спортисти или тимови, индивидуални умјетници или умјетничке групе, организације за социјалну заштиту, владине и невладине организације и институције, политичари, политичке странке);
- d) истицати логотипе дуванских и осталих производа за пушење, било да се ради о аудио, визуелним или аудио-визуелним материјалима, што укључује, али се не ограничава на забрану рекламирања и промовисања:
 - 1. у принтаним медијима (новине, каталогози, часописи, летци, брошуре, писма, рекламни панои, свјетлеће рекламе, сталци за продају, плакати, знакови);
 - 2. у земаљским и сателитским аудио-визуелним медијима/електронским медијима;
 - 3. у представама, филмовима, DVD, CD, рачунарским играма, видео-играма, мобилним апликацијама, те на другим дигиталним комуникационим платформама (укључујући интернет и мобилел);
 - 4. на робама и материјалима, укључујући чаше, пепељаре, сунцобране, столице, упаљаче, дијелове одјеће и слично;
 - 5. на фасадама стамбених објеката;
 - 6. на возилима, осим возила у власништву производија;
- e) пружање финансијске или друге помоћи од дуванске индустрије угоститељским објектима у замјену за изградњу или адаптацију простора за промоцију дуванских и других производа за пушење, укључујући опремање угоститељских објеката тендама, сунцобранима и сличним промотивним материјалом;
- f) продавати дуванске производе и остале производе за пушење у сету с другом робом и услугама;
- g) бесплатно дистрибуирати дуван, дуванске производе и остале производе за пушење током истраживања тржишта и дегустације;
- h) вршити размјену дувана, дуванских производа и осталих производа за пушење за други дувански производ или другу робу, радове и услуге;
- i) с циљем прибављања робе, радова и услуга употребљавати дуван, дуванске производе и остале производе за пушење;
- j) нудити или давати бонус, премију, поклон, новац или нудити поврат новца за куповину или употребу дувана, дуванских производа и осталих

производа за пушење, те давати попуст на цијену дувана, дуванских производа и осталих производа на било кој начин, укључујући издавање купона и бонова;

- k) омогућавати учешће у наградној игри, лутрији, такмичењу или догађају, који су директно или индиректно везани за дуван, дуванске производе и остале производе за пушење, која се условљавају куповином или употребом дувана, дуванских производа и осталих производа за пушење;
- l) рекламирати производе који својим обликом, називом или намјеном непосредно подстичу потрошњу производа за пушење, а који се не сматрају дуванским и осталим производима за пушење;
- m) дистрибуирати дуван, дуванске производе и остале производе за пушење без накнаде, укључујући поклоне од субјеката који их производе, увозе или њима трагују, као и од других субјеката дуванске индустрије;
- n) употребљавати дуванске и остале производе за пушење приликом јавних наступа и приказивати лица која пуше на телевизији, с изузетком филмског програма и умјетничких дјела и рекламирати дуван, дуванске производе и остале производе за пушење путем интернета.

Члан 22.

(Обавјештења која не представљају рекламирање)

Изузетно од одредби члана 21. овог закона рекламирање не обухвата:

- a) обавјештења за добијене награде и друга јавна признања за квалитет производа, који су постигнути током производње дуванских и осталих производа за пушење, али без навођења назива производа од производија и увозника тих производа путем медија;
- b) обавјештења током одржавања специјализованих сајмова и изложби у простору сајма или изложбе, у вријеме презентације нових производа, који се организују у затвореним просторима;
- c) обавјештења о квалитети и друге карактеристике дуванских и осталих производа за пушење објављена у стручним књигама, часописима и другим стручним издањима која су посебно намјењена за производије и увознике ових производа.
- d) истицање ријечи и изведенница од ријечи "дуван, дувански производ и остати производ за пушење" у називу производија и дистрибутера дувана, дуванских производа и осталих производа за пушење.

ПОГЛАВЉЕ VIII - ЗАБРАНА ПРОДАЈЕ ДУВАНСКИХ И ОСТАЛИХ ПРОИЗВОДА ЗА ПУШЕЊЕ

Члан 23.

(Мјеста продаје дуванских производа и осталих производа за пушење)

- (1) Дувански производи и остати производи за пушење могу бити постављени или бити видљиви у трговинским објектима, али не смију бити изложени у комерцијалну сврху нити на једном другом мјесту нити се смију продавати на начин да купци могу слободно узети робу.
- (2) Дувански производи и остати производи за пушење могу се продајати само у затвореним паковањима.

- (3) Забрањена је продаја дуванских производа и осталих производа за пушење који нису у оригиналном паковању произвођача или увозника.
- (4) Забрањено је:
 - a) продавати дуванске производе и остале производе за пушење путем аутомата за продају цигарета, са полица супермаркета, самопослуга и сличних продавница у којим купци могу слободно узети робу;
 - b) продавати дуванске производе и остале производе за пушење путем интернета;
 - c) продавати дуванске производе и остале производе за пушење у објектима и двориштима здравствених објеката и дворишта за спортске и културне активности;
 - d) продавати дуванске производе и остале производе за пушење у објектима који су од улазних врата предшколских установа, основних и средњих школа, те високшколских установа удаљени у радијусу мањем од 100 m;
 - e) продавати дуванске производе и остале производе за пушење на пијацима и другим импровизованим нелегалним мјестима продаје.
- (5) Забрањено је инсталацији, постављати или користити аутомате за продају дуванских производа и осталих производа за пушење на јавним мјестима.

Члан 24.

(Забрана продаје дувана, дуванских производа и осталих производа за пушење)

- (1) Забрањено је продавати или поклањати у комерцијалне сврхе цигарете појединачно или у паковањима са мање од 20 комада или у ринфузи.
- (2) Забрањено је продавати дуван или дуванске производе у комбинацији/сету с другим производима.
- (3) Дуван, дувански производи и остали производи за пушење се не смију размјењивати или поклањати у аранжману у којем су комбиновани или нису визуелно одвојени од осталих производа.
- (4) Забрањена је продаја производа који нису дувански, али имају било које врсте дувана или знак распознавања, амблем, или сличан знак који асоцира на дувански производ.
- (5) Забрањена је продаја дувана за оралну употребу и његово стављање на тражиште.
- (6) На духанске производе са својственом аромом забране прописане чланом 6. овог закона примјењиваће се од рока који ће предложити Федерална комисија за контролу употребе дувана, дуванских и осталих производа за пушење, а према прописима Европске уније. Приједлог се доставља Влади Федерације ради прихватања, а Парламенту Федерације ради давања сагласности.

ПОГЛАВЉЕ IX - СПРЕЧАВАЊЕ ПРИСТУПА МАЛОЉЕТНИМ ЛИЦИМА ДУВАНСКИМ ПРОИЗВОДИМА И ОСТАЛИМ ПРОИЗВОДИМА ЗА ПУШЕЊЕ

Члан 25.

(Спремавање приступа малолjetnim лицima дуванским производима и осталим производима за пушење)

- (1) Забрањено је продавати и поклањати дуванске производе и остале производе за пушење лицима млађим од 18 година.
- (2) На свим мјестима на којима се продају дуван и дувански производи мора бити видно истакнута ознака о забрани продаје дуванских производа и осталих производа за

пушење лицима млађим од 18 година, која се састоји од графичког знака забране продаје и текста: "Забрањена продаја дуванских и осталих производа за пушење лицима млађим од 18 година."

- (3) Продавац може затражити да лице, за које сматра да је млађе од 18 година, одговарајућом исправом докаже пунољетност. Ако лице одбије доказати пунољетство одговарајућом исправом, продавац је обавезан ускрратити продају траженог дуванског или другог производа за пушење.
- (4) Лицима млађим од 18 година забрањено је да продају или поклањају дуван, дуванске производе, као и остале производе за пушење који их могу подстакнути на пушење.
- (5) Забрањена је продаја слаткиша, играчака и других производа намјењених деци, а који имају облик било које врсте дуванских и осталих производа за пушење или сличновно (цртежом) упућују на пушење.
- (6) У циљу спречавања приступа малолjetних лица дуванским и осталим производима за пушење Министарство може подузимати и додатне регулаторне мјере.
- (7) Министар доноси подзаконски акт о облику и садржају ознака о забрани продаје и забрани пушења.

ПОГЛАВЉЕ X - ЕДУКАЦИЈА, ИНФОРМИСАЊЕ И ЈАЧАЊЕ ЈАВНЕ СВИЈЕСТИ

Члан 26.

(Активности у васпитно-образовним установама)

- (1) Надлежна кантонална министарства образовања, у сарадњи са кантоналним заводима за јавно здравство у Федерацији (у даљем тексту: кантонални заводи за јавно здравство), обавезна су у наставне програме за основну и средњу школу укључити тему о штетности пушења за здравље.
- (2) Све васпитно-образовне установе обавезне су на видно мјесто истакнути постере и друге промотивне материјале и визуелне графиконе са текстом и slikom који указују на забрану употребе дувана, дуванских производа и осталих производа за пушење лицима млађим од 18 година и упозорење о штетности тих производа за здравље.

Члан 27.

(Јачање јавне свијести и информисање)

- (1) Федерални завод за јавно здравство и кантонални заводи за јавно здравство су обавезни предузети потребне активности с циљем креирања и провођења програма који на стручан начин едуцирају јавност о штетности пушења и истовремено охрабрују на прекид конзумирања дуванских и осталих производа за пушење.
- (2) Јавне радио-телевизијске станице, у договору са надлежним тијелима из става (1) овог члана, емитирају утврђени садржај програма.

ПОГЛАВЉЕ XI - ПРОГРАМ ЗА КОНТРОЛУ УПОТРЕБЕ ДУВАНА, ДУВАНСКИХ И ОСТАЛИХ ПРОИЗВОДА ЗА ПУШЕЊЕ

Члан 28.

(Програм за контролу употребе дувана, дуванских и осталих производа за пушење)

- (1) Влада Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Влада Федерације) доноси одлуку којом се усваја мултисекторски Програм за контролу употребе дувана, дуванских и осталих производа за пушење (у даљем тексту: Програм), у циљу јачања друштвене

- бриге за здравље становништва у Федерацији, очувања и унапређења здравља, откривања и сузбијања фактора ризика за настанак оболења, те стицања знања и навика о здравом начину живота.
- (2) Програм из става (1) овог члана предлаже Федерална комисија за контролу употребе дувана, дуванских и осталих производа за пушење, путем Министарства.
 - (3) Носиоци имплементације Програма су надлежна министарства Владе Федерације и друге институције, заводи, установе и организације.
 - (4) Средства за провођење Програма обезбеђују се из буџета Владе Федерације, односно буџета надлежних министарства, као и других извора сходно носиоцима активности дефинисаним у Програму, а у складу са програмским потребама и зависно од финансијских могућности носиоца активности.

ПОГЛАВЉЕ XII - ФЕДЕРАЛНА КОМИСИЈА ЗА КОНТРОЛУ УПОТРЕБЕ ДУВАНА, ДУВАНСКИХ И ОСТАЛИХ ПРОИЗВОДА ЗА ПУШЕЊЕ

Члан 29.

- (Федерална комисија за контролу употребе дувана, дуванских и осталих производа за пушење)
- (1) Влада Федерације рјешењем именује Федералну комисију за контролу употребе дувана, дуванских и осталих производа за пушење (у даљњем тексту: Федерална комисија).
 - (2) Федерална комисија из става (1) овог члана има 11 чланова, и састоји се од представника:
 - a) Федералног министарства развоја, подузетништва и обрта,
 - b) Федералног министарства пољопривреде, водопривреде и шумарства,
 - c) Федералног министарства околишта и туризма,
 - d) Федералног министарства трговине,
 - e) Федералног министарства образовања и науке,
 - f) Федералног министарства унутрашњих послова,
 - g) Федералног министарства финансија,
 - h) Федералне управе за инспекцијске послове,
 - i) Федералног министарства здравства,
 - j) представника сектора цивилног друштва, и то из невладиних организација које се баве облашћу превенције заштите од пушења и употребе дувана, дуванских производа и осталих производа за пушење и
 - k) федерални координатор за контролу дувана.
 - (3) Приликом именовања Федералне комисије води се рачуна о равноправној заступљености оба пола.
 - (4) Поступак избора и именовања нових чланова Федералне комисије, због замјене или оставке дотадашњих чланова, истовјетан је поступку и начину избора и именовања чланова који се замјењују.
 - (5) Стални члан Федералне комисије за контролу дувана је, по функцији коју обавља, федерални координатор за контролу дувана, који се бира на основу прописа о здравственој заштити, те не подлијеже процесу именовања прописаном за остале чланове Федералне комисије.
 - (6) Федерална комисија може у свој рад укључивати, по потреби, представнике институција, као и невладиних организација, те стручна лица из академске и истраживачке заједнице из области које су од значаја за контролу употребе дувана, дуванских производа и осталих производа за пушење.
 - (7) Мандат чланова Федералне комисије траје четири године.

- (8) Федерална комисија доноси Пословник о раду и за свој рад одговара Влади Федерације.
- (9) Федерална комисија подноси Влади Федерације свој извештај о раду једном годишње, и то најкасније до 31. марта текуће године за претходну годину.

Члан 30.

(Надлежности Федералне комисије)

Федерална комисија надлежна је да:

- a) прати појавност пушења, проучава и заједно са другим надлежним тијелима предлаже мјере и активности за смањење употребе дувана, дуванских и осталих производа за пушење, укључујући и програме одвикавања од пушења;
- b) предлаже и организује издавање публикација ради промоције здравог начина живота;
- c) предлаже програме одвикавања од пушења;
- d) предлаже и прати проведбу Програма;
- e) прати глобалне, регионалне и локалне трендове везано за смјернице и политике превенције и одвикавања од пушења;
- f) сарађује с међународним тијелима која прате проблематику контроле дувана;
- g) учествује у припреми извештаја о учесталости навика пушења и резултатима трајних превентивних акција;
- h) сарађује с владиним и невладиним организацијама и удружењима и
- i) обавља и друге послове у складу са овим законом и другим повезаним прописима који се односе на основне задатке Федералне комисије.

ПОГЛАВЉЕ XIII - РЕГУЛИСАЊЕ ОДНОСА ИЗМЕЂУ ВЛАДЕ ФЕДЕРАЦИЈЕ, ОСТАЛИХ ОРГАНА И ИНСТИТУЦИЈА ДРЖАВНЕ УПРАВЕ И ИНДУСТРИЈЕ ДУВАНА

Члан 31.

(Односи Владе Федерације, осталих органа и институција државне управе и индустрије дувана)

- (1) Односи између Владе Федерације и осталих органа и институција државне управе и индустрије дувана ограничени су само на оне односе потребне за ефективно регулисање индустрије дувана и њених производа.
- (2) Приликом успоставе односа са индустријом дувана Влада Федерације је дужна обезбедити потпуну транспарентност и информисати јавност о природи и разлогима тих односа.
- (3) Фабрике за производњу дувана и дуванских производа, као и фирме за увоз које су у власништву Владе Федерације морају пословати под условима и ограничењима како је прописано овим законом.
- (4) Влади Федерације, органима и институцијама државне управе, те јавним институцијама и политичким странкама није дозвољено:
 - a) да приме добровољни допринос било које врсте од представника дуванске индустрије, осим ако он не произилази из законске обавезе;
 - b) да учествују у подршци, прилагођавању или прихватавању споразума, меморандума о разумијевању, ангажмана са представницима индустрије дувана који би били у супротности легално примјењујућим мјерама контроле дувана;
 - c) да путем директног или индиректног ангажмана укључе или буду укључени у иницијативе, кампање или програме које финансира дуванска

- индустрија, укључујући и програме у вези с контролом дувана или промоцијом јавног здравља;
- d) да пруже подршку или привилегију лицу или компанији која се бави било којом фазом увоза или продаје дуванских производа и осталих производа за пуштење.
- (5) Носиоцу јавног положаја и кандидату за вршење јавне функције није дозвољено и сматра се да је у сукобу интереса ако:
- a) прима доприносе, поклоне или привилегије од представника дуванске индустрије или је
 - b) на други начин укључен у рад таквих друштава.

ПОГЛАВЉЕ XIV - НАДЗОР НАД ПРОВОЂЕЊЕМ ЗАКОНА

Члан 32.

(Органи надзора над провођењем Закона)

- (1) Надзор над примјеном овог закона обављају Федерална управа за инспекцијске послове путем надлежних федералних инспектора и кантонални органи за инспекцијске послове, путем надлежних кантоналних инспектора и то:
- a) кантонални санитарни инспектори над примјеном члана 5. став (1) овог закона и члана 6. ст. (4) до (6) овог закона;
 - b) федерални и кантонални инспектори рада над примјеном члана 5. став (1) овог закона код субјекта надзора, како је то разграничење надлежности утврђено прописима о раду, а које се односи на мјеста рада;
 - c) федерални и кантонални здравствени инспектори над примјеном члана 7. ст. (4) и (5) овог закона;
 - d) федерални и кантонални тржишни инспектори над примјеном члана 8. овог закона, члана 9. ст. (1), (5) до (8) овог закона и над примјеном чл. 13. до 25. овог закона;
 - e) кантонални просвјетни инспектори над примјеном члана 26. овог закона.
- (2) Надлежна министарства унутрашњих послова обављају надзор над примјеном члана 5. став (2) овог закона.
- (3) Органи из ст. (1) и (2) овог члана међусобно сарађују, достављају обавјештења о подузетим мјерама, пружају непосредну помоћ једни другима и предузимају заједничке мјере и активности неопходне за провођење надзора над проведбом закона.

Члан 33.

(Овлашћења инспектора)

- (1) У вршењу инспекцијског надзора из члана 32. овог закона, у оквиру свог дјелокруга, сваки инспектор је овлашћен како слиједи:
- a) кантонални санитарни инспектор:
 - да забрани употребу дувана, дуванских и осталих производа за пуштење у затвореним јавним просторима, у складу с одредбама овог закона;
 - да забрани одређивање посебне просторије за пуштење супротно овом закону и прописима донесеним на основу овог закона.
 - b) федерални и кантонални инспектор рада:
 - да наложи забрану пуштења на мјестима рада, у складу са одредбама овог закона;
 - да наложи постављање ознака о забрани пуштења у јавним затвореним просторима – мјестима рада.
 - c) федерални и кантонални здравствени инспектор:

- да забрани употребу дувана, дуванских и осталих производа за пуштење у здравственим установама, у складу с одредбама овог закона;
 - да забрани одређивање посебне просторије за пуштење супротно овом закону и прописима донесеним на основу овог закона;
 - да нареди одређивање посебне просторије за пуштење у здравственим установама, у којима је то дозвољено сходно одредбама овог закона и подзаконским актима донесеним на основу овог закона.
- d) федерални и кантонални тржишни инспектор:
- да забрани увоз дувана, дуванских и осталих производа за пуштење, који не испуњавају услове прописане овим законом и подзаконским актима донесеним на основу овог закона;
 - да забрани промет и нареди уништавање дувана, дуванских и осталих производа за пуштење, чији састав, паковање и ознаке не одговарају захтјевима прописаним овим законом и подзаконским актима донесеним на основу овог закона;
 - да забрани рекламирање, промоцију, спонзорисање и поклањање у комерцијалне сврхе дувана, дуванских и осталих производа за пуштење и приказивање на телевизији лица која употребљавају дуванске производе;
 - да забрани продају дувана, дуванских и осталих производа за пуштење путем интернета, у објектима и двориштима здравствених и васпитно-образовних установа, објектима и двориштима за спортске активности, рекреацију и културу, на уличним и пијачним тезгама;
 - да забрани постављање аутомата за продају дувана, дуванских и осталих производа за пуштење;
 - да забрани продају дувана, дуванских и осталих производа за пуштење који нису у оригиналном и затвореном паковању;
 - да забрани продају и поклањање дувана, дуванских и осталих производа за пуштење у сету с другим производима;
 - да забрани производњу и промет дувана за оралну употребу, те наложи његово уништавање;
 - да забрани ангажовање лица млађих од 18 година за продају дувана, дуванских и осталих производа за пуштење;
 - да забрани продају и поклањање дувана, дуванских и осталих производа за пуштење лицима млађим од 18 година;
 - да на продајним мјестима, наложи постављање упозорења о забрани продаје дуванских и осталих производа за пуштење лицима млађим од 18 година;
 - да забрани продају и нареди уништавање слаткиша, играчака и других производа намијењених дјеци, који својим обликом подсећају на дуванске и остale производe за пуштење;
 - да забрани производњу и промет и наложи уништавање других производа који носе назив или лого произвођача, односно назив,

- лого или другу ознаку и облик који подсећа на дуван, дуванске и остale производе за пушење;
- да наложи лабораторијско испитивање дувана, дуванских и осталих производа за пушење у акредитованој лабораторији у складу са ISO стандардима;
 - да наложи произвођачу и увознику обавезно годишње лабораторијско испитивање у циљу провјере емисије катрана, никотина и угљен-моноксида у цигаретама;
 - да наложи произвођачу и увознику обавезно достављање списка свих састојака и њихових количина по врсти и типу цигарета, са токсиколошким подацима о састојцима и обавјештења о свакој промјени састава;
 - да наложи произвођачу и увознику дуванских производа достављање извјештаја Министарству о дуванским, новим и осталим производима за пушење у складу са чланом 18. овог закона и подзаконским актима донесеним на основу овог закона.
- e) кантонални просветни инспектор:
- да нареди васпитно-образовним установама да се на видна мјеста поставе постери и други промотивни материјали и визуелни графики с текстом и slikom који указују на забрану употребе дувана, дуванских и осталих производа за пушење лицима млађим од 18 година и упозорење о штетности тих производа за здравље.
- (2) Инспектори из става (1) овог члана могу да забране или наложе подузимање и других мјера у складу са овим законом и подзаконским актима донесеним на основу овог закона, као и пропису о инспекцијама у Федерацији.
- (3) Одузимање и уништавање дувана, дуванских и осталих производа за пушење, на основу овласти инспектора утврђених у овом члану, проводи се у складу са прописима о поступку располагања, чувања, продаје или уништења привремено одузете робе у инспекцијском надзору.

Члан 34.

(Примјена релевантних прописа)

На рад надлежних инспекција Федералне и кантоналне управе за инспекцијске послове у погледу вођења инспекцијског надзора, сходно се примјењују одредбе прописа о инспекцијама у Федерацији и прописа о управном поступку.

ПОГЛАВЉЕ XV - КАЗНЕNE ОДРЕДБЕ

Члан 35.

(Новчане казне за прекршај из чл. 5., 6. и 7. овог закона)

- (1) Новчаном казном од 2.000 КМ до 5.000 КМ казниће се за прекршај правно лице које не забрани употребу духанских производа у складу са чланом 5. став (1) овог закона.
- (2) Новчаном казном у износу од 300 КМ до 1.000 КМ за прекршај из става (1) овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу.
- (3) Новчаном казном у износу од 500 КМ до 2.500 КМ казниће се власник и корисник простора, односно мјеста у којем је пушење забрањено, као и лице задужено за пословање угоститељског објекта, који пропусти извршити радње прописане чланом 6. ст. (4) и (5), као и ставом (6) истог члана овог закона.

(4) Новчаном казном у износу од 1.500 КМ до 5.000 КМ казниће се за прекршај правно лице које, супротно члану 7. ст. (3) и (4) овог закона, не одреди посебну просторију за пушење.

(5) Новчаном казном у износу од 300 КМ до 1.000 КМ за прекршај из става (4) овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу.

Члан 36.

(Новчане казне за прекршај из чл. 8. и 9., као и чл. од 13. до 21. овог закона)

- (1) Новчаном казном у износу од 10.000 КМ до 15.000 КМ казниће се за прекршај привредно друштво и друго правно лице које се бави производњом, увозом и прометом дуванских производа ако не истакне податке, односно продаје дуванске производе супротно чл. 8. и 9. овог закона, као и чл. од 13. до 20. овог закона и крши одредбе члана 21. овог закона.
- (2) Новчаном казном у износу од 500 КМ до 3.000 КМ за прекршај из става (1) овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу.
- (3) Новчаном казном у износу од 1.000 КМ до 3.000 КМ за прекршај из става (1) овог члана казниће се физичко лице регистровано код надлежног органа за обављање самосталне дјелатности.

Члан 37.

(Новчане казне за прекршај из члана 23. овог закона)

- (1) Новчаном казном од 2.500 КМ до 10.000 КМ казниће се за прекршај правно лице које продаје дуванске производе супротно одредбама члана 23. овог закона.
- (2) Новчаном казном у износу од 250 КМ до 1.000 КМ за прекршај из става (1) овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу.
- (3) Новчаном казном у износу од 500 КМ до 1.500 КМ за прекршај из става (1) овог члана казниће се физичко лице регистровано код надлежног органа за обављање самосталне дјелатности.
- (4) Новчаном казном у износу од 100 КМ до 1.000 КМ казниће се физичко лице за прекршај из става (1) овог члана.

Члан 38.

(Казне за прекршај из чл. 24., 25. и 26. овог закона)

- (1) Новчаном казном од 2.000 КМ до 5.000 КМ казниће се за прекршај правно лице које поступи супротно одредбама чл. 24. и 25., као и члана 26. став (2) овог закона.
- (2) Новчаном казном у износу од 250 КМ до 1.000 КМ за прекршај из става (1) овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу.
- (3) Новчаном казном у износу од 500 КМ до 1.000 КМ за прекршај из става (1) овог члана казниће се физичко лице регистровано код надлежног органа за обављање самосталне дјелатности.

Члан 39.

(Остале казне)

- (1) Новчаном казном од 100 КМ казниће се за прекршај физичко лице које:
 - a) употребљава дуван, дуванске производе и остale производе за пушење, осим дувана за жвакање и дувана за шмркање, у затвореним јавним просторима, мјестима рада и у јавном превозу, супротно члану 5. овог закона;
 - b) бесплатно нуди дуван, дуванске производе и остale производе за пушење на јавном затвореном мјесту у сврху рекламирања и промоције;

- c) употребљава дуван, дуванске производе и остале производе за пушење, осим дувана за жвакање и дувана за шмркање, у приватним средствима превоза у којим се налази малолетно лице или више њих.
- (2) Новчану казну из става (1) тач. а) и б) овог члана, у форми прекрајног налога, изриче надлежни инспектор, а новчану казну из става (1) тачка ц) овог члана изриче полицијски службеник који обавља надзор.

Члан 40.

(Прекрајни налог)

У случају да надлежни инспектор утврди да се дуван и остали производи за пушење продају и поклањају супротно одредбама чл. 23. до 25. овог закона, издаје прекрајни налог којим ће, осим новчане казне у складу са овим законом и Законом о прекрајима, изрећи и заштитну мјеру одузимања предмета и заштитну мјеру забране вршења позива, дјелатности или дужности.

ПОГЛАВЉЕ XVI - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 41.

(Почетак примјене прописа)

- (1) Обавезе за физичка лица наступају са даном почетка примјене овог закона.
- (2) Установе, предузећа и друга правна лица дужни су своја акта ускладити с одредбама овог закона у року од шест мјесеци од почетка примјене овог закона.
- (3) Индустрија дувана обавезна је свој рад и пословање ускладити с одредбама овога закона у року од 18 мјесеци од почетка примјене овог закона, односно од дана ступања на снагу подзаконских аката донесених на основу овог закона. Изузетно од рокова наведених у овој тачки, Поглавље V – Паковање и означавање духанских производа, члан 18. (Означавање паковање електронских цигарета и посуда за поновно пушење), члан 19. (Означавање бездимних духанских производа) те члана 20. (Означавање биљних производа за пушење) почеће се примјењивати на дан почетка примјене садржајно истоврсног прописа на територији ентитета Република Српска и Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, уколико почетак примјене таквог прописа на територији ентитета Република Српска и Брчко дистрикта Босне и Херцеговине буде каснији у односу на рокове прописане овим ставом.
- (4) Правна лица, у чијим објектима постоје изузети од забране пушења у складу са овим законом, било да су у њиховом власништву или су им дати на кориштење, дужни су ускладити свој рад с одредбама овог закона у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу подзаконског прописа који се доноси на основу члана 7. овог закона.
- (5) Казне за лица из ст. (1) до (4) овог члана прописане овим законом почеће се наплаћивати након протека 12 мјесеци од почетка примјене овог закона, односно од дана ступања на снагу подзаконских аката донесених на основу овог закона.

Члан 42.

(Доношење подзаконских аката)

- (1) У року од 12 мјесеци од почетка примјене овог закона министар ће донијети проведбене прописе на основу овог закона којима се регулише следеће:
 - a) услови за посебне просторије за пушење у смислу изузетака од забране пушења, из члана 7. овог закона,
 - b) означавање паковања дуванских и осталих производа за пушење, из члана 15. овог закона.

- (2) До доношења подзаконског акта из тачке б) става (1) овог члана примјењиваће се Правилник о означавању паковања дуванских прерађевина ("Службене новине Федерације BiH", број 57/11).

Члан 43.

(Именовање Федералне комисије)

Влада Федерације именује Федералну комисију у року од шест мјесеци од дана почетка примјене овог закона.

Члан 44.

(Престанак важења прописа)

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о ограниченој употреби дуванских прерађевина ("Службене новине Федерације BiH", бр. 6/98, 35/98, 11/99 и 50/11).

Члан 45.

(Ступање на снагу)

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеним новинама Федерације BiH", а почиње се примјењивати годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Предсједавајући Представничког дома Парламента Федерације BiH Мирсад Заимовић , с. р.	Предсједавајући Дома народа Парламента Федерације BiH Томислав Мартиновић , с. р.
---	---

На основу члана IV.B.7. a)(IV) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, donosim

UKAZ**O PROGLAŠENJU ZAKONA O KONTROLI I OGRANIČENOJ UPOTREBI DUHANA, DUHANSKIH I OSTALIH PROIZVODA ZA PUŠENJE**

Proglašava se Zakon o kontroli i ograničenoj upotrebi duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje, koji je usvojio Parlament Federacije Bosne i Hercegovine na sjednici Predstavničkog doma od 27.04.2022. godine i na sjednici Doma naroda od 24.03.2022. godine.

Broj 01-02-1-246-01/22

18. маја 2022. године
СарајевоPredsjednik
Marinko Cavara, s. r.**ZAKON
O KONTROLI I OGRANIČENOJ UPOTREBI DUHANA,
DUHANSKIH I OSTALIH PROIZVODA ZA PUŠENJE
POGLAVLJE I. - OSNOVNE ODREDBE**

Član 1.

(Predmet)

Ovim zakonom, u cilju zaštite i unapređenja zdravlja stanovništva, uređuju se mjeru za zabranu i ograničenje upotrebe duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje, zabranu njihovog reklamiranja, promocije i sponsorisanja, sprječavanje pristupa maloljetnih lica tim proizvodima, sastav duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje, obavezne označke na pakovanjima, suzbijanje štetnih posljedica, preventivne mjeru, osnivanje Federalne komisije za kontrolu upotrebe duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje i nadzor nad provođenjem zakona.

Član 2.

(Definicije)

U smislu ovog zakona:

- 1) **Duhan** je kultivisana biljka vrste *Nicotiana tabacum L* u svim oblicima i stepenima uzgoja i u svim fazama

- obrade i pakovanja koji ne služi krajnjoj potrošnji (neobrađeni duhan);
- 2) **Duhan za samostalno motanje** je duhan koji se može upotrebljavati za izradu cigareta koju obavljaju sami potrošači ili maloprodajna mesta;
 - 3) **Duhan za oralnu upotrebu** je svaki duhanski proizvod za oralnu upotrebu, osim onog namijenjenog za šmrkanje (upotrebu putem nosa) ili žvakanje, izrađen u potpunosti ili dijelom od duhana, u obliku praha ili čestica ili u bilo kakvoj kombinaciji tih oblika, posebno one u vrećicama ili u poroznim vrećicama;
 - 4) **Duhan za lulu** je duhan koji se može upotrebljavati putem postupka izgaranja i koji je namijenjen isključivo za korištenje u luli;
 - 5) **Vodena lula** je naprava za pušenje kod koje dim prolazi kroz posudu sa vodom i hlađi se prije udisanja kroz savitljivo crijevo. Vodena lula podrazumijeva nargilu, hookah, ššuš;
 - 6) **Duhan za vodenu lulu** je duhanski proizvod koji se može upotrebljavati putem vodene lule i smatra se duhanskim proizvodom za pušenje;
 - 7) **Duhan za žvakanje** je bezdimni duhanski proizvod posebno namijenjen za žvakanje;
 - 8) **Duhan za šmrkanje** je bezdimni duhanski proizvod koji se može upotrebljavati putem nosa;
 - 9) **Novi duhanski proizvod** je duhanski proizvod koji ne pripada nijednoj od sljedećih kategorija:
 - cigarete,
 - duhan za samostalno motanje,
 - duhan za lule,
 - duhan za vodene lule,
 - cigare,
 - cigarilos,
 - duhan za žvakanje,
 - duhan za šmrkanje ili duhan za oralnu potrošnju, i stavljen je na tržiste nakon stupanja na snagu ovog zakona.
 - 10) **Cigaretu** je smotuljak duhana sa vanjskim omotom od papira koji se može upotrebljavati postupkom njegovog izgaranja;
 - 11) **Cigara** je smotuljak duhana sa vanjskim omotom od prirodnog duhana, teži od tri grama, i koji se može upotrebljavati postupkom njegovog izgaranja;
 - 12) **Cigarilos** je cigara najveće težine do tri grama po komadu;
 - 13) **Aditiv** je tvar, osim duhana, koja je dodana duhanskom proizvodu, pojedinačnom pakovanju ili bilo kakvom vanjskom pakovanju;
 - 14) **Biljni proizvod za pušenje** je proizvod na bazi biljaka, trava ili voća koji ne sadrži duhan, a može se upotrebljavati putem postupka izgaranja;
 - 15) **Elektronska cigareta**, u smislu ovog zakona, je proizvod koji se može koristiti za pušenje upotrebotom pare koja sadrži nikotin putem usnika ili bilo koji sastavni dio tog proizvoda, uključujući uložak, posudu za ponovno punjenje i uređaj bez uloška ili posude. Elektronske cigarete mogu biti potrošne ili ponovno punjive putem posude za ponovno punjenje ili ponovno punjive pomoću uložaka za jednokratnu upotrebu;
 - 16) **Posuda za ponovno punjenje** je posuda koja sadrži tekućinu s nikotinom, a koja se može koristiti za ponovno punjenje elektronske cigarete;
 - 17) **Duhanski proizvod** je proizvod koji je u cijelosti ili djelomično napravljen od duhana, koji jest ili nije genetički modificiran, i proizведен je za njegovu upotrebu putem pušenja, ušmrkavanja, usisavanja, žvakanja, ili bilo koje druge vrste upotrebe;
 - 18) **Duhanski dim** je dim koji se oslobada iz zapaljenog duhanskog proizvoda namijenjenog pušenju i dim koji se oslobada iz pluća prilikom pušenja;
 - 19) **Bezdimni duhanski proizvod** je duhanski proizvod čija upotreba ne uključuje postupak izgaranja, uključujući duhan za žvakanje, duhan za šmrkanje i duhan za oralnu upotrebu;
 - 20) **Ostali duhanski proizvod** je svaki proizvod napravljen u cijelosti ili djelomično od duhana, a nije obuhvaćen definicijom duhanskog proizvoda;
 - 21) **Emisije** su tvari koje se otpuštaju prilikom namjenske upotrebe duhanskog ili srodnog proizvoda, kao što su tvari iz dima ili tvari koje se otpuštaju u procesu upotrebe bezdimnih duhanskih proizvoda;
 - 22) **Javni zatvoreni prostor** je svaki prostor, koji ima krov ili tavanicu (pokretnu ili nepokretnu) i potpuno zatvoreno više od polovine površine pripadajućih stijena, javno dostupan i namijenjen individualnom ili zajedničkom korištenju, bez obzira na pravo vlasništva ili pravo pristupa, a između ostalih, obuhvaća zajedničke prostore u stambenim zgradama, sve prostore u građevinama u kojima su smještene javne institucije, ustanove i preduzeća te sve prostore u građevinama u kojima se obavljaju djelatnosti iz oblasti javnog prevoza, zdravstva, socijalne zaštite, vaspitanja i obrazovanja, trgovine, trgovački centri, prostori namijenjeni obavljanju uslužnih djelatnosti, sporta i rekreacije, ugostiteljstva, smještaja i turizma, kulture, umjetnosti i nauke, sajmova i izložbi, te prostore iz djelatnosti medija, igara na sreću, vjerskog, političkog i građanskog okupljanja, kao i svaki povezani i drugi pripadajući zatvoreni prostor, kao što su hodnici, liftovi, stepenice, zajednički prostori, kafeterije, kantine, toaleti i sl.). Mjesto rada uključuje i poslovna vozila pod kontrolom poslodavca, a koja služe za obavljanje poslova i usluga;
 - 23) **Mjesto rada** je svaki prostor koji služi za obavljanje poslova i može biti natkriven, polunatkriven, u potpunosti ili djelomično ograđen, bez obzira na vrstu materijala od kojeg je sagrađen kao i svaki povezani i drugi pripadajući javni zatvoreni prostor (hodnici, liftovi, stepenice, zajednički prostori, kafeterije, kantine, toaleti i sl.). Mjesto rada uključuje i poslovna vozila pod kontrolom poslodavca, a koja služe za obavljanje poslova i usluga;
 - 24) **Sredstvo javnog prevoza** je svako prevozno sredstvo bez obzira na oblik vlasništva kojim se uz naplatu ili drugu vrstu naknade obavlja cestovni, željeznički, zračni i voden prevoz putnika, uključujući žičare;
 - 25) **Sredstvo privatnog prevoza** je svako prevozno sredstvo u privatnom vlasništvu kojim se obavlja cestovni i voden prevoz;
 - 26) **Katran** je suhi, bezvodni, beznikotinski kondenzat dima;
 - 27) **Nikotin** je nikotinski alkaloid koji se nalazi u duhanu;
 - 28) **Ugljični monoksid** je produkt koji nastaje sagorijevanjem duhana;
 - 29) **Sastojak** je duhan, aditiv, kao i svaka tvar ili element prisutan u finaliziranom duhanskom ili ostalom proizvodu, uključujući papir, filter, tintu, kapsule i ljepila;
 - 30) **Svojstvena aroma** je jasno zamjetljiv miris ili okus, osim duhanskog, koji je rezultat aditiva ili kombinacije aditiva, uključujući, ali ne ograničavajući se na aromu voća, začina, bilja, alkohola, slatkis, mentola ili

- vanilije, koja je zamjetljiva prije ili tokom konzumacije duhanskog proizvoda;
- 31) **Pušenje** je radnja koja dovodi do sagorijevanja duhanskih proizvoda i ostalih proizvoda za pušenje, kojom se stvara dim koji se oslobođa direktno u vazduh i udiše ga osoba koja izvršava ove radnje;
- 32) **Posredno ili pasivno pušenje** je izloženost dimu koji dolazi iz gorućeg kraja cigarete ili nekog drugog proizvoda za pušenje, najčešće u kombinaciji sa dimom koji izdahne pušač;
- 33) **Štetna posljedica pušenja** je naučno dokazana pojava oštećenja zdravlja i bolesti koje skraćuju život pušača i nepušača;
- 34) **Upotreba** je pušenje i svi ostali načini i vrste korištenja duhana, duhanskih proizvoda i ostalih proizvoda za pušenje;
- 35) **Sukob interesa** je sukob između službenih dužnosti i privatnih interesa lica koje nosi javni položaj, ili kandidata za javni položaj, koji ima odgovornost za kontrolu duhana i koji se može povezati sa njegovim interesima ili interesima njegovih srodnika;
- 36) **Zdravstveno upozorenje** je upozorenje koje ukazuje na štetne efekte duhanskih proizvoda po zdravlje ljudi ili na druge nepoželjne posljedice njihove upotrebe, uključujući tekstualna upozorenja, kombinovana zdravstvena upozorenja, opšta upozorenja i informativne poruke;
- 37) **Kombinovano zdravstveno upozorenje** je zdravstveno upozorenje koje se sastoji od kombinacije teksta upozorenja i pripadajuće fotografije ili ilustracije;
- 38) **Vanjsko pakovanje** je bilo koje pakovanje u kojem su duhanski ili srođni proizvodi za pušenje stavljeni u promet i koje obuhvata jednu ili više zapakovanih jedinica s tim da se prozirni omoti ne smatraju vanjskim pakovanjem;
- 39) **Pojedinačno pakovanje** je najmanje samostalno pakovanje duhanskog ili srodnog proizvoda za pušenje koje se stavlja na tržiste;
- 40) **Lice** je svako fizičko, pravno lice, kao i svi poslovni subjekti;
- 41) **Nositac javnog položaja** je službeno lice, službeni predstavnik, savjetnik, inspektor, policijski zvaničnik, carinski zvaničnik ili vladin službenik izabran na centralnom ili lokalnom nivou upravljanja;
- 42) **Prodavac** je svako lice koje prodaje na malo, veliko, izvozi i uvozi duhanske i ostale proizvode za pušenje;
- 43) **Reklamiranje i promocija duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje** je svaka aktivnost s ciljem, efektom ili vjerovatnim efektom promocije duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje ili upotrebe tih proizvoda na direktni ili indirektni način;
- 44) **Direktna promocija duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje** je promocija pojedinačnih pakovanja cigareta i ostalih proizvoda za pušenje na prodajnim mjestima na način da su isti istaknuti na posebnim svijetlećim podlogama i u svjetlećim okvirima sa naznakom logotipa proizvođača duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje;
- 45) **Indirektna promocija duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje** je:
- organizacija dogadaja na kojima se ističu naziv, logotip ili druge vizuelne karakteristike koje podsjećaju na pojedine duhanske i ostale proizvode za pušenje;
 - prikazivanje logotipa i drugih znakova za označavanje tih proizvoda na predmetima koji u smislu ovoga zakona nisu duhanski proizvodi;
 - besplatna ponuda duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje u javnim prostorima;
- 46) **Sponzorstvo** je svaki oblik doprinosa pravnog ili fizičkog lica dogadaju, aktivnosti ili pojedincu čiji je cilj ili direktni ili indirektni učinak promocije duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje;
- 47) **Donacije od strane duhanske industrije** – svaki oblik finansijske ili materijalne podrške javnim ustanovama, organizacijama, sredstvima medija ili pojedincima čiji je cilj ili direktni ili indirektni učinak promocije duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje;
- 48) **Industrija duhana** su proizvođač, prodavci na veliko i uvoznici duhanskih proizvoda;
- 49) **Duhanski proizvodi za pušenje** su svi duhanski proizvodi, osim bezdimnih duhanskih proizvoda;
- 50) **Nesagorijevajući duhan** je bezdimni duhanski proizvod koji se upotrebljava putem udisanja aerosola od zagrijanog duhana, bez sagorijevanja.

Član 3.

(Principi zakona)

- (1) Za ostvarenje cilja iz člana 1. ovog zakona organi i institucije državne uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija) rukovode se međunarodnim propisima o kontroli duhana, duhanskim proizvodima i ostalim proizvodima za pušenje, i to slijedećim principima:
- a) pravo svakog građanina na zdravlje;
 - b) prirodno pravo svakog građanina u Federaciji na čist vazduh jer svi, a posebno djeca i mladi, imaju pravo da se zaštite od uticaja posrednog udisanja duhanskog dima;
 - c) zaštita životne sredine i prava građana na zdravu životnu sredinu;
 - d) opredjeljenja nadležnih organa i institucija u Federaciji da se kroz multisektorsku saradnju utvrdi strategija i mjere radi promoviranja i podrške prestanku i smanjenju potrošnje duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje;
 - e) sinhronizovana implementacija mjera usmjerenih na smanjenje potražnje za duhanom i ponude duhana putem informisanja, edukacije i jačanja javne svijesti o štetnosti duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje;
 - f) odgovornost nadležnih organa i institucija u Federaciji da se osigura dovoljno finansijskih sredstava za aktivnosti kontrole duhana u cilju kontinuiranog smanjenja broja pušača i izloženosti duhanskom dimu i opredjeljenja nadležnih organa i institucija u Federaciji da se odnosi sa duhanskom industrijom regulišu na potpuno transparentan način u cilju zaštite politika javnog zdravlja i sprečavanja privilegovanog tretmana duhanske industrije.
 - (2) Ovaj zakon se primjenjuje na duhan, duhanske i ostale proizvode za pušenje, uključujući elektronske cigarete, bezdimne duhanske proizvode i biljne proizvode za pušenje.

Član 4.

(Zabrana diskriminacije)

- (1) Zabranjuje se svaki vid diskriminacije na osnovu rase, boje kože, spola, jezika, religije ili vjerovanja, političkih i drugih uvjerenja, nacionalnog i socijalnog porijekla, prilikom obavljanja radnji na osnovu ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona.
- (2) Izrazi koji imaju rodno značenje, a koji se koriste u ovom zakonu i propisima koji se donose na osnovu ovog zakona,

obuhvataju na jednak način muški i ženski rod, bez obzira jesu li korišteni u muškom ili ženskom rodu.

POGLAVLJE II. - ZABRANA PUŠENJA U JAVNIM PROSTORIMA

Član 5.

(Zabrana pušenja)

- (1) Pušenje se zabranjuje u svim zatvorenim javnim prostorima, mjestu rada i u javnom prijevozu.
- (2) Zabranjuje se upotreba duhanskih proizvoda za pušenje u privatnim sredstvima prevoza u kojim se nalaze maloljetne osobe.

Član 6.

(Osiguranje provođenja zabrane pušenja)

- (1) Provodenje zabrane pušenja obaveznici su osigurati vlasnik i korisnik prostora, odnosno mjeseta iz člana 5. ovog zakona u kojem je pušenje zabranjeno (u dalnjem tekstu zakona: vlasnik i korisnik prostora, odnosno mjeseta).
- (2) U prostorima i mjestima iz člana 5. ovog zakona gdje je pušenje zabranjeno (u dalnjem tekstu: prostori i mesta gdje je pušenje zabranjeno) mora biti postavljen grafički znak zabrane pušenja i tekst koji glasi: "Zabranjeno pušenje".
- (3) U prostorima i mjestima gdje je pušenje zabranjeno, ne smiju biti postavljene pepeljare ili druge posude koje mogu služiti za odlaganje pepela.
- (4) U slučaju da lice ne poštije zabranu pušenja, vlasnik, odnosno korisnik prostora ili mjeseta u kojem je pušenje zabranjeno dužan je lice:
 - a) opomenuti;
 - b) uskratiti uslugu;
 - c) zatražiti od lica da napusti prostor.

- (5) U slučaju da lice iz stava (4) ovog člana ne ispoštuje zabranu pušenja i nakon što vlasnik, odnosno korisnik prostora ili mjeseta u kojem je pušenje zabranjeno postupi po ovlaštenju iz stava (4) tač. od a) do c) ovog člana, vlasnik odnosno korisnik prostora ili mjeseta u kojem je pušenje zabranjeno dužan je kontaktirati nadležni organ.
- (6) U ugostiteljskim objektima, osim vlasnika i korisnika prostora, provodenje zabrane pušenja obavezna je osigurati i osoba zadužena za poslovanje objekta, a po odredbama st. (1) do (5) ovog člana. U slučaju iz stava (5) ovog člana, vlasnik, odnosno osoba zadužena za poslovanje objekta dužni su kontaktirati nadležni organ – sanitarnu inspekciju. Svaki ugostiteljski objekat donosi odluku o zabrani pušenja, u kojoj se navodi ime i prezime vlasnika, odnosno osobe zadužene za poslovanje objekta, kao odgovorne osobe za provođenje navedene odluke.

POGLAVLJE III. - IZUZECI OD ZABRANE PUŠENJA U JAVNIM PROSTORIMA

Član 7.

(Izuzevi od zabrane pušenja)

- (1) Pušenje je dozvoljeno za korisnike usluga u službama i odjelima za zaštitu mentalnog zdravlja u zdravstvenim ustanovama, u drugim ustanovama koje pružaju psihosocijalnu rehabilitaciju osobama sa duševnim smetnjama, u ustanovama za palijativnu njegu, ustanovama za njegu starih osoba, kao i u ustanovama namijenjenim za izdržavanje kazne, ako i kada mogu biti ustupljene posebne prostorije za pušenje odvojene od nepušačke zone.
- (2) Pušenje je dozvoljeno na aerodromu, i to u posebnom prostoru za pušenje.
- (3) Pušenje je dozvoljeno u posebnim, za pušače određenim prostorima za smještaj gostiju u skladu sa propisima o ugostiteljskoj djelatnosti, o čemu u takvim prostorima mora biti istaknuta oznaka o dozvoli pušenja. U objektu u kojemu

se isključivo poslužuje piće, vlasnik odnosno korisnik objekta može prostor za posluživanje odrediti pušačkim prostorom, o čemu u tom prostoru mora biti istaknuta oznaka o dozvoli pušenja.

- (4) Odluku o dozvoli pušenja u smislu st. (1), (2) i (3) ovog člana donosi vlasnik, direktor ili druga odgovorna osoba ugostiteljskog objekta, ustanove, odnosno aerodroma. Prilikom donošenja odluke moraju se uzeti u obzir interesi i zdravstvene potrebe nepušača.
- (5) U posebno određenim prostorijama ili ogradićenim prostorima za pušenje u prostorima iz st. (1), (2) i (3) ovog člana mora biti osigurana zaštita nepušača od izloženosti duhanskog dima, putem osiguranja potpune fizičke odvojenosti prostora za pušenje i uz adekvatne ventilacijske sisteme. Površina prostora i prostorije za pušenje u odnosu na veličinu objekta, određuje se pravilnikom ugostiteljskog objekta, ustanove, odnosno aerodroma. U ovim prostorijama zabranjeno je služiti hranu.
- (6) U prostorijama i prostorima za pušenje iz st. (1), (2) i (3) ovog člana moraju biti postavljena jasno vidljiva upozorenja koja se sastoje od grafičkog znaka dozvole pušenja i teksta koji glasi: „Prostor za pušenje. Pušenje je štetno za vaše zdravlje“.
- (7) Federalni ministar zdravstva (u dalnjem tekstu: ministar) donosi podzakonski akt kojim se propisuju uslovi za posebne prostore za pušenje u smislu izuzetaka od zabrane pušenja utvrđenih ovim članom.

POGLAVLJE IV. - TESTIRANJE I IZVJEŠTAVANJE O DUHANSKIM PROIZVODIMA

Član 8.

(Zabrana prometa)

- (1) Zabranjeno je stavljanje u promet duhanskih proizvoda koji sadrže sljedeće aditive:
 - a) vitamine i druge aditive koji stvaraju dojam da duhanski proizvod koristi zdravljvu ili da je manje opasan za zdravlje;
 - b) kofein, taurin i druge aditive i stimulanse koji se povezuju s energijom i vitalnošću;
 - c) aditive koji imaju bojiva svojstva za emisije;
 - d) kod duhanskih proizvoda za pušenje, aditive koji olakšavaju udisanje nikotina na usta ili nos;
 - e) aditive koji imaju CMR (kancerogena, mutagena i reprotoksična) svojstva u nezapaljenom stanju.
- (2) Zabranjeno je stavljanje u promet duhanskih proizvoda:
 - a) koji sadrže arome u bilo kojem od svojih sastavnih dijelova kao što su filteri, papiri, pakovanja, kapsule ili
 - b) koji sadrže bilo koja druga tehnička obilježja koja omogućuju izmjenu mirisa ili okusa dotičnog duhanskog proizvoda ili jačine njihova dima.
- (3) Filteri, papiri i kapsule ne smiju sadržavati duhan ni nikotin.
- (4) Duhanski proizvodi, osim cigareta i duhana za samostalno motanje, izuzimaju se od zabrana utvrđenih u st. (1) do (3) ovog člana.
- (5) Ovaj član se ne primjenjuje na duhan za oralnu upotrebu.

Član 9.

(Laboratorijsko ispitivanje cigareta)

- (1) Cigaretе koje se stavljuju u promet na teritoriji Federacije podliježu obaveznom laboratorijskom ispitivanju emisije katrana, nikotina i ugljen-monoksida.
- (2) Laboratorijsko ispitivanje iz stava (1) ovog člana vrši se u akreditovanim laboratorijama u Bosni i Hercegovini ili inostranstvu.
- (3) Laboratorijsko ispitivanje iz stava (2) ovog člana vrši se prilikom svakog prvog stavljanja u promet cigareta i najmanje jednom godišnje u svakoj vrsti cigareta.

- (4) Akreditovani laboratorijski iz stava (2) ovog člana ne smiju biti u vlasništvu duhanske industrije ili pod direktnim ili indirektnim upravljanjem duhanske industrije.
- (5) Laboratorijsko ispitivanje katrana, nikotina i ugljen-monoksida obavlja se na osnovu ISO standarda:
 - a) za katran ISO 4387,
 - b) za nikotin ISO 10315,
 - c) za ugljen monoksid ISO 8454.
- (6) Tačnost mjeranja na svakom pojedinačnom pakovanju cigareta određuje se za katran i nikotin u skladu sa ISO standardom 8243.
- (7) Proizvođač ili uvoznik cigareta snosi troškove laboratorijskog ispitivanja cigareta pri stavljanju u promet tih proizvoda na teritoriji Federacije, kao i troškove obaveznog godišnjeg laboratorijskog ispitivanja u cilju provjere emisije katrana, nikotina i ugljen-monoksida u cigaretama.
- (8) Proizvođač ili uvoznik cigareta dužan je podnijeti Federalnom ministarstvu zdravstva (u daljem tekstu: Ministarstvo) obavještenje o promjeni sastava cigareta koje namjerava staviti u promet na teritoriji Federacije.
- (9) Ministarstvo i nadležni inspektor ovlašteni su da od proizvođača ili uvoznika cigareta, o njihovom trošku, traže i dodatna laboratorijska ispitivanja radi utvrđivanja i ocjene prisustva ili emisije drugih sastojaka koji nisu obuhvaćeni stavom (1) ovog člana, a čije se korištenje zabranjuje ovim zakonom.

Član 10.

(Dostavljanje podataka o duhanskim proizvodima)

- (1) Proizvođači i uvoznici duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje obavezni su najkasnije do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu Ministarstvu dostaviti spisak svih sastojaka i njihovih količina po vrsti i tipu koji se koriste u proizvodnji duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje.
- (2) Spisak iz stava (1) ovog člana obavezno sadrži obrazloženje o uključivanju sastojaka u duhanskim proizvodima i kategoriju sastojaka.
- (3) Uz spisak iz stava (1) ovog člana obavezno se prilažu toksikološki podaci od proizvođača ili uvoznika za sastojke duhanskih proizvoda u zapaljenom i nezapaljenom stanju, pozivajući se na njihove efekte po zdravlje i osobine koje prouzrokuju zavisnost.
- (4) Spisak svih sastojaka po količini, vrsti i tipu dostavlja se za svaki duhanski proizvod koji iz proizvodnje izlazi kao samostalni duhanski proizvod namijenjen tržištu kao i za svaki duhanski proizvod koji se uveze na tržište Federacije, uključujući elektronske cigarete, bezdimni duhanski proizvod i biljni proizvod za pušenje.
- (5) Ministarstvo, u saradnji sa Zavodom za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federalni zavod za javno zdravstvo), jednom godišnje, putem internet stranice, informiše javnost o podacima iz st. (1) do (3) ovog člana uz obavezu zaštite podataka koji predstavljaju poslovnu tajnu.
- (6) Ministar, na prijedlog Federalne komisije za kontrolu upotrebe duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje, donosi podzakonski akt kojim se propisuje sadržaj podataka i način izvještavanja o duhanskim, novim i ostalim proizvodima za pušenje.

Član 11.

(Obavještenje o novim duhanskim proizvodima)

- (1) Proizvođači i uvoznici novih duhanskih i ostalih proizvoda obavezni su podnijeti Ministarstvu obavještenje o novim proizvodima koje namjeravaju staviti na tržište.

- (2) Obavještenje iz stava (1) ovog člana podnosi se u elektronskom i pisanom obliku, najmanje šest mjeseci prije namjeravanog stavljanja na tržište.

Član 12.

(Sadržaj obavještenja)

- (1) Obavještenje iz člana 11. ovog zakona obavezno sadrži:
 - a) detaljan opis novog proizvoda;
 - b) uputstvo za njegovu upotrebu;
 - c) podatke o sastojcima i emisijama.
- (2) Uz obavještenje iz člana 11. ovog zakona, proizvođači i uvoznici obavezno dostavljaju:
 - a) dostupne naučne studije o toksičnosti, stvaranju zavisnosti i privlačnosti novog duhanskog proizvoda, posebno s obzirom na njegove sastojke i emisije;
 - b) dostupne studije, njihove sažetke i istraživanje tržišta o preferencijama različitih potrošačkih grupa, uključujući i mlade osobe i trenutne pušače;
 - c) druge dostupne i relevantne podatke, uključujući analizu rizika/koristi od proizvoda, njegove očekivane efekte na prestanak upotrebe duhana, te očekivane efekte na započinjanje upotrebe duhana i predviđena shvaćanja potrošača.
- (3) Proizvođači i uvoznici novih duhanskih i ostalih proizvoda obavezni su u svim novim ili ažuriranim informacijama o studijama, istraživanju i drugim informacijama iz stava (2) ovog člana obavijestiti Ministarstvo.
- (4) Novi duhanski proizvodi i ostali proizvodi za pušenje stavljeni na tržište moraju u potpunosti ispunjavati uslove iz ovoga zakona.

POGLAVLJE V. - PAKOVANJE I OZNAČAVANJE DUHANSKIH PROIZVODA

Član 13.

(Podaci na pojedinačnim pakovanjima)

- (1) Svako pojedinačno pakovanje duhanskog proizvoda koje se nalazi u prometu i prodaju na tržištu Federacije mora sadržavati slijedeće podatke:
 - a) naziv i adresu proizvođača i uvoznika;
 - b) broj jedinica u pojedinačnim pakovanjima duhanskih proizvoda, te
 - c) naziv i adresu onoga ko vrši pakovanje, u slučajevima kada proizvođači nisu izvršili sami pakovanje.
- (2) Označavanje duhana i duhanskih proizvoda vrše proizvođači, odnosno uvoznici duhanskih proizvoda.

Član 14.

(Zdravstvena upozorenja na pakovanjima duhanskih proizvoda)

- (1) Sva pakovanja duhanskih proizvoda, pojedinačno i vanjsko, moraju sadržavati zdravstvena upozorenja na jezicima u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini.
- (2) Zdravstvena upozorenja kojima se ukazuje na štetnost upotrebe duhanskih proizvoda iz stava (1) ovog člana uključuju:
 - a) opšta upozorenja;
 - b) kombinovana upozorenja; i
 - c) informativne poruke.
- (3) Ministar donosi podzakonski akt o označavanju pakovanja duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje, a što podrazumijeva sadržaj i izgled zdravstvenih upozorenja, tekst i dimenzije zdravstvenih upozorenja, upotrebu fotografija ili odgovarajućih ilustracija i način njihovog štampanja, termine za rotaciju navedenih oznaka na svim vrstama duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje, bezdimnih duhanskih proizvoda i elektronskih cigareta, te druge podatke neophodne za sigurno označavanje.

Član 15.

(Predstavljanje proizvoda)

- (1) Označavanje pojedinačnih pakovanja, vanjskih pakovanja, kao ni sam duhanski proizvod ne smiju sadržavati nikakav element ni obilježja koja:
 - a) promovišu duhanski proizvod ili potiču na njegovu upotrebu stvaranjem pogrešnog dojma o njegovim svojstvima, učincima na zdravlje, opasnostima ili emisijama; oznake ne smiju sadržati nikakve podatke o sadržaju nikotina, katrana ni ugljičnog monoksida u duhanskom proizvodu;
 - b) sugerišu da je određeni duhanski proizvod manje štetan od drugih ili da nastoji smanjiti učinak nekih štetnih sastojaka dima ili da djeluje vitalizirajuće, energetski, ozdravljajuće, pomlađujuće ili ima prirodna ili organska svojstva ili da ima druge zdravstvene ili životne koristi;
 - c) upućuju na okus, miris, bilo kakve aromе ili druge aditive ili njihovu odsutnost;
 - d) nalikuje na hranu ili kozmetički proizvod;
 - e) sugerišu da određeni duhanski proizvod ima poboljšanu biorazgradivost ili druge prednosti za okoliš.
- (2) Na vanjskim i pojedinačnim pakovanjima duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje zabranjeno je korištenje termina:
 - a) "light";
 - b) "super light";
 - c) "ultra light";
 - d) "slim";
 - e) "full flavour";
 - f) "extra";
 - g) "ultra"
 i sličnih termina.
- (3) Pojedinačna pakovanja kao ni vanjska pakovanja ne smiju sugerisati ekonomske prednosti uključivanjem štampanih kupona, ponuda za popuste, upućivanja na besplatnu distribuciju, ponuda "dva za jedan" ili drugih sličnih ponuda.
- (4) Zabranjeni elementi i obilježja iz st. (1) i (2) ovog člana podrazumijevaju tekstove, simbole, imena, zaštitne znakove, figurativne i druge oznake, ali nisu ograničeni na njih.

Član 16.

(Izgled i sadržaj pojedinačnih pakovanja)

- (1) Pojedinačna pakovanja cigareta moraju biti u obliku kvadra i sadržavati najmanje 20 cigareta. Oblik kvadra podrazumijeva oštре rubove. Zaobljeni i ukošeni rubovi kvadra prihvatljivi su pod uslovom da zdravstveno upozorenje obuhvata površinu istovjetnu onoj na pojedinačnom pakovanju bez takvih rubova.
- (2) Pojedinačna pakovanja duhana za samostalno motanje moraju biti u obliku kvadra ili u cilindričnom obliku ili u obliku vrećice i sadržavati najmanje 30 grama duhana.
- (3) Pojedinačno pakovanje cigareta može biti od kartona ili mekog materijala i ne smije imati otvor koji se može ponovno zatvoriti ili zapečatiti nakon što je jednom otvoren, osim preklopног poklopca i kutije sa zglobnim poklopcom. Kod pakovanja s preklopним poklopcom ili zglobnim poklopcom, poklopac može biti pričvršćen samo za zadnju stranu pojedinačnog pakovanja.

**POGLAVLJE VI. - ELEKTRONSKЕ CIGARETE,
BEZDIMNI PROIZVODI ZA PUŠENJE I BILJNI
PROIZVODI ZA PUŠENJE**

Član 17.

(Stavljanje u promet elektronskih cigareta)

- (1) Proizvodači i uvoznici elektronskih cigareta i posuda za ponovo punjenje, obvezni su, najkasnije do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu, Ministarstvu dostaviti izvještaj o svim elektronskim cigaretama i posudama za ponovo punjenje na tržištu Federacije.
- (2) Proizvodači i uvoznici elektronskih cigareta i posuda za ponovo punjenje podnose obaveštenje Ministarstvu o svim takvim proizvodima, kao i o svim značajnijim izmjenama takvih proizvoda, koje namjeravaju staviti na tržište.
- (3) Obaveštenje iz stava (2) ovog člana se podnosi u elektronskom i pisanim obliku šest mjeseci prije namjeravanog stavljanja na tržište i sadrži:
 - a) ime i podatke za kontakt proizvodača, odgovornog lica, odnosno uvoznika;
 - b) popis svih sastojaka sadržanih u proizvodu i emisija koje nastaju korištenjem proizvoda, po robnoj marki i tipu, uključujući i njihove količine;
 - c) toksikološke podatke o sastojcima i emisijama tog proizvoda, uključujući zagrijani proizvod, a koji se posebno odnose na njihove efekte na zdravlje potrošača kad se udišu i na sve efekte stvaranja zavisnosti;
 - d) opis sastavnih dijelova proizvoda uključujući, gdje je to primjenjivo, mehanizme za otvaranje i punjenje elektronske cigarete ili posudu za punjenje;
 - e) informacije o dozi i unosu nikotina prilikom upotrebe u uobičajenim ili razumno predvidivim uslovima;
 - f) izjavu da proizvodač, odnosno uvoznik snose punu odgovornost za količinu i sigurnost proizvoda kod stavljanja na tržište i korištenja u uobičajenim okolnostima ili relativno predvidivim uslovima.
- (4) Uslovi za stavljanje elektronskih cigareta i posuda za ponovo punjenje na tržište su:
 - a) tekućina koja sadrži nikotin stavlja se na tržište isključivo u za to namijenjenim posudama za ponovo punjenje koji nemaju zapreminu veću od 10 ml, u potrošnim elektronskim cigaretama ili u ulošcima za jednokratnu upotrebu, i da ulošci ili tankovi ne premašuju zapreminu od 2 ml;
 - b) tekućina koja sadrži nikotin ne smije sadržavati više od 20 mg/ml nikotina;
 - c) tekućina koja sadrži nikotin ne smije sadržavati aditive navedene u članu 8. stav (1) ovog zakona;
 - d) za proizvodnju tekućine koja sadrži nikotin smiju se koristiti samo sastojci visoke čistoće. Tvari koje nisu navedene među sastojcima iz stava (3) tačka b) ovog člana prisutne su u tekućini koja sadrži nikotin samo u tragovima ako te tragove prilikom proizvodnje tehnički nije moguće izbjegći;
 - e) osim nikotina, jedini sastojci koji se koriste u tekućini koja sadrži nikotin ne predstavljaju opasnost za ljudsko zdravlje u zagrijanom ili nezagrijanom obliku;
 - f) elektronske cigarete moraju oslobodati doze nikotina u ujednačenim nivoima;

- g) elektronske cigarete i posude za ponovno punjenje takvi su da djeca njima ne mogu rukovati i da na njima nisu moguće neovlaštene izmjene, zaštićeni su od lomljenja i curenja te imaju mehanizam koji osigurava ponovno punjenje bez curenja.
- (5) Ispunjene uslova iz stava (4) ovog člana kontroliše akreditovana laboratorija u Bosni i Hercegovini ili inostranstvu.
- (6) Troškove obavezne laboratorijske kontrole za elektronske cigarete koje se stavljuju na tržište snosi proizvođač, odnosno uvoznik proizvoda.

Član 18.

(Označavanje pakovanja elektronskih cigareta i posuda za ponovno punjenje)

- (1) Svako pojedinačno pakovanje elektronskih cigareta i posuda za ponovno punjenje mora sadržavati letak sa sljedećim podacima:
 - a) uputstvo za korištenje i pohranjivanje proizvoda, uključujući i obavijest da se upotreba proizvoda ne preporučuje mlađim osobama i nepušačima;
 - b) kontraindikacije;
 - c) upozorenje za posebne rizične grupe;
 - d) moguće štetne efekte;
 - e) podatke o stvaranju zavisnosti i toksičnosti, kao i podatke za kontakt proizvođača ili uvoznika i pravnog ili fizičkog lica za kontakt.
- (2) Pojedinačno pakovanje i vanjsko pakovanje elektronskih cigareta i posuda za ponovno punjenje:
 - a) uključuje spisak svih sastojaka sadržanih u proizvodu u padajućem redoslijedu po masi, te podatak o sadržaju nikotina u proizvodu i oslobođanje po dozi, serijski broj i preporuku da se proizvod drži izvan dohvata djece;
 - b) ne dovodeći u pitanje tačku a) ovog stava, ne uključuje elemente niti obilježja iz člana 15. ovog zakona, uz izuzetak tač. a) i c) člana 15. ovog zakona u vezi sa podatkom o sadržaju nikotina i o aromama i
 - c) nose jedno od sljedećih zdravstvenih upozorenja: "Ovaj proizvod sadrži nikotin koji izaziva snažnu zavisnost. Ne preporučuje se za upotrebu nepušačima." ili "Ovaj proizvod sadrži nikotin koji izaziva snažnu zavisnost."
- (3) Zdravstvena upozorenja iz tačke c) stava (2) ovog člana trebaju se nalaziti na dvjema najvećim površinama pojedinačnog pakovanja i svih vanjskih pakovanja i pokrivati 35% površine pojedinačnog pakovanja i svih vanjskih pakovanja.
- (4) Ministarstvo može od proizvođača, odnosno uvoznika, zatražiti i dodatne informacije o sigurnosti i aspektima kvalitete ili o bilo kakvim štetnim efektima elektronskih cigareta i posuda za punjenje tih proizvoda.

Član 19.

(Označavanje bezdimnih duhanskih proizvoda)

- (1) Svako pojedinačno pakovanje i sva vanjska pakovanja bezdimnih duhanskih proizvoda moraju sadržavati sljedeće zdravstveno upozorenje: "Ovaj duhanski proizvod šteti Vašem zdravlju i stvara zavisnost."
- (2) Zdravstveno upozorenje iz stava (1) ovog člana:
 - a) treba da se nalazi na dvjema najvećim površinama pojedinačnog pakovanja i svih vanjskih pakovanja, i
 - b) pokriva 35% površine pojedinačnog pakovanja i svih vanjskih pakovanja.

Član 20.

(Označavanje biljnih proizvoda za pušenje)

- (1) Svako pojedinačno pakovanje i sva vanjska pakovanja biljnih proizvoda za pušenje moraju sadržavati sljedeće zdravstveno upozorenje: "Pušenje ovog proizvoda škodi Vašem zdravlju".
- (2) Zdravstveno upozorenje iz stava (1) ovog člana:
 - a) treba da se nalazi na prednjoj i zadnjoj površini pojedinačnog pakovanja i svih vanjskih pakovanja, i
 - b) pokriva 35% pripadajuće površine pojedinačnog pakovanja i svih vanjskih pakovanja.

POGLAVLJE VII. - ZABRANA REKLAMIRANJA, PROMOCIJE I SPONZORISANJA DUHANSKIH I OSTALIH PROIZVODA ZA PUŠENJE

Član 21.

(Zabranu reklamiranja)

Zabranjeno je:

- a) direktno ili indirektno reklamirati, sponzorisati i na bilo koji način promovisati duhan, duhanske proizvode i ostale proizvode za pušenje, uključujući elektronske cigarete;
- b) sponzorisati događaje i aktivnosti grupa ili pojedinaca s ciljem ili mogućim efektom direktnе ili indirektnе promocije duhanskog proizvoda, upotrebe duhana i ostalih proizvoda za pušenje;
- c) pružanje finansijske ili druge pomoći od duhanske industrije događajima, aktivnostima, pojedincima ili grupama (kao što su sportski ili umjetnički događaji, individualni sportisti ili timovi, individualni umjetnici ili umjetničke grupe, organizacije za socijalnu zaštitu, vladine i nevladine organizacije i institucije, političari, političke stranke);
- d) isticati logotipe duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje, bilo da se radi o audio, vizuelnim ili audio-vizuelnim materijalima, što uključuje, ali se ne ograničava na zabranu reklamiranja i promovisanja:
 1. u printanim medijima (novine, katalozi, časopisi, letci, brošure, pisma, reklamni panoi, svjetleće reklame, stalci za prodaju, plakati, znakovi);
 2. u zemaljskim i satelitskim audio-vizuelnim medijima/elektronskim medijima;
 3. u predstavama, filmovima, DVD, CD, računarskim igrama, video-igramama, mobilnim aplikacijama, te na drugim digitalnim komunikacijskim platformama (uključujući internet i mobitel);
 4. na robama i materijalima, uključujući čaše, pepeljare, sunčobrane, stolice, upaljače, dijelove odjeće i slično;
 5. na fasadama stambenih objekata;
 6. na vozilima, osim vozila u vlasništvu proizvođača;
- e) pružanje finansijske ili druge pomoći od duhanske industrije ugostiteljskim objektima u zamjenu za izgradnju ili adaptaciju prostora za promociju duhanskih i drugih proizvoda za pušenje, uključujući opremanje ugostiteljskih objekata tendama, sunčobranima i sličnim promotivnim materijalom; prodavati duhanske proizvode i ostale proizvode za pušenje u setu s drugom robom i uslugama;
- f) besplatno distribuirati duhan, duhanske proizvode i ostale proizvode za pušenje tokom istraživanja tržišta i degustacije;
- g)

- h) vršiti razmjenu duhana, duhanskih proizvoda i ostalih proizvoda za pušenje za drugi duhanski proizvod ili drugu robu, radove i usluge;
- i) s ciljem pribavljanja robe, radova i usluga upotrebljavati duhan, duhanske proizvode i ostale proizvode za pušenje;
- j) nuditi ili davati bonus, premiju, poklon, novac ili nuditi povrat novca za kupovinu ili upotrebu duhana, duhanskih proizvoda i ostalih proizvoda za pušenje, te davati popust na cijenu duhana, duhanskih proizvoda i ostalih proizvoda na bilo koji način, uključujući izdavanje kupona i bonova;
- k) omogućavati učešće u nagradnoj igri, lutriji, takmičenju ili dogadaju, koji su direktno ili indirektno vezani za duhan, duhanske proizvode i ostale proizvode za pušenje, koja se uslovjavaju kupovinom ili upotrebom duhana, duhanskih proizvoda i ostalih proizvoda za pušenje;
- l) reklamirati proizvode koji svojim oblikom, nazivom ili namjenom neposredno podstiču potrošnju proizvoda za pušenje, a koji se ne smatraju duhanskim i ostalim proizvodima za pušenje;
- m) distribuirati duhan, duhanske proizvode i ostale proizvode za pušenje bez naknade, uključujući poklone od subjekata koji ih proizvode, uvoze ili njima trguju, kao i od drugih subjekata duhanske industrije;
- n) upotrebljavati duhanske i ostale proizvode za pušenje prilikom javnih nastupa i prikazivati lica koja puše na televiziji, s izuzetkom filmskog programa i umjetničkih djela i
- o) reklamirati duhan, duhanske proizvode i ostale proizvode za pušenje putem interneta.

Član 22.

(Obavještenja koja ne predstavljaju reklamiranje)

Izuzetno od odredbi člana 21. ovog zakona reklamiranje ne obuhvata:

- a) obavještenja za dobijene nagrade i druga javna priznanja za kvalitet proizvoda, koji su postignuti tokom proizvodnje duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje, ali bez navođenja naziva proizvoda od proizvodača i uvoznika tih proizvoda putem medija;
- b) obavještenja tokom održavanja specijalizovanih sajmova i izložbi u prostoru sajma ili izložbe, u vrijeme prezentacije novih proizvoda, koji se organizuju u zatvorenim prostorima;
- c) obavještenja o kvaliteti i druge karakteristike duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje objavljena u stručnim knjigama, časopisima i drugim stručnim izdanjima koja su posebno namijenjena za proizvodača i uvoznike ovih proizvoda;
- d) isticanje riječi i izvedenica od riječi "duhan, duhanski proizvod i ostali proizvod za pušenje" u nazivu proizvodača i distributera duhana, duhanskih proizvoda i ostalih proizvoda za pušenje.

POGLAVLJE VIII. - ZABRANA PRODAJE DUHANSKIH I OSTALIH PROIZVODA ZA PUŠENJE

Član 23.

(Mjesta prodaje duhanskih proizvoda i ostalih proizvoda za pušenje)

- (1) Duhansi proizvodi i ostali proizvodi za pušenje mogu biti postavljeni ili biti vidljivi u trgovinskim objektima, ali ne smiju biti izloženi u komercijalnu svrhu niti na jednom drugom mjestu niti se smiju prodavati na način da kupci mogu slobodno uzeti robu.

- (2) Duhansi proizvodi i ostali proizvodi za pušenje mogu se prodavati samo u zatvorenim pakovanjima.
- (3) Zabranjena je prodaja duhanskih proizvoda i ostalih proizvoda za pušenje koji nisu u originalnom pakovanju proizvođača ili uvoznika.
- (4) Zabranjeno je:
 - a) prodavati duhanske proizvode i ostale proizvode za pušenje putem automata za prodaju cigareta, sa polica supermarketa, samoposluži i sličnih prodavnica u kojim kupci mogu slobodno uzeti robu;
 - b) prodavati duhanske proizvode i ostale proizvode za pušenje putem interneta;
 - c) prodavati duhanske proizvode i ostale proizvode za pušenje u objektima i dvorištima zdravstvenih objekata i dvorišta za sportske i kulturne aktivnosti;
 - d) prodavati duhanske proizvode i ostale proizvode za pušenje u objektima koji su od ulaznih vrata predškolskih ustanova, osnovnih i srednjih škola, te visokoškolskih ustanova udaljeni u radiusu manjem od 100 m;
 - e) prodavati duhanske proizvode i ostale proizvode za pušenje na pijacama i drugim improvizovanim nelegalnim mjestima prodaje.
- (5) Zabranjeno je instalirati, postavljati ili koristiti automate za prodaju duhanskih proizvoda i ostalih proizvoda za pušenje na javnim mjestima.

Član 24.

(Zabrana prodaje duhana, duhanskih proizvoda i ostalih proizvoda za pušenje)

- (1) Zabranjeno je prodavati ili poklanjati u komercijalne svrhe cigarete pojedinačno ili u pakovanjima sa manje od 20 komada ili u rinfuzi.
- (2) Zabranjeno je prodavati duhan ili duhanske proizvode u kombinaciji/setu s drugim proizvodima.
- (3) Duhan, duhanski proizvodi i ostali proizvodi za pušenje se ne smiju razmijenjivati ili poklanjati u aranžmanu u kojem su kombinovani ili nisu vizuelno odvojeni od ostalih proizvoda.
- (4) Zabranjena je prodaja proizvoda koji nisu duhanski, ali imaju naziv bilo koje vrste duhana ili znak raspoznavanja, amblem, ili sličan znak koji asocira na duhanski proizvod.
- (5) Zabranjena je prodaja duhana za oralnu upotrebu i njegovo stavljanje na tržište.
- (6) Na duhanske proizvode sa svojstvenom aromom zabrane propisane članom 6. ovog zakona primjenjivat će se od roka koji će predložiti Federalna komisija za kontrolu upotrebe duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje, a prema propisima Evropske unije. Prijedlog se dostavlja Vladi Federacije radi prihvatanja, a Parlamentu Federacije radi davanja saglasnosti.

POGLAVLJE IX. - SPRJEČAVANJE PRISTUPA MALOLJETNIM LICIMA DUHANSKIM PROIZVODIMA I OSTALIM PROIZVODIMA ZA PUŠENJE

Član 25.

(Sprječavanje pristupa maloljetnim licima duhanskim proizvodima i ostalim proizvodima za pušenje)

- (1) Zabranjeno je prodavati i poklanjati duhanske proizvode i ostale proizvode za pušenje licima mlađim od 18 godina.
- (2) Na svim mjestima na kojima se prodaju duhan i duhanski proizvodi mora biti vidno istaknuta oznaka o zabrani prodaje duhanskih proizvoda i ostalih proizvoda za pušenje licima mlađim od 18 godina, koja se sastoji od grafičkog znaka zabrane prodaje i teksta: "Zabranjena prodaja duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje licima mlađim od 18 godina."

- (3) Prodavac može zatražiti da lice, za koje smatra da je mlađe od 18 godina, odgovarajućom ispravom dokaže punoljetnost. Ako lice odbije dokazati punoljetstvo odgovarajućom ispravom, prodavac je obavezan uskratiti prodaju traženog duhanskog ili drugog proizvoda za pušenje.
- (4) Licima mlađim od 18 godina zabranjeno je da prodaju ili poklanjam duhan, duhanske proizvode, kao i ostale proizvode za pušenje koji ih mogu podstaknuti na pušenje.
- (5) Zabranjena je prodaja slatkis, igračaka i drugih proizvoda namijenjenih djeci, a koji imaju oblik bilo koje vrste duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje ili slikovno (crtežom) upućuju na pušenje.
- (6) U cilju sprječavanja pristupa maloljetnih lica duhanskim i ostalim proizvodima za pušenje Ministarstvo može poduzimati i dodatne regulatorne mјere.
- (7) Ministar donosi podzakonski akt o obliku i sadržaju oznaka o zabrani prodaje i zabrani pušenja.

POGLAVLJE X. - EDUKACIJA, INFORMISANJE I JAČANJE JAVNE SVIESTI

Član 26.

(Aktivnosti u vaspitno-obrazovnim ustanovama)

- (1) Nadležna kantonalna ministarstva obrazovanja, u saradnji sa kantonalnim zavodima za javno zdravstvo u Federaciji (u daljem tekstu: kantonalni zavodi za javno zdravstvo), obavezna su u nastavne programe za osnovnu i srednju školu uključiti temu o štetnosti pušenja za zdravlje.
- (2) Sve vaspitno-obrazovne ustanove obavezne su na vidno mjesto istaknuti postere i druge promotivne materijale i vizuelne grafikone sa tekstom i slikom koji ukazuju na zabranu upotrebe duhana, duhanskih proizvoda i ostalih proizvoda za pušenje licima mlađim od 18 godina i upozorenje o štetnosti tih proizvoda za zdravlje.

Član 27.

(Jačanje javne svijesti i informisanje)

- (1) Federalni zavod za javno zdravstvo i kantonalni zavodi za javno zdravstvo su obvezni preduzeti potrebne aktivnosti s ciljem kreiranja i provođenja programa koji na stručan način educiraju javnost o štetnosti pušenja i istovremeno ohrabruju na prekid konzumiranja duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje.
- (2) Javne radio-televizijske stanice, u dogovoru sa nadležnim tijelima iz stava (1) ovog člana, emitiraju utvrđeni sadržaj programa.

POGLAVLJE XI. - PROGRAM ZA KONTROLU UPOTREBE DUHANA, DUHANSKIH I OSTALIH PROIZVODA ZA PUŠENJE

Član 28.

(Program za kontrolu upotrebe duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje)

- (1) Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vlada Federacije) donosi odluku kojom se usvaja multisektorski Program za kontrolu upotrebe duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje (u daljem tekstu: Program), u cilju jačanja društvene brige za zdravje stanovništva u Federaciji, očuvanja i unaprjeđenja zdravlja, otkrivanja i suzbijanja faktora rizika za nastanak oboljenja, te sticanja znanja i navika o zdravom načinu života.
- (2) Program iz stava (1) ovog člana predlaže Federalna komisija za kontrolu upotrebe duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje, putem Ministarstva.
- (3) Nosioci implementacije Programa su nadležna ministarstva Vlade Federacije i druge institucije, zavodi, ustanove i organizacije.

- (4) Sredstva za provođenje Programa osiguravaju se iz budžeta Vlade Federacije, odnosno budžeta nadležnih ministarstva, kao i drugih izvora shodno nosiocima aktivnosti definisanim u Programu, a u skladu sa programskim potrebama i zavisno od finansijskih mogućnosti nosioca aktivnosti.

POGLAVLJE XII. - FEDERALNA KOMISIJA ZA KONTROLU UPOTREBE DUHANA, DUHANSKIH I OSTALIH PROIZVODA ZA PUŠENJE

Član 29.

(Federalna komisija za kontrolu upotrebe duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje)

- (1) Vlada Federacije rješenjem imenuje Federalnu komisiju za kontrolu upotrebe duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje (u daljem tekstu: Federalna komisija).
- (2) Federalna komisija iz stava (1) ovog člana ima 11 članova, i sastoji se od predstavnika:
 - a) Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta,
 - b) Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva,
 - c) Federalnog ministarstva okoliša i turizma,
 - d) Federalnog ministarstva trgovine,
 - e) Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke,
 - f) Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova,
 - g) Federalnog ministarstva finansija,
 - h) Federalne uprave za inspekcijske poslove,
 - i) Federalnog ministarstva zdravstva,
 - j) predstavnika sektora civilnog društva, i to iz nevladinih organizacija koje se bave oblašću prevencije zaštite od pušenja i upotrebe duhana, duhanskih proizvoda i ostalih proizvoda za pušenje i
 - k) federalni koordinator za kontrolu duhana.
- (3) Prilikom imenovanja Federalne komisije vodi se računa o ravnopravnoj zastupljenosti oba spola.
- (4) Postupak izbora i imenovanja novih članova Federalne komisije, zbog zamjene ili ostavke dotadašnjih članova, istovjetan je postupku i načinu izbora i imenovanja članova koji se zamjenjuju.
- (5) Stalni član Federalne komisije za kontrolu duhana je, po funkciji koju obavlja, federalni koordinator za kontrolu duhana, koji se bira na osnovu propisa o zdravstvenoj zaštiti, te ne podliježe procesu imenovanja propisanom za ostale članove Federalne komisije.
- (6) Federalna komisija može u svoj rad uključivati, po potrebi, predstavnike institucija, kao i nevladinih organizacija, te stručna lica iz akademiske i istraživačke zajednice iz oblasti koje su od značaja za kontrolu upotrebe duhana, duhanskih proizvoda i ostalih proizvoda za pušenje.
- (7) Mandat članova Federalne komisije traje četiri godine.
- (8) Federalna komisija donosi Poslovnik o radu i za svoj rad odgovara Vladi Federacije.
- (9) Federalna komisija podnosi Vladi Federacije svoj izvještaj o radu jednom godišnje, i to najkasnije do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu.

Član 30.

(Nadležnosti Federalne komisije)

Federalna komisija nadležna je da:

- a) prati pojavnost pušenja, proučava i zajedno sa drugim nadležnim tijelima predlaže mјere i aktivnosti za smanjenje upotrebe duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje, uključujući i programe odvikavanja od pušenja;
- b) predlaže i organizuje izdavanje publikacija radi promocije zdravog načina života;

- c) predlaže programe odvikavanja od pušenja;
- d) predlaže i prati provedbu Programa;
- e) prati globalne, regionalne i lokalne trendove vezano za smjernice i politike prevencije i odvikavanja od pušenja;
- f) sarađuje s međunarodnim tijelima koja prate problematiku kontrole duhana;
- g) učestvuje u pripremi izvještaja o učestalosti navika pušenja i rezultatima trajnih preventivnih akcija;
- h) sarađuje s vladinim i nevladinim organizacijama i udruženjima i
- i) obavlja i druge poslove u skladu sa ovim zakonom i drugim povezanim propisima koji se odnose na osnovne zadatke Federalne komisije.

POGLAVLJE XIII. - REGULISANJE ODNOSA IZMEĐU VLADE FEDERACIJE, OSTALIH ORGANA I INSTITUCIJA DRŽAVNE UPRAVE I INDUSTRIJE DUHANA

Član 31.

(Odnosi Vlade Federacije, ostalih organa i institucija državne uprave i industrije duhana)

- (1) Odnosi između Vlade Federacije i ostalih organa i institucija državne uprave i industrije duhana ograničeni su samo na one odnose potrebne za efektivno regulisanje industrije duhana i njenih proizvoda.
- (2) Prilikom uspostave odnosa sa industrijom duhana Vlada Federacije je dužna osigurati potpunu transparentnost i informisati javnost o prirodi i razlozima tih odnosa.
- (3) Fabrike za proizvodnju duhana i duhanskih proizvoda, kao i firme za uvoz koje su u vlasništvu Vlade Federacije moraju poslovati pod uslovima i ograničenjima kako je propisano ovim zakonom.
- (4) Vladi Federacije, organima i institucijama državne uprave, te javnim institucijama i političkim strankama nije dozvoljeno:
 - a) da prime dobrovoljni doprinos bilo koje vrste od predstavnika duhanske industrije, osim ako on ne proizilazi iz zakonske obaveze;
 - b) da učestvuju u podršci, prilagodavanju ili prihvatanju sporazuma, memoranduma o razumijevanju, angažmana sa predstvincima industrije duhana koji bi bili u suprotnosti legalno primjenjujućim mjerama kontrole duhana;
 - c) da putem direktnog ili indirektnog angažmana uključe ili budu uključeni u inicijative, kampanje ili programe koje finansira duhanska industrija, uključujući i programe u vezi s kontrolom duhana ili promocijom javnog zdravlja;
 - d) da pruže podršku ili privilegiju licu ili kompaniji koja se bavi bilo kojom fazom uvoza ili prodaje duhanskih proizvoda i ostalih proizvoda za pušenje.
- (5) Nosiocu javnog položaja i kandidatu za vršenje javne funkcije nije dozvoljeno i smatra se da je u sukobu interesa ako:
 - a) prima doprinose, poklone ili privilegije od predstavnika duhanske industrije ili je
 - b) na drugi način uključen u rad takvih društava.

POGLAVLJE XIV. - NADZOR NAD PROVEDBOM ZAKONA

Član 32.

(Organji nadzora nad provedbom zakona)

- (1) Nadzor nad primjenom ovog zakona obavljaju Federalna uprava za inspekcijske poslove putem nadležnih federalnih inspektora i kantonalni organi za inspekcijske poslove, putem nadležnih kantonalnih inspektora, i to:

- a) kantonalni sanitarni inspektor nad primjenom člana 5. stav (1) ovog zakona i člana 6. st. (4) do (6) ovog zakona;
 - b) federalni i kantonalni inspektor rada nad primjenom člana 5. stav (1) ovog zakona kod subjekata nadzora, kako je to razgraničenje nadležnosti utvrđeno propisima o radu, a koja se odnosi na mjesta rada;
 - c) federalni i kantonalni zdravstveni inspektor nad primjenom člana 7. st. (4) i (5) ovog zakona;
 - d) federalni i kantonalni tržišni inspektor nad primjenom člana 8. ovog zakona, člana 9. st. (1), (5) do (8) ovog zakona i nad primjenom čl. 13. do 25. ovog zakona;
 - e) kantonalni prosvjetni inspektor nad primjenom člana 26. ovog zakona.
- (2) Nadležna ministarstva unutrašnjih poslova obavljaju nadzor nad primjenom člana 5. stav (2) ovog zakona.
- (3) Organi iz st. (1) i (2) ovog člana međusobno saraduju, dostavljaju obaveštenja o preduzetim mjerama, pružaju neposrednu pomoć jedni drugima i preduzimaju zajedničke mjere i aktivnosti neophodne za provođenje nadzora nad provedbom zakona.

Član 33.

(Ovlašti inspektora)

- (1) U vršenju inspekcijskog nadzora iz člana 32. ovog zakona, u okviru svog djelokruga, svaki inspektor je ovlašten kako slijedi:
 - a) kantonalni sanitarni inspektor:
 - da zabrani upotrebu duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje u zatvorenim javnim prostorima, u skladu s odredbama ovog zakona;
 - da zabrani određivanje posebne prostorije za pušenje suprotno ovom zakonu i propisima donesenim na osnovu ovog zakona.
 - b) federalni i kantonalni inspektor rada:
 - da naloži zabranu pušenja na mjestima rada, u skladu sa odredbama ovog zakona;
 - da naloži postavljanje oznaka o zabrani pušenja u javnim zatvorenim prostorima – mjestima rada.
 - c) federalni i kantonalni zdravstveni inspektor:
 - da zabrani upotrebu duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje u zdravstvenim ustanovama, u skladu s odredbama ovog zakona;
 - da zabrani određivanje posebne prostorije za pušenje suprotno ovom zakonu i propisima donesenim na osnovu ovog zakona;
 - da naredi određivanje posebne prostorije za pušenje u zdravstvenim ustanovama, u kojima je to dozvoljeno shodno odredbama ovog zakona i podzakonskim aktima donesenim na osnovu ovog zakona.
 - d) federalni i kantonalni tržišni inspektor:
 - da zabrani uvoz duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje, koji ne ispunjavaju uslove propisane ovim zakonom i podzakonskim aktima donesenim na osnovu ovog zakona;
 - da zabrani promet i naredi uništavanje duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje, čiji sastav, pakovanje i oznake ne odgovaraju zahtjevima propisanim ovim zakonom i podzakonskim aktima donesenim na osnovu ovog zakona;
 - da zabrani reklamiranje, promociju, sponzorisanje i poklanjanje u komercijalne svrhe duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje i prikazivanje na televiziji lica koja upotrebljavaju duhanske proizvode;

- da zabrani prodaju duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje putem interneta, u objektima i dvorištima zdravstvenih i vaspitno-obrazovnih ustanova, objektima i dvorištima za sportske aktivnosti, rekreaciju i kulturu, na uličnim i pijačnim tezgama;
 - da zabrani postavljanje automata za prodaju duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje;
 - da zabrani prodaju duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje koji nisu u originalnom i zatvorenom pakovanju;
 - da zabrani prodaju i poklanjanje duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje u setu s drugim proizvodima;
 - da zabrani proizvodnju i promet duhana za oralnu upotrebu, te naloži njegovo uništavanje;
 - da zabrani angažovanje lica mlađih od 18 godina za prodaju duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje;
 - da zabrani prodaju i poklanjanje duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje licima mlađim od 18 godina;
 - da na prodajnim mjestima, naloži postavljanje upozorenja o zabrani prodaje duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje licima mlađim od 18 godina;
 - da zabrani prodaju i naredi uništavanje slatkis, igračaka i drugih proizvoda namijenjenih djeci, koji svojim oblikom podsjećaju na duhanske i ostale proizvode za pušenje;
 - da zabrani proizvodnju i promet i naloži uništavanje drugih proizvoda koji nose naziv ili logo proizvođača, odnosno naziv, logo ili drugu oznaku i oblik koji podsjeća na duhan, duhanske i ostale proizvode za pušenje;
 - da naloži laboratorijsko ispitivanje duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje u akreditovanoj laboratoriji u skladu sa ISO standardima;
 - da naloži proizvođaču i uvozniku obavezno godišnje laboratorijsko ispitivanje u cilju provjere emisije katrana, nikotina i ugljen-monoksida u cigaretama;
 - da naloži proizvođaču i uvozniku cigareta dostavljanje spiska svih sastojaka i njihovih količina po vrsti i tipu cigareta, sa toksikološkim podacima o sastojcima i obavještenja o svakoj promjeni sastava;
 - da naloži proizvođaču i uvozniku duhanskih proizvoda dostavljanje izvještaja Ministarstvu o duhanskim, novim i ostalim proizvodima za pušenje u skladu sa članom 18. ovog zakona i podzakonskim aktima donesenim na osnovu ovog zakona.
- e) kantonalni prosvjetni inspektor:
- da naredi vaspitno-obrazovnim ustanovama da se na vidna mjesta postave posteri i drugi promotivni materijali i vizuelni grafikoni s tekstrom i slikom koji ukazuju na zabranu upotrebe duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje licima mlađim od 18 godina i upozorenje o štetnosti tih proizvoda za zdravlje.
- (2) Inspektori iz stava (1) ovog člana mogu da zabrane ili nalože poduzimanje i drugih mjeru u skladu sa ovim zakonom i

podzakonskim aktima donesenim na osnovu ovog zakona, kao i propisu o inspekcijsama u Federaciji.

- (3) Oduzimanje i uništavanje duhana, duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje, na osnovu ovlasti inspektora utvrđenih u ovom članu, provodi se u skladu sa propisima o postupku raspolažanja, čuvanja, prodaje ili uništenja privremeno oduzete robe u inspekcijskom nadzoru.

Član 34.

(Primjena relevantnih propisa)

Na rad nadležnih inspekcija Federalne i kantonalne uprave za inspekcijske poslove u pogledu vođenja inspekcijskog nadzora, shodno se primjenjuju odredbe propisa o inspekcijsama u Federaciji i propisa o upravnom postupku.

POGLAVLJE XV. - KAZNENE ODREDBE

Član 35.

(Novčane kazne za prekršaj iz čl. 5., 6. i 7. ovog zakona)

- (1) Novčanom kaznom od 2.000 KM do 5.000 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice koje ne zabrani upotrebu duhanskih proizvoda u skladu s članom 5. stav (1) ovog zakona.
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 300 KM do 1.000 KM za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu.
- (3) Novčanom kaznom u iznosu od 500 KM do 2.500 KM kaznit će se vlasnik i korisnik prostora, odnosno mjesa u kojem je pušenje zabranjeno, kao i osoba zadužena za poslovanje ugostiteljskog objekta, koji propusti izvršiti radnje propisane članom 6. st. (4) i (5), kao i stavom (6) istog člana ovog zakona.
- (4) Novčanom kaznom u iznosu od 1.500 KM do 5.000 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice koje, suprotno članu 7. st. (3) i (4) ovog zakona, ne odredi posebnu prostoriju za pušenje.
- (5) Novčanom kaznom u iznosu od 300 KM do 1.000 KM za prekršaj iz stava (4) ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu.

Član 36.

(Novčane kazne za prekršaj iz čl. 8. i 9., kao i čl. od 13. do 21. ovog zakona)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000 KM do 15.000 KM kaznit će se za prekršaj privredno društvo i drugo pravno lice koje se bavi proizvodnjom, uvozom i prometom duhanskih proizvoda ako ne istakne podatke, odnosno prodaje duhanske proizvode suprotno čl. 8. i 9. ovog zakona, kao i čl. od 13. do 20. ovog zakona i krši odredbe člana 21. ovog zakona.
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 500 KM do 3.000 KM za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu.
- (3) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 3.000 KM za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se fizičko lice registrovano kod nadležnog organa za obavljanje samostalne djelatnosti.

Član 37.

(Novčane kazne za prekršaj iz člana 23. ovog zakona)

- (1) Novčanom kaznom od 2.500 KM do 10.000 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice koje prodaje duhanske proizvode suprotno odredbama člana 23. ovog zakona.
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 250 KM do 1.000 KM za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu.
- (3) Novčanom kaznom u iznosu od 500 KM do 1.500 KM za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se fizičko lice registrovano kod nadležnog organa za obavljanje samostalne djelatnosti.

- (4) Novčanom kaznom u iznosu od 100 KM do 1.000 KM kaznit će se fizičko lice za prekršaj iz stava (1) ovog člana.

Član 38.

(Kazne za prekršaj iz čl. 24., 25. i 26. ovog zakona)

- (1) Novčanom kaznom od 2.000 KM do 5.000 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice koje postupi suprotno odredbama čl. 24. i 25., kao i člana 26. stav (2) ovog zakona.
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 250 KM do 1.000 KM za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu.
- (3) Novčanom kaznom u iznosu od 500 KM do 1.000 KM za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se fizičko lice registrovano kod nadležnog organa za obavljanje samostalne djelatnosti.

Član 39.

(Ostale kazne)

- (1) Novčanom kaznom od 100 KM kaznit će se za prekršaj fizičko lice koje:
 - a) upotrebljava duhan, duhanske proizvode i ostale proizvode za pušenje, osim duhana za žvakanje i duhana za šmrkanje, u zatvorenim javnim prostorima, mjestima rada i u javnom prevozu, suprotno članu 5. ovog zakona;
 - b) besplatno nudi duhan, duhanske proizvode i ostale proizvode za pušenje na javnom zatvorenom mjestu u svrhu reklamiranja i promocije;
 - c) upotrebljava duhan, duhanske proizvode i ostale proizvode za pušenje, osim duhana za žvakanje i duhana za šmrkanje, u privatnim sredstvima prevoza u kojem se nalazi maloljetno lice ili više njih.
- (2) Novčanu kaznu iz stava (1) tač. a) i b) ovog člana, u formi prekršajnog naloga, izriče nadležni inspektor, a novčanu kaznu iz stava (1) tačka c) ovog člana izriče policijski službenik koji obavlja nadzor.

Član 40.

(Prekršajni nalog)

U slučaju da nadležni inspektor utvrdi da se duhan i ostali proizvodi za pušenje prodaju i poklanjaju suprotno odredbama čl. 23. do 25. ovog zakona, izdaje prekršajni nalog kojim će, osim novčane kazne u skladu sa ovim zakonom i Zakonom o prekršajima, izreći i zaštitnu mjeru oduzimanja predmeta i zaštitnu mjeru zabrane vršenja poziva, djelatnosti ili dužnosti.

POGLAVLJE XVI. - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 41.

(Početak primjene propisa)

- (1) Obaveze za fizička lica nastupaju sa danom početka primjene ovog zakona.
- (2) Ustanove, preduzeća i druga pravna lica dužni su svoja akta uskladiti s odredbama ovog zakona u roku od šest mjeseci od početka primjene ovog zakona.
- (3) Industrija duhana obavezna je svoj rad i poslovanje uskladiti s odredbama ovoga zakona u roku od 18 mjeseci od početka primjene ovog zakona, odnosno od dana stupanja na snagu podzakonskih akata donesenih na osnovu ovog zakona. Izuzetno od rokova navedenih u ovoj točki, Poglavlje V. – Pakovanje i označavanje duhanskih proizvoda, član 18. (Označavanje pakovanja elektronskih cigareta i posuda za ponovno punjenje), član 19. (Označavanje bezdimnih duhanskih proizvoda) te člana 20. (Označavanje biljnih proizvoda za pušenje) počet će se primjenjivati na dan

početka primjene sadržajno istovrsnog propisa na teritoriji entiteta Republika Srpska i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ukoliko početak primjene takvog propisa na teritoriji entiteta Republika Srpska i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine bude kasniji u odnosu na rokove propisane ovim stavom.

- (4) Pravna lica, u čijim objektima postoje izuzeci od zabrane pušenja u skladu sa ovim zakonom, bilo da su u njihovom vlasništvu ili su im dati na korištenje, dužni su uskladiti svoj rad s odredbama ovog zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu podzakonskog propisa koji se donosi na osnovu člana 7. ovog zakona.
- (5) Kazne za lica iz st. (1) do (4) ovog člana propisane ovim zakonom počet će se naplaćivati nakon isteka 12 mjeseci od početka primjene ovog zakona, odnosno od dana stupanja na snagu podzakonskih akata donesenih na osnovu ovog zakona.

Član 42.

(Donošenje podzakonskih akata)

- (1) U roku od 12 mjeseci od početka primjene ovog zakona ministar će donijeti provedbene propise na osnovu ovog zakona kojima se reguliše sljedeće:
 - a) uslovi za posebne prostorije za pušenje u smislu izuzetaka od zabrane pušenja, iz člana 7. ovog zakona,
 - b) označavanje pakovanja duhanskih i ostalih proizvoda za pušenje, iz člana 15. ovog zakona.
- (2) Do donošenja podzakonskog akta iz tačke b) stava (1) ovog člana primjenjivat će se Pravilnik o označavanju pakovanja duhanskih prerađevina ("Službene novine Federacije BiH", broj 57/11).

Član 43.

(Imenovanje Federalne komisije)

Vlada Federacije imenuje Federalnu komisiju u roku od šest mjeseci od dana početka primjene ovog zakona.

Član 44.

(Prestanak važenja propisa)

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o ograničenoj upotrebi duhanskih prerađevina ("Službene novine Federacije BiH", br. 6/98, 35/98, 11/99 i 50/11).

Član 45.

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH", a počinje se primjenjivati godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamenta Federacije BiH
Mirsad Zaimović, s. r.

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamenta Federacije BiH
Tomislav Martinović, s. r.

VLADA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

872

Na temelju članka 23. st. (1) i (2) tačka b) Zakona o izvršavanju Proračuna Federacije Bosne i Hercegovine za 2022. godinu ("Službene novine Federacije BiH", broj 25/22), Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na 315. sjednici, održanoj 19.05.2022. godine, donosi